

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

ANÀLISI DE LES INFORMACIONS DE CANAL TARONJA I PROPOSTA DE MAJOR QUALITAT PERIODÍSTICA

RESUM

L'objectiu principal d'aquest treball és fer tres propostes de millora de tres notícies polítiques editades al Canal Taronja durant l'últim any i editar-ne una en format audiovisual. Com a segon objectiu, s'ha proposat la reflexió sobre l'aplicabilitat dels principis utilitzats al llarg de tot el treball al periodisme local, tenint en compte la pròpia experiència a la televisió de Vic i havent editat una de les propostes de millora. El Canal Taronja és una televisió local situada a Vic, Manresa i Igualada que emet a les comarques centrals catalanes.

Marina Solà Boeck

Tutora: Mariona Codinach Fossas
Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Ciències de la
Comunicació
Periodisme, 2016

*Als meus avis, que no han pogut veure la seva néta
com a periodista.*

Agraïments

M'agradaria donar les gràcies a totes les persones que m'han donat suport i ajudat de diferents maneres en l'elaboració d'aquest treball de final de carrera. A la meva família que m'ha 'patit' durant mesos i aportat el seu granet de sorra; a en Salvador Alsius, per concedir-me l'entrevista -va ser tot un honor- i explicar-me la seva experiència com a professional en aquest món tant complex; i també a la meva directora del Canal Taronja, la Isabel Campos, que junt amb tot l'equip de companys, m'han ajudat en tot el que els he demanat.

Finalment, he d'agrair de forma molt especial, el suport de la meva tutora, la Mariona Codinach, que mai ha tingut un "no" tot i les meves insistents demandes.

Índex

ÍNDEX	2
1. INTRODUCCIÓ	4
1.1 MOTIVACIÓ	5
1.2 JUSTIFICACIÓ	7
2. OBJECTIU, CONTINGUT I DESTINATARI.....	8
3. CONTEXTUALITZACIÓ	10
3.1 ORIGEN DE LES TELEVISIONS LOCALS.....	10
3.1.1 <i>El pas a la Televisió Digital Terrestre</i>	13
3.1.2 <i>Els continguts, la línia més important</i>	15
3.1.3 <i>Eix cronològic de l'evolució de la Televisió Local a Catalunya</i>	17
3.2 ORIGEN DEL CANAL TARONJA.....	18
3.3 ÈTICA DEL PERIODISME	19
3.3.1 <i>Tesaurus deontològic de la televisió informativa</i>	21
3.3.2 <i>El per què de l'ètica periodística</i>	24
3.3.3 <i>El Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes</i>	26
3.3.4 <i>Altres textos sobre ètica periodística</i>	27
3.3.4.1 <i>Quadre d'anàlisi dels punts en comú dels codis ètics</i>	32
4. METODOLOGIA	33
4.1 PRODUCCIÓ	37
4.2 EMISSIÓ	41
4.2.1 <i>Notícia 1: CiU i PSC tiren endavant el pressupost amb l'abstenció de la CUP</i>	41
4.2.1.1 <i>Resum de la notícia</i>	41
4.2.1.2 <i>Anàlisi de contingut</i>	42
4.2.2 <i>Notícia 2: Puigdemont oficialitza Carles Mundó com a conseller de Justícia</i>	43
4.2.2.1 <i>Resum de la notícia</i>	43
4.2.2.2 <i>Anàlisi de contingut</i>	43
4.2.3 <i>Notícia 3: 16 edificis de Torelló es beneficien del Pla de Barris</i>	44
4.2.3.1 <i>Resum de la notícia</i>	44
4.2.3.2 <i>Anàlisi de contingut</i>	45
4.3 RECEPCIÓ	45
4.3.1 <i>Focus group</i>	46
4.3.2 <i>Dinàmica del focus group</i>	47
4.4 PROPOSTA DE MILLORA	52

4.4.1 Notícia 1: CiU i PSC tiren endavant el pressupost amb l'abstenció de la CUP.....	52
4.4.2 Notícia 2: Puigdemont oficialitza Carles Mundó com a conseller de Justícia.....	53
4.4.3 Notícia 3: 16 edificis de Torelló es beneficien del Pla de Barris.....	54
5. CONCLUSIONS.....	55
6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	58
ANNEX	60
ANNEX 1. ENTREVISTES.....	61
<i>Salvador Alsius: 4 d'abril de 2016 .....</i>	<i>61</i>
<i>Clàudia Dinarès: 1 d'abril de 2016 .....</i>	<i>75</i>
<i>Isabel Campos: 8 d'abril de 2016 .....</i>	<i>78</i>
ANNEX 2. TRANSCRIPCIÓ DEL FOCUS GROUP.....	88
GRUP DE DISCUSSIÓ (DISSABTE, 16 / 4 / 16)	88
<i>Notícia 1: Pressupost de Vic .....</i>	<i>90</i>
<i>Notícia 2: Carles Mundó.....</i>	<i>100</i>
<i>Notícia 3: Pla de barris Torelló .....</i>	<i>106</i>
ANNEX 3: CODIS DEONTOLÒGICS.....	113

1. Introducció

El present treball vol ser una guia per a poder millorar els continguts informatius que s'ofereixen a la televisió local de Vic, Canal Taronja. Aquest treball de fi de grau reuneix característiques d'un projecte de recerca ja que porta a terme una investigació tot i que no disposa de problemàtica d'investigació; i característiques d'un projecte professional perquè es presentarà una proposta de millora a partir de l'anàlisi de continguts portada a terme. Per tant, el projecte serà una investigació aplicada multimodal ja que la metodologia es dividirà en tres apartats seguint l'esquema de la comunicació:

- Producció
- Emissió
- Recepció

En la primera part de producció es farà una reflexió sobre les tres entrevistes portades a terme a tres periodistes en actiu: Isabel Campos, directora del Canal Taronja Osona; Clàudia Dinarès, periodista de Ràdio Vic i El Vigatà; i Salvador Alsius, vicepresident del CAC.

La segona part, enfocada a l'emissió, es dedicarà a l'anàlisi de continguts de les tres notícies escollides per a portar a terme el treball. Aquesta anàlisi es realitzarà seguint els principis que Salvador Alsius desenvolupa en el seu llibre *Codis ètics del periodisme televisiu*.

I la tercera part de la metodologia està dedicada a la recepció amb el grup de discussió portat a terme amb sis persones de diferents àmbits i amb diferents estudis que han visualitzat i analitzat les tres notícies que componen aquest treball. En aquesta part, doncs, es desglossaran les activitats que s'han portat a terme explicant la finalitat de cada un i els resultats obtinguts.

Seguidament i dins la mateixa metodologia, es farà la proposta de millora de cada una de les notícies de forma escrita però també se n'editarà una de les tres en format visual perquè es pugui veure la diferència i la millora proposada. Tot i que, com s'ha explicat anteriorment, no es tracta d'un projecte de recerca amb una problemàtica d'investigació concreta, es va creure convenient incorporar un apartat de contextualització com a marc teòric per entendre les parts en les quals es centra aquest treball. Primerament s'explicarà l'origen de

la televisió local amb l'evolució que ha tingut al llarg dels anys i els diferents canvis que ha anat patint. Ara bé, el canvi més important per a la televisió local va ser la implantació de la TDT amb tot el que això va comportar. Aquest serà un altre apartat que es tractarà en la contextualització. També es farà una petita explicació de l'origen del Canal Taronja i de les tres seues repartides per la Catalunya central i, finalment, un apartat on es parlarà de l'ètica del periodisme.

Finalment es trobaran unes conclusions on s'intentarà fer una reflexió sobre l'aplicabilitat dels principis que Alsius proposa en el periodisme local tenint en compte els recursos que es tenen i com està el periodisme local en aquest moment. Així mateix, s'intentarà treure l'entrellat de per què no és possible aplicar-los realment i les dificultats amb les quals es troba un/a periodista d'un mitjà local a l'hora d'editar una notícia amb tots els components necessaris.

1.1 Motivació

La motivació principal d'aquest treball ha sigut el fet que, actualment, estic treballant en aquesta televisió com a editora d'informatius i realitzadora de diversos programes com són el "Gent de casa", un programa d'entrevistes; "El debat de la setmana", una tertúlia sobre diferents temes com poden ser política, cultura o societat; el "Cap i Casal", una altra tertúlia entre alcaldes de diferents municipis de la comarca d'Osona i el Moianès; i l'"Anem per feina", una tertúlia d'empresaris que es grava un cop al mes a Vic en exteriors.

Vaig començar a la televisió com a becària fa dos estius, just quan vaig acabar el 3r curs de la carrera de Periodisme. Em vaig voler introduir en el món del periodisme actiu, treure-hi el cap, per veure com es vivia la professió fora de les quatre parets de l'aula, de l'ordinador i els exàmens. La realitat és molt diferent de com te la plantegen o te la pots arribar a imaginar quan estàs estudiant la carrera. No saps realment què és el periodisme fins que no comences a treballar-hi de veritat, encara que sigui en una televisió local d'una comarca (o dues, des de fa un any) on es porta a terme un informatiu diari que

ha de complir amb unes normes establertes pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya però també amb les expectatives que posen els osonencs i els vigatans en la informació que els oferim des de la televisió.

Com a becària vaig tenir un primer contacte amb l'informatiu diari i amb les rutines de producció que es segueixen al Canal Taronja. La falta de mitjans, recursos i personal és palpable des del primer moment, ja que alguns esdeveniments o rodes de premsa passen a un segon pla o s'han de renegociar quan coincideixen amb altres esdeveniments molt importants. A part, també tenim molt en compte festes que es fan per la comarca i que hem d'anar a gravar segur perquè l'ajuntament ens paga un reportatge exclusiu d'aquell esdeveniment.

No va ser fins que hi vaig entrar a treballar com una periodista més que vaig conèixer altres realitats d'una televisió local. No només la falta de personal és palesa a l'hora de sortir a gravar, sinó també quan, a part de l'edició diària de l'informatiu, també hi ha la realització de platós i l'edició de programes propis del canal.

En un primer moment vaig entrar com a ajudant de l'informatiu però, mica en mica, vaig acabar encarregant-me'n gairebé jo sola. Evidentment, al Canal Taronja, els tres periodistes que hi treballem hem hagut d'aprendre a editar, a gravar, a redactar, a posar veus i a realitzar, entre d'altres feines, i sempre ens podem ajudar els uns als altres. En aquesta etapa, va ser quan em vaig començar a adonar realment que el nostre informatiu necessitaria unes millores -algunes de les quals ja hem intentat portar a terme, com per exemple intentar reduir les notícies- però el dia a dia de la nostra televisió i els recursos que tenim no ens permeten poder editar un informatiu com ens agradaria o com creiem que atrauria més al públic. El mateix ens passa amb programes que també voldríem produir però que, per motius econòmics, de temps i de recursos, no podem portar a terme.

1.2 Justificació

Per aquesta raó, doncs, vaig pensar que havent conegut des de fa un any i escaig la realitat del Canal Taronja i amb la meva experiència en la part dels informatius -havent passat d'ajudant a encarregada de l'informatiu diari- seria interessant fer una anàlisi en profunditat de les notícies a partir del llibre *Codis ètics del periodisme televisiu* de Salvador Alsius, de les entrevistes portades a terme i, també, del grup de discussió per tal de saber com es veu la televisió des de fora.

Així doncs, m'he atrevit a proposar una sèrie de canvis que es podrien portar a terme a la televisió en cas de disposar dels mitjans i recursos necessaris.

2. Objectiu, contingut i destinatari

L'objectiu d'aquest projecte és fer una proposta de millora d'un contingut informatiu produït pel Canal Taronja de Televisió de Vic, a Osona. Canal Taronja és un canal de televisió que forma part del Grup Taelus de Comunicació, amb seu a Manresa, on també s'inclouen la Cadena SER, Els 40 Principals Catalunya Central, Cadena Dial, la publicació gratuïta Freqüència i, finalment, l'agència de publicitat Taelus Publicitat. Aquest canal de televisió disposa de tres seus repartides per la Catalunya central: la seu a Manresa (Bages), la d'Igualada (Anoia) i la de Vic (Osona i Moianès). Canal Taronja és una televisió d'àmbit local amb els recursos i les limitacions que això suposa. Canal Taronja Osona ha produït, fins al moment d'escriure aquest treball, dos programes propis: *Menjar Sa és Vida*, finalista als Premis Zapping 2015 i *100% Natural*, un programa que ha pretès fer un homenatge a les botigues *Herbolària Encarna* de la ciutat de Vic. A part d'aquests programes propis, cada dia emet un informatiu d'uns, aproximadament, 20 minuts de durada no presentat, amb veu en off. La primera emissió de l'informatiu diari és a les 20 h. i es redifusiona a les 21:30 h. i a les 00:30 h. del dia en què s'ha produït; i a les 8 h., a les 9 h. i a les 14 h. de l'endemà.

L'objectiu del treball és proposar una millora de tres notícies emeses durant els últims mesos comptant que es disposaria dels recursos i del personal que seria necessari i seguint el “tesaurus deontològic de la televisió informativa” elaborat per Salvador Alsius a partir de les aportacions de Thomas W. Cooper i Edmund Lambeth (Alsius, 1999, P.31):

- Principi de la veritat
- Principi de la justícia
- Principi de la llibertat
- Principi de la responsabilitat

Aquest, tal com explica Alsius, “és un primer nivell de classificació” ja que, dins de cada un dels principis esmentats anteriorment, hi hauria un segon nivell de classificació “que, considerats conjuntament, cobreixen amb pretensions d'integritat tots els problemes de la deontologia periodística a la televisió informativa” (Ibid., p.31).

Com a **segon objectiu** d'aquest treball, es plantejarà l'aplicabilitat dels principis de Salvador Alsius al periodisme local, tenint en compte com es treballa en una televisió local de la capital d'Osona.

El **contingut** a millorar seran tres notícies de política -un dels temes més tractats al Canal Taronja- de l'*InfoTaronja* dels últims mesos. A part, es creu que les notícies de política són les que més es podrien millorar dins l'informatiu, tant per la seva llargada com pels inserts de talls de veu que hi ha o per l'absència d'aquests.

Els passos que es seguiran pel treball de camp seran els següents:

1. Analitzar la notícia informativa escollida per tal d'esbrinar quins principis no compleix.
2. Editar una millora, ja sigui amb les mateixes imatges de la notícia o amb imatges gravades personalment.
3. Utilitzar programes d'edició de vídeo com el Final Cut o l'Adobe Premiere i, si fes falta per alguns efectes afegits, l'Adobe After Effects. Així mateix, com que les notícies han de portar veu en off, s'utilitzarà l'Adobe Audition o l'Audacity per a poder gravar i editar la veu.

Finalment, el **destinatari** d'aquest treball serà el mateix Canal Taronja per tal de tenir un referent per a futures notícies de l'informatiu; perquè aquesta millora sigui tinguda en compte per part dels redactors, editors i directora de la seu de Vic; i també per la directora general de la seu central de Canal Taronja a Manresa i aplicar-ho a altres informacions.

3. Contextualització

3.1 Origen de les televisions locals

La televisió local a Catalunya neix als anys vuitanta en un context sociopolític de canvi de règim on es permetien tota mena d'iniciatives que podien ser de caire cultural, polític o fins i tot, empresarial. Tal com explica Maria Corominas en el discurs de recepció com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials el 2009, la comunicació local contemporània ja es pot situar durant el franquisme quan diverses publicacions impreses locals o comarcals que circulaven tenien “un paper de resistència democràtica i nacionalista” (Corominas, 2009, p.6). Aquesta comunicació local també intentava oposar-se a la censura.

D'altra banda, les televisions locals van néixer en un moment en què no hi havia un marc legal que contemplés l'aparició d'aquest tipus de mitjans però, tal i com explica Josep Àngel Guimerà a *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*, tampoc es van prohibir de manera explícita. D'aquesta manera, doncs, es van convertir en al·legals ja que no anaven en contra de la llei. De fet, en un principi es va voler reprimir tota emissió que no vingués del monopoli que havia creat Espanya amb Televisió Espanyola (TVE). No va ser fins l'any 1983 que “hi va haver un canvi d'actitud i es va obrir un període de tolerància condicional” (Guimerà, 2007, p.12). El govern de l'Estat va posar quatre condicions per no tancar les emissions catalanes que sorgissin: que cada televisió tingués una cobertura estrictament municipal i no sobrepassés aquestes fronteres; que no interferissin en les televisions d'àmbit estatal i autonòmic; no publicitar-se fora del seu àmbit de cobertura; i finalment, renunciar a l'afany de lucre (Guimerà, 2007). Es podria dir, doncs, que la tolerància condicionada per part del govern de l'estat va permetre que les televisions i les emissions locals poguessin continuar creixent i evolucionat com han fet fins als nostres dies.

La primera televisió que va aparèixer va ser Radio Televisió Cardedeu que va fer una primera inclusió experimental l'any 1980 i, dos anys després, va passar a produir de forma setmanal. Guimerà explica que l'aparició de RTV Cardedeu no va ser una casualitat, sinó que va aparèixer amb uns objectius clars: la democratització dels mitjans de comunicació, la prestació d'un servei públic i finalment, però no menys important, la reconstrucció nacional de Catalunya. RTV Cardedeu volia ser una televisió lliure i independent, essent un servei públic i, per tant, una gran eina pedagògica. A més, la democratització estava estretament lligada a la reivindicació de l'ús del català en tots els àmbits. El context en el qual es trobava Catalunya en aquell moment -la sortida de la Dictadura- va propiciar la participació de la ciutadania per tirar endavant aquest projecte de televisió local. De fet, Guimerà realitza una distinció entre tres etapes de la televisió local. Una primera a principis dels vuitanta quan sorgeix RTV Cardedeu i el concepte de televisió local neix estretament lligat a la idea de municipi, a la participació ciutadana i a la democratització de la comunicació. A part, també es va donar molta importància a l'exercici de llibertat d'expressió després dels anys de censura de la dictadura. En aquell moment, quan es parlava de televisió també es parlava de "mitjans voluntaristes i poc dotats tecnològicament" (Ibid., p. 171).

Al principi doncs, la televisió local era un mitjà popular a l'abast de tothom. Aquesta noció, però, va canviar lleugerament a partir de principis dels noranta quan la televisió es va professionalitzar per poder portar a terme una televisió amb qualitat homologable. La televisió va passar de ser un fenomen sociocultural a ser una emissora que volia oferir continguts d'interès i de qualitat a l'audiència, continguts ben elaborats i deixant de banda la improvisació. En aquest moment es busca tenir un contacte i un compromís permanent amb els continguts que s'ofereixen i, de retruc, amb l'audiència que els rep. A part de l'ampliació de la cobertura territorial, també hi ha un altre gran canvi que té a veure amb els continguts: aquests passen a ser més compartits i no tant individualitzats com fins ara.

Aquesta nova manera de veure la televisió local continua als anys dos mil ja que, quan es parla d'aquest terme, ja es refereix a un mitjà que abasta cobertures més grans i que "vol ampliar l'audiència potencial com un recurs

imprescindible per sostenir mitjans entesos com una empresa” (Ibid., p.172). En aquest moment ja es traca d'emissores altament professionalitzades que han trobat en el contingut de proximitat una marca per poder diferenciar-se d'altres televisions.

Un dels trets més distintius i que s'ha mantingut en les tres etapes que diferencia Guimerà, és la informació local. En aquest sentit, doncs, és lògic dir que la televisió local ha patit canvis i evolucions en el funcionament i “en el model d'emissora” (Ibid., p.171) però el que no ha canviat mai, és la funció informativa¹ que es va proposar des d'un principi.

Ara bé, la dualitat de televisió pública i privada no es va establir fins a finals dels anys 80 després que s'aprovés la Llei de televisió privada (10/1988, de 3 de maig) que, segons Maria Corominas, va regular per primera vegada, l'establiment d'aquest tipus de televisió a l'Estat. Així doncs, a finals dels anys vuitanta, es va poder parlar ja d'un model dual de televisió “en temes de gestió i amb dos àmbits de cobertura: públic (estatal i autonòmic) i privat (estatal)” (Corominas, Op. cit., p8). Tot i les diferents iniciatives de televisió local que van sorgint en aquests temps de diferents tipus, Corominas remarca que, tot i això, “es va constituint un model dominant de televisió local” (Corominas, Op. cit., p.10). Aquest model es defineix per la cobertura municipal de les emissores amb una connotació doble: territorial i de comunitat. Segons Maria Corominas, hi ha una gran diferència amb les altres dues modalitats televisives regulades, l'estatal i l'autonòmica: “la cobertura no és equivalent només a una àrea geogràfica” (Corominas, Op. cit., p.10). En el cas de la televisió local, l'àrea que cobreix és municipal i aquest concepte també es refereix a què els continguts han de tenir relació amb la comunitat que hi viu. En definitiva, “han de ser *de i per a* la comunitat; han de ser locals i de producció pròpia i en català com a instrument de normalització lingüística” (Corominas, Op. cit., p.10). Per tant, presta un servei totalment vinculat a la comunitat que viu en el territori en concret, per cobertura i per continguts.

No va ser fins l'any 1984 que, tal com redacta Corominas, hi va haver una primera trobada, un any abans que es constituís la Federació de Televisions Locals de Catalunya, dels representats de trenta-dues emissores. En aquesta

---

¹ Veure punt 3.1.2 Els continguts, la línia més important

trobada es van redactar unes bases comunes de les televisions locals: “han de ser un instrument de normalització lingüística i de participació ciutadana, amb cobertura local i amb una producció de programació majoritàriament de producció pròpia” (Corominas, Op. cit., p.11). Aquestes bases afegides a la promoció de la informació local serien els principals eixos d’acció d’aquests mitjans, segons el discurs de recepció de Maria Corominas com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials l’any 2009.

3.1.1 El pas a la Televisió Digital Terrestre

Els canvis que va patir la televisió local des del seu naixement i fins els anys 2000² van anar seguits d’una transformació encara més gran amb el pas a la televisió digital terrestre local, la TDT-L. En paraules de Guimerà, “ha esborrat gairebé tot rastre del fenomen que s’ha creat i recreat en les darreres tres dècades” (Guimerà, Op. cit., p.169). Es pot dir, per tant, que la implantació de la TDT comporta una forta refundació de les televisions locals que existien fins al moment.

Aquesta nova etapa de les televisions locals va venir imposada pel Govern de l’Estat, primer en el mandat del PP i després del PSOE, amb unes polítiques d’implementació³ de la TDT dissenyades per ells que no van ser pensades perquè totes les emissores que existien poguessin fer el pas al digital, ja que van aportar una sèrie de modificacions com la “imposició a les televisions de l’àmbit de cobertura que han de cobrir, limitació a quatre del nombre d’emissores que poden emetre en cadascun d’aquests àmbits i restricció de les televisions locals públiques a més de redefinir-ne el model” (Ibid., p.169). Tal com s’explica a l’*Informe sobre l’audiovisual a Catalunya 2005* redactat pel Consell de l’Audiovisual de Catalunya (CAC), el pas a la TDT va suposar una davallada i una reducció important dels canals municipals ja que, pel que fa als públics, es passa de tenir-ne 53 a 37 per l’augment de l’àrea de cobertura i el canvi important pel que fa a la gestió ja que passa a ser un canal

² Tal com s’ha vist anteriorment en el text de Guimerà i Orts, J. (2007). *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*. Barcelona: Consell Audiovisual de Catalunya (CAC).

³ Veure pàgina 15

supramunicipal. En canvi, en el sector privat, es veu un lleuger augment de 49 a 59 canals justament perquè la TDT suposa una “ampliació de la cobertura dels canals i l’ordenació d’un mercat històricament mal regulat” (CAC, 2005, p. 68). La Televisió Digital Terrestre reorganitza l’espai radioelèctric en múltiplex. Cada múltiplex és un canal radioelèctric que integra quatre programes (el que anteriorment es coneixia com a “canal”). Per tant, a mode de síntesi, el que en analògic era un sol canal, ara en són quatre. Les polítiques públiques de comunicació espanyoles i catalanes van organitzar Catalunya en demarcacions, concretament en 21 demarcacions⁴ amb 24 MUX o múltiplex. A partir d’aquí, tal com s’explica en el *Diagnòstic de la Televisió Digital Terrestre local a Catalunya (setembre-octubre 2009)* redactat pel CAC, el Govern català va reservar 37 programes per als serveis públics i 59 per als privats. En total, doncs, a Catalunya es podrien posar en marxa 96 programes de televisió. Va ser en aquest moment quan el Govern català també va aprofitar per definir de forma clara la TDT-L com a **televisió de proximitat**⁵ amb “programació, fonamentalment de producció pròpia, centrada en el territori on opera i en la vida quotidiana de la població a la qual s’adreça” (CAC, 2009, p.6).

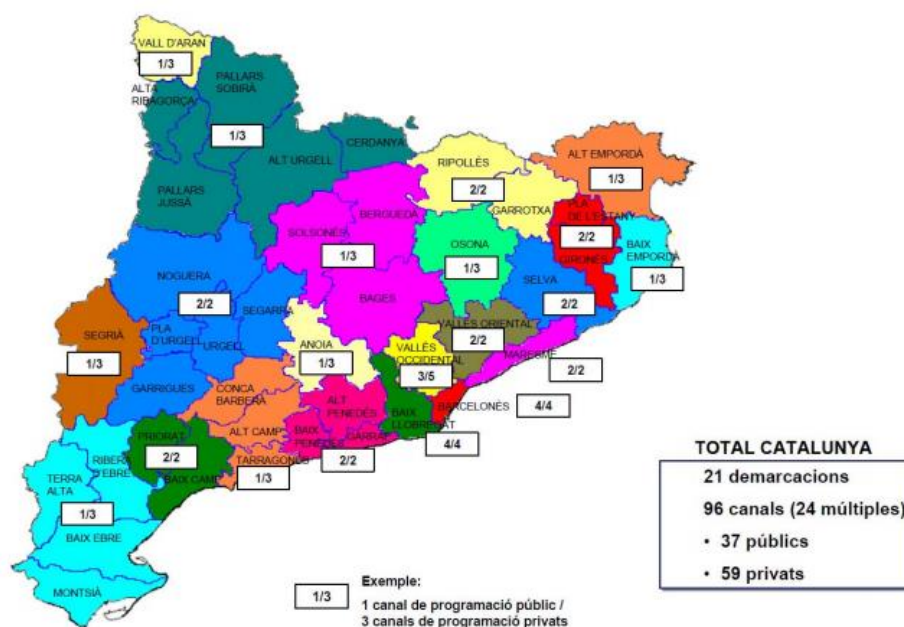

Figura 1. Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2009). Diagnòstic de la Televisió Digital Terrestre local a Catalunya (setembre-octubre 2009). Barcelona

⁴ Veure Figura 1

⁵ Veure punt 3.1.2 Els continguts, la línia més important

La divisió per demarcacions no està definida explícitament, però seguint el mateix document del CAC, els components bàsics d'una demarcació són “un àmbit de cobertura, un canal múltiple i unes característiques demogràfiques concretes” (Ibid., p.6). Aquestes demarcacions estan integrades per un conjunt de municipis.

Ara bé, Guimerà escriu que la TDT no suposa només un canvi tecnològic sinó un canvi molt més profund que fa “un tall en l'evolució històrica de les televisions locals” (Guimerà, Op. cit., p.133). Segons ell, en aquell moment va néixer un nou fenomen de televisió local molt diferent del que era en l'època analògica. Guimerà parla d'un tall perquè les polítiques d'implantació de la TDT no van ser pensades perquè totes les televisions existents en aquell moment poguessin fer el canvi (Guimerà, 2007) i un exemple clar és el concurs públic que van haver de passar els operadors privats per a poder aconseguir una concessió i poder migrar a la televisió digital. Aquest concurs va deixar 31 televisions analògiques de les 66 que s'hi havien presentat, fora del sector. A part, a aquestes 35 que van aconseguir la concessió, s'hi van afegir 10 televisions noves que no estaven emetent en analògic.

3.1.2 Els continguts, la línia més important

A part dels canvis esmentats anteriorment, també se n'introdueixen d'altres en la línia dels continguts que emeten aquestes televisions. Tal com relata Guimerà, totes les televisions locals “estan obligades a emetre continguts originals un mínim de 4 hores al dia i 32 a la setmana” (Guimerà, Op. cit., p.115). A més, però, algunes d'aquestes quatre hores obligatòries s'han d'emetre en les franges d'entre les 13h i les 16h i les 20h i les 23h. Tal com va definir el Govern català, la televisió de proximitat està vinculada al territori amb infraestructures, té una capacitat de producció pròpia, mecanismes suficients per a garantir la participació ciutadana, ajuda a donar un impuls a la indústria audiovisual local i la major part del temps d'emissió està dedicat a continguts relacionats amb l'àmbit de cobertura (Guimerà, 2007).

A Catalunya, les polítiques de la digitalització van tenir molt en compte la dimensió dels continguts fent que Catalunya fos “l'única comunitat autònoma de l'Estat en què els continguts són un element definitori de les televisions

locals” (Corominas, Op. cit., p.17). Així doncs, la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya defineix que “la televisió local es caracteritza per una programació de proximitat” (Corominas, Op. cit., p.17). Llavors, Catalunya va establir una definició de la televisió local combinant un component de territori dient que emet en un “àmbit més reduït que el conjunt de Catalunya” (Corominas, Op. cit., p.17) amb la difusió d’uns continguts per a aquesta àrea. I, en la mateixa línia, la informació és el contingut essencial de la televisió local, segons especifica el CAC. Els informatius formen una peça central de la programació de les televisions locals i és on es considera que assoleixen la major part de l’audiència.

Com a resum, la digitalització “ha definit un model de televisió local de proximitat” (Corominas, Op. cit., p.20) vinculant-lo a un territori (àmbit de cobertura) i uns continguts concrets que volen, també, lligar-lo a la tradició que Catalunya tenia de televisió local.

3.1.3 Eix cronològic de l'evolució de la Televisió Local a Catalunya

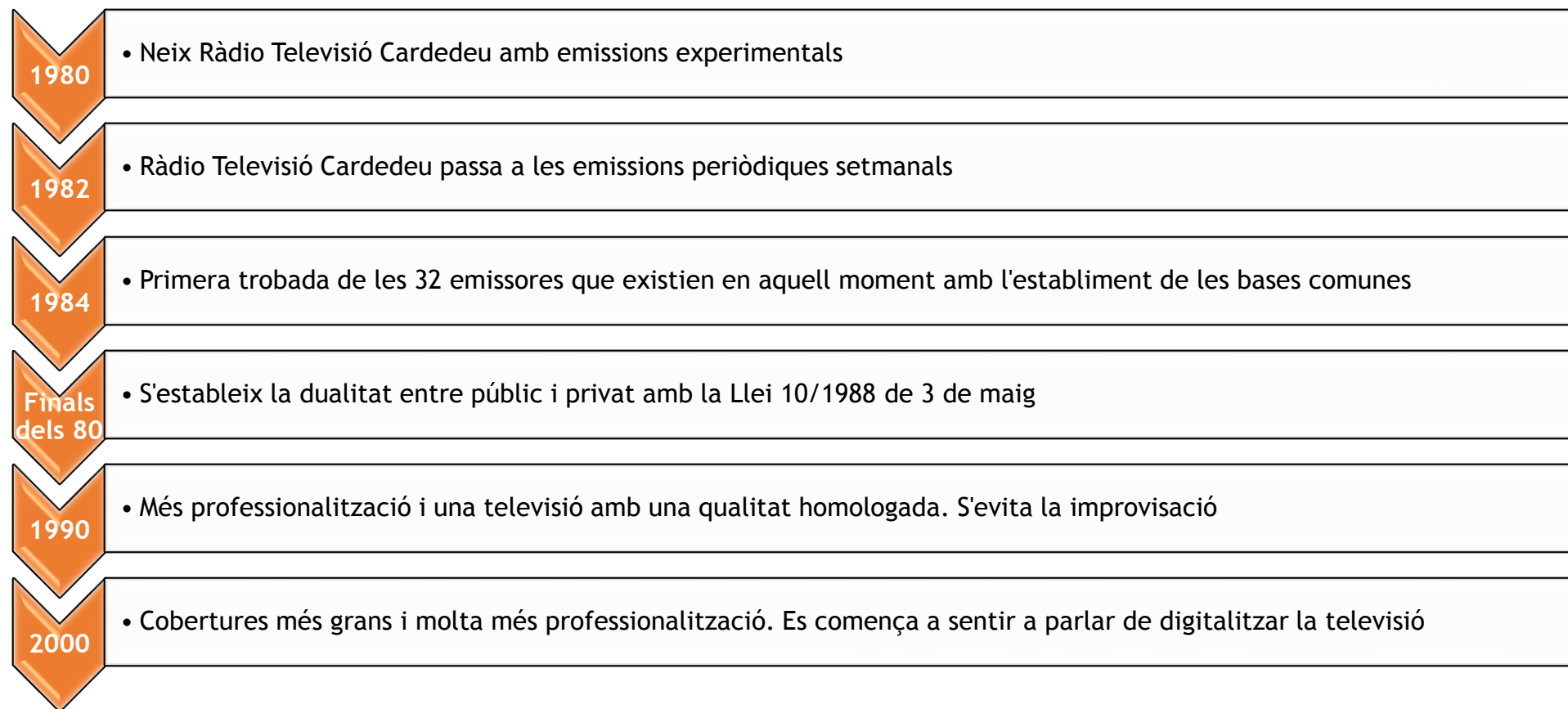

Figura 2. Resum de l'evolució de la Televisió Local a Catalunya des del naixement de la primera televisió a Cardedeu. Elaboració pròpia a partir de Guimerà i Orts, J. À. (2007). Conclusions. A *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*(192). Barcelona: Consell Audiovisual de Catalunya (CAC)

3.2 Origen del Canal Taronja

El Canal Taronja és una televisió local privada que va néixer a les ciutats de Manresa, Vic i Igualada amb la implantació de la TDT i l'augment de canals privats. Aquesta televisió cobreix les comarques centrals: Bages, Berguedà, Solsonès, Anoia, Osona i Moianès.

Abans que existís el Moianès, els pobles que integren la comarca podien veure tant Canal Taronja Manresa com Canal Taronja Osona.

Tal com expliquen en la seva pàgina web⁶, estrenada fa poc més d'un any, el canal pretén ser un referent televisiu a la Catalunya Central i oferir un ventall de programació ampli centrat, sobretot, en la política local, l'esport, la cultura i les entitats i associacions locals de cada comarca. A més, és una eina que vol genera debat i és estrictament municipalista ja que no es centra en informacions generalistes.

Aquest canal forma part del Grup Taelus de Comunicació que ja té 22 anys d'història. Va ser impulsat per Ferran Debant, president del grup, propietari de Ràdio Manresa i el periòdic quinzenal gratuït Freqüència i l'InfoTaronja que surt en festes importants de la ciutat de Vic com la Festa Major, el Mercat de Música Viva o el Mercat del Ram. De fet, el Grup Taelus també inclou la Cadena SER, Ràdio Manresa (associada a la Cadena SER), 40 Principals Catalunya Central i Cadena Dial. També hi ha l'agència de comunicació Taelus Publicitat. Vic també disposa dels 40 Principals Osona i SER Osona.

Canal Taronja forma part del grup de Televisions Digitals Independents (TDI), un grup de televisions privades locals. El grup de Manresa i Igualada també formen part de la Xarxa de Televisions Locals que forma part de la Diputació de Barcelona.

Figura 3.

Logotip del Canal Taronja.

Font: www.canaltaronja.tv

Figura 4.

Furgoneta del canal

Font: Pròpia

⁶ Canal Taronja Central. (2015). *Taronja.tv. La teva televisió a la carta*. Recuperat de <http://canaltaronja.tv/bages/qui-som/>

3.3 Ètica del periodisme

Els codis ètics del periodisme es podrien descriure com a codis que recullen el que seria la “doctrina” (Alsius, 1999, p.8) ètica de la professió periodística. Així ho explica Salvador Alsius en la presentació del seu llibre *Codis ètics del periodisme televisiu*. Tot i així, no tots els mitjans de comunicació disposen d’un codi ètic escrit tot i que els periodistes i professionals que hi treballen ja saben i apliquen en la seva feina. Els codis, en paraules d’Alsius en l’entrevista que se li va fer per aquest treball, no solucionen totes les coses sinó que són una guia⁷:

Jo els codis no els tinc en absolut com un dogma que solucioni totes les coses. [...] consisteix en anar creant pedagogia i anar fent que tots els actors del món de la comunicació (els lectors, espectadors, els periodistes, les empreses periodístiques) poc a poc vagin agafant consciència que la informació de qualitat ha de tenir valors ètics o que la informació ètica és la que esdevé informació de qualitat. I això és qüestió de temps i d’anar insistint i d’anar fent. (S. Alsius, comunicació personal, 4 d’abril de 2016)

D’aquesta manera doncs, seguint el mateix llibre de Salvador Alsius, es poden distingir dos tipus de codis: els que dictaminen les corporacions professionals i els que neixen en els propis mitjans de comunicació. Una de les grans diferències que es pot trobar entre aquests dos codis ètics és que els dictats per les corporacions són molt generalistes, abracen tots els mitjans de comunicació. En canvi, els codis de cada mitjà són més específics i especialitzats per aquella empresa.

Així mateix, en el sí dels codis de mitjans de comunicació, també es poden trobar diferències entre els que dicten mitjans privats i els que són per a públics. Pel que fa als primers, posen molt més accent en el concepte de llibertat com a llibertat de premsa. Així també intenten sempre defugir els

---

⁷ Veure Annex 1

compromisos o limitacions que no puguin garantir aquesta llibertat. I parlant dels segons, els públics, aquests mitjans sembla que tenen més compromís en el principi de justícia i en garantir que tota la ciutadania pugui accedir a la informació i al mitjà de comunicació (Alsius, 1999).

Segons Thomas Cooper, citat per Alsius en el llibre, els codis són “una via més clara per a inferir una ètica general de la comunicació”. I Cooper ho argumenta: (Ibid., p.19)

1. Un codi d'ètica és concret ja que està escrit de forma tangible, es pot reproduir i estudiar.
2. És representatiu perquè representa els professionals, el govern, la població d'un país o una institució.
3. Està focalitzat perquè el que es vol aconseguir és delinear de forma específica alguna mesura de principis i pràctiques universals d'ètica.
4. És intencional perquè s'ha fet amb una intenció i s'ha concebut de forma conscient.
5. Porta un cert grau de significació perquè representa uns ideals altruistes o uns interessos que retraten els autors.

En aquest llibre, Alsius analitza diversos codis ètics de diferents mitjans de diversos països. Ara bé, Thomas Cooper i Edmund Lambeth ja van estudiar, abans que Alsius, diversos codis periodístics i en van treure algunes conclusions. Pel que fa a Cooper, després dels estudis portats a terme va distingir tres principis com a candidats universals de l'ètica dels mitjans de comunicació: la veritat, la responsabilitat i la llibertat d'expressió (Ibid., p.27).

Lambeth per la seva part, en va distingir cinc: veracitat, imparcialitat, llibertat, humanitat i servei (Ibid., p.27).

A partir d'aquests principis extrets per Cooper i Lambeth, Salvador Alsius porta a terme un encreuament entre els vuit principis i redacta el “tesaurus deontològic de la televisió informativa” (Ibid., p.31).

3.3.1 Tesauro deontològic de la televisió informativa (Ibid., p.31)

Principi de la veritat

Cura i rigor

- Precisió i exactitud
- Tria, esment i fiabilitat de les fonts
- Contextualització i aprofundiment de la informació
- Difamació i libel
- Rectificacions

Neutralitat

- Separació d'informació i opinió
- Selecció de les notícies i criteris d'inclusió
- Formes de presentació

Procediments discursius audiovisuals

- Enregistrament
- Selecció i ordenació d'imatges i so
- Estructura i gèneres informatius
- Elements espuris: músiques i gràfics

Recreacions i falsejaments

- Elements de ficció i escenificacions
- Realimentació per presència d'informadors

Procediments enganyosos en l'obtenció de la informació

- Anonimat i disfresses
- Càmeres ocultes i enregistraments subrepticis

Plagi

Principi de la justícia

Imparcialitat

- Inclusió dels diferents punts de vista
- Dret de rèplica
- Quotes polítiques

Tractament de grups socials desfavorits

Presumpció d'innocència

Principi de llibertat

Condicionaments externs

- Control del poder polític
- Servituds comercials
- Altres formes de control

Relacions amb les fonts

- Subministraments d'informació
- Pagaments als implicats
- Condicions imposades i drets de les fonts
- Secret professional

Conflictes d'interessos

- Interessos empresarials
- Interessos particulars dels periodistes

Principi de la responsabilitat

Primacia de la vida i de la seguretat de les persones

- Prioritat a l'ajut humanitari
- Seguretat nacional
- Terrorisme

Privadesa

- Invasió de la intimitat
- Protecció dels menors
- Dret a la pròpia imatge
- Dolor i sofriment
- Suïcidi

Matèries d'especial sensibilitat social

- Incitació a la violència i altres conductes antisocials
- Mal gust

Dels quatre principis descrits per Alsius, el principi de la veritat és el que es podria considerar com a “principi universal” (Ibid., p.55). Així ho defineix Alsius en el seu llibre. De fet, el respecte a la veritat es podria classificar com un dels principis més arrelats a la professió periodística ja que, si es miren diversos

codis deontològics, es pot veure que la idea de veracitat i que el periodista té el deure de dir la veritat apareix en tots (Alsius, 1999). Tot i així, el concepte de dir la veritat, sempre ha estat qüestionat, parlant en l'àmbit de la comunicació. Alsius (1999) afirma:

L'existència d'un anhel per la comunicació de la veritat no exclou que els diversos actors de la comunicació social no estiguin condicionats per una sèrie de factors contextuais, expressius i interpretatius que posin en qüestió constantment les idees de veritat i de veracitat. (p. 59)

La veritat va molt lligada amb la cura, tot i que aquest concepte “no garanteix per ella mateixa la veritat” (Ibid., p.63). Tal com narra Alsius, la cura serveix per aproximar-se a la veritat però aquesta s'ha de fer en tots els aspectes com és utilitzant fonts fiables, verificant les dades disponibles, elaborant un missatge sense biaixos i rectificant de forma clara quan sigui necessari (Alsius, 1999). Un altre problema és el concepte d'objectivitat, i és que per alguns professionals, l'objectivitat no existeix i la veritat absoluta tampoc. De fet, tot periodista té moral perquè és humà i també la percepció de la realitat, de les coses, dels fets i dels esdeveniments està condicionat per les creences culturals de cada un (Alsius, 1999).

Segons Salvador Alsius a *Codis ètics del periodisme televisiu*, l'adhesió al principi de veracitat passa per dos fronts: la recerca d'informació i la difusió (Alsius, 1999). Aquests dos fronts estan relacionats en allò que afecta a la credibilitat de la informació que es dona. Quan parlem de la “veritat” ens referim sobretot al resultat de la feina feta pel periodista, és a dir, al resultat d'aquests dos fronts mencionats anteriorment, en el missatge que rep el públic. I de fet, quan es pensa en què el públic té dret a una informació veraç, normalment només es pensa en aquest aspecte. Ara bé, el fet de buscar la veritat per explicar en un reportatge o en un espai informatiu no només vol dir descobrir-la i difondre-la, sinó que també es necessita un “esperit d'honestedat que ha d'impregnar el treball periodístic” (Ibid., p. 60).

El principi de la veritat, però, no és l'únic que s'ha vist en el tesaurus de Salvador Alsius. I és que moltes vegades el periodista es pot trobar que aquest

principi pot entrar en conflicte amb els altres grans principis morals com podrien ser el de la llibertat, la justícia i/o la responsabilitat. En aquest sentit, ens podem fixar en quan un periodista ha de conservar l'anonimat d'una font informativa en un moment determinat i, per tant, es podria dir que ja no està dient tota la veritat perquè està aplicant també un altre d'aquests principis (Alsius, 1999).

3.3.2 El per què de l'ètica periodística

Però, perquè hi ha tanta preocupació per l'ètica? “A què treu cap la preocupació per l'ètica?” (Alsius, 1998, p.83). Alsius distingeix dues raons per les quals els periodistes segueixen unes normes ètiques en la seva professió. La primera raó parla de la possibilitat d'aconseguir un estatus professional si es segueixen les conductes marcades pel mitjà de comunicació. I la segona raó s'emmarca més en la vessant comercial de la professió. La feina que porta a terme el professional no la contracta directament el públic que el llegirà o el veurà per la televisió sinó que “s'aboca en un producte que col·loca al mercat una empresa o una organització” (Ibid., p.85). Evidentment, els continguts que aquesta empresa ofereix al mercat estan subjectes a la llei de l'oferta i la demanda i s'adaptaran depenent del gust i de les preferències del públic que els consumeix.

Tot i les eternes discussions que es poden tenir sobre les fonamentacions morals que hauria de tenir el periodisme (Alsius, 1998), s'ha d'admetre que tot periodista és persona i per tant, té moral⁸. És a dir, no es pot pretendre que un periodista sigui “amoral” perquè ha de prendre moltes decisions que afectaran a terceres persones o al conjunt de la societat. Alsius (1998) afirma:

La responsabilitat pròpia dels informadors està en la seva identificació amb els fins de la informació; en el seu criteri per a discernir la veritat; en el seu esperit de llibertat per a actuar sempre d'acord amb una consciència ben formada; en el seu sentit de la responsabilitat per a fer

---

⁸ Veure punt 3.3.1 Tesaure deontològic de la televisió informativa

front a les conseqüències de la seva actuació. La veritable qualificació d'un periodista resideix, doncs, en les seves motivacions. (p.90)

De fet, Alsius, afirma que el que fa que un periodista sigui bo és el fet de pensar i actuar “d'acord amb el bagatge deontològic propi de l'ofici” (Ibid., p.91).

En la regulació ètica de la professió també hi ha diferència entre Europa i els Estats Units. Tal com narra Alsius en el llibre, el món occidental sempre ha tingut una certesa que la ràdio i la televisió necessitaven un règim jurídic específic, fins i tot més que el de la premsa. I és que es considera que els mitjans audiovisuals “necessiten una regulació que vagi més enllà de les lleis penals de caràcter general” (Ibid., p.158). Aquesta convicció encara va créixer més amb l'aparició de les noves tecnologies i els nous mitjans de comunicació. Hi ha tres arguments (Alsius, 1998):

- Arguments de caràcter politicoadministratiu: s'ha de regular l'espai radioelèctric perquè és públic.
- Arguments de caràcter tecnològic: com que l'espai radioelèctric és limitat s'ha d'ordenar i distribuir amb les freqüències d'ona disponibles.
- Arguments de caràcter sociològic: la capacitat d'impacte que tenen els mitjans de comunicació ha de ser regulada i conduïda adequadament.

Ara bé, el públic està al cas de les normes ètiques que regulen la professió periodística? Hi ha demanda ètica per part del públic que consumeix els mitjans de comunicació? Tal com va dir Alsius en l'entrevista que se li va fer per aquest treball, sempre es té més tendència a veure tot el que són incompliments i transgressions⁹. I, de fet, és el que succeeix amb el públic. La demanda ètica per part d'aquest és fa palesa, sobretot, quan hi ha una “transgressió flagrant de les normes ètiques que més té assumides el públic” (Ibid., p.172). De fet, hi ha mecanismes per a poder conèixer l'opinió del públic sobre l'ètica. Un dels mecanismes seria el mercat, ja que el públic contribueix a sobreposar uns continguts determinats per sobre d'uns altres depenent de la selecció que d'ells

---

⁹ Veure Annex 1

en faci. I un altre mecanisme seria les enquestes d'opinió. Aquest últim, poques vegades s'acaba introduint en els codis deontològics tot i que es parla, de forma bastant difusa, de l'interès del públic per tal de guiar l'activitat informativa (Alsius, 1998).

3.3.3 El Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes

Alsius afirma que és difícil poder saber el moment en què es va començar a parlar d'ètica al nostre país. Tot i així, es podrien seguir unes dates fins a arribar al primer codi deontològic redactat pel Col·legi de Periodistes.

A finals dels anys 60 és quan va començar a treballar el Grup de Periodistes Demòcrates que van apostar més per lluitar contra la censura que per dictar normes i formular principis ètics. De tota manera, com que els mitjans de comunicació estaven tant controlats tampoc haurien pogut seguir gaires normes.

Un cop arribada la democràcia, els periodistes es van començar a preocupar per establir un ordenament jurídic per tal de crear un marc raonable per a poder portar a terme la tasca periodística. De fet, van ser periodistes catalans que van influir en la introducció de la clàusula de consciència i el secret professional a la Constitució Espanyola del 1977. Abans d'aquesta, però, ja hi havia la Llei de Premsa i Impremta del 1966, més coneguda com a Llei Fraga, que ha anat quedant arraconada a mesura que han aparegut lleis que han deixat obsolets alguns dels continguts que conté (Alsius, 1998). És el cas, per exemple, de la Llei de Protecció Civil del Dret a l'Honor, a la Intimitat Personal i Familiar i a la Pròpia Imatge del 1982. Aquesta llei ha afegit una "jurisprudència complexa" (Ibid., p.184) que fa que els jutges hagin de decidir, en molts casos, entre el dret a la informació i el dret a la privadesa.

Pel que fa a Catalunya, el Col·legi de Periodistes va començar a discutir l'any 1989 la possibilitat d'elaborar un codi deontològic. Aquesta idea va quedar en un segon pla fins l'any 1991 quan van aparèixer les televisions privades i els "programes escombraries" i "va incrementar la sensibilitat social respecte a l'actuació dels mitjans de comunicació" (Ibid., p.185). El procés d'elaboració d'aquest codi va ser llarg perquè, entre altres, es va sotmetre a l'opinió de diferents directors de mitjans de comunicació. Aquests directors es van mostrar

predisposats a establir un codi però amb una recomanació o condició: “no baixar a formulacions molt concretes que alguns poguessin veure com una limitació a la llibertat d’expressió o al dret de la societat a rebre informació completa” (Ibid., p.186). Evidentment, hi havia professionals en contra dels codis amb la consigna “el millor codi és el que no existeix” però predominava la idea que “l’autoregulació ètica era la millor resposta que els professionals podien donar als constants missatges de la societat en el sentit que els mitjans i els periodistes no podien fer qualsevol cosa en nom de la llibertat d’expressió” (Ibid., p.186).

D’aquesta manera doncs, l’any 1992, aprofitant el II Congrés dels Periodistes Catalans, es va proclamar el codi ètic dels periodistes catalans¹⁰.

Aquest codi va tenir un gran ressò dins i fora del país. Tant que, al cap de pocs mesos d’haver-se proclamat, la Federació d’Associacions de la Premsa d’Espanya (FAPE) va seguir un procés similar i va presentar el seu propi codi. Com és evident, no tothom coneix l’existència d’aquests codis però gran part de la societat sap que, en el algun moment, els periodistes s’han volgut autocontrolar o autoregular. Els codis, tal com va expressar Alsius en l’entrevista portada a terme per aquest treball, serveixen per anar “creant pedagogia i anar fent que tots els actors del món de la comunicació, poc a poc, vagin agafant consciència que la informació de qualitat ha de tenir valors ètics¹¹”.

3.3.4 Altres textos sobre ètica periodística¹²

Existeixen diferents textos sobre l’ètica periodística com els Principis Internacionals de l’Ètica Professional del Periodisme de la UNESCO que es va aprovar a la Conferència General de la UNESCO el novembre de l’any 1983. Aquest és el primer document que aborda la deontologia periodística establint, per primera vegada, uns drets i uns deures que han de seguir els professionals.

---

¹⁰ Veure Annex 3

¹¹ Veure Annex 2, entrevista a Salvador Alsius, vicepresident del CAC

¹² Textos complets a l’Annex 3

Deures:

- Adherir-se a la realitat objectiva
- Afavorir als ciutadans l'accés a la informació
- Tenir un alt nivell d'integritat i no acceptar remuneracions il·lícites
- Respectar el dret a la vida privada i a la dignitat humana
- Respectar la propietat intel·lectual i abstenir-se de realitzar qualsevol tipus de plagi
- Respectar els valors universals i la diversitat cultural
- No promoure la guerra

Drets:

- Negar-se a treballar en contra de les seves conviccions personals i morals
- No revelar les seves fonts d'informació
- A la no participació de la presa de decisions en el mitjà de comunicació pel qual treballa

El Consell d'Europa també va aprovar, el juliol del 1993, la Resolució 1003 sobre Ètica del Periodisme.

Deures:

- Obtenir informació per mitjans legals i ètics
- Informar de forma veraç
- Rectificar les informacions falses o errònies
- Ha de ser totalment independent a l'hora d'informar
- No ha de tenir cap tipus de relació amb les autoritats públiques
- Ha de tenir una formació adient per a la professió
- Respectar el dret a la vida privada i a la presumpció d'innocència
- No promoure la guerra i defensar la democràcia
- Informar sempre sobre "la cosa pública" pel bé dels ciutadans

Drets:

- Llibertat d'expressió
- Informar sense haver de sotmetre's a cap pressió interna

- A la clàusula de consciència i secret professional
- Salari digne, condicions de treball adequades i a poder accedir als recursos necessaris per a poder portar a terme la seva professió

La Federació Internacional de Periodistes (FIP) va redactar la Declaració de Deures dels Periodistes l'any 1954 que va ser substituïda per la Declaració de Principis sobre la Conducta dels Periodistes l'any 1986.

Deures:

- No obtenir informació de forma il·lícita
- Respectar la veritat
- Informar sobre fets d'origen conegut
- No eliminar informacions que són essencials per als ciutadans
- No distorsionar la informació
- No acceptar gratificacions
- Publicar informació objectiva i imparcial
- Respectar els drets a l'honor, la no discriminació i a la propietat intel·lectual

Drets:

- Llibertat d'investigació
- Publicar informacions veraces i honestes
- A la crítica i al comentari

La Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya (FAPE) també va aprovar a l'Assemblea Extraordinària de Sevilla l'any 1993 el Codi Deontològic de la Professió Periodística de la FAPE.

Deures:

- Obtenir informació de forma lícita
- No publicar informacions aconseguïdes en *off the record*
- Respectar el dret de les persones físiques i jurídiques a no transmetre informació
- Respectar la veritat, evitar publicar informacions falses
- Separar la informació de la opinió

- Publicar informacions veraces
- Contrastar les fonts d'informació
- Corregir les informacions falses o errònies
- Posseir una formació professional adient
- Respectar els drets de la personalitat, la propietat intel·lectual i els drets dels menors d'edat
- Evitar la discriminació
- Evitar publicar informacions que incitin a la violència

Drets:

- Dret a la investigació
- Publicar tot tipus d'informacions amb honestedat
- És lliure de fer crítiques i difondre opinions sobre un assumpte concret
- Desenvolupar la seva professió amb total independència
- Condicions dignes de treball
- Es poden atendre a la clàusula de consciència i secret professional
- Accedir lliurement a la informació relativa a organismes públics
- Es pot mostrar contrari a monopolis o oligopolis informatius
- Ser protegits pel mitjà de comunicació on treballen

Com s'ha pogut apreciar, la majoria dels drets i deures descrits en aquest quatre codis són semblants¹³. Parlem primer, dels deures. Per exemple, l'objectivitat es pot trobar en el text escrit per la UNESCO i en de la FIP. El primer especifica que el professional ha d'oferir informació verídica al ciutadà adherint-se a la realitat objectiva mentre que la FIP hi afegeix el terme imparcialitat.

Sobre les remuneracions il·lícites o l'ús de mitjans lícits, es troba una referència en cada un dels codis però redactat de forma diferent. En el cas de la UNESCO, es parla de no acceptar remuneracions il·lícites i, per tant, mantenir un alt nivell d'integritat; en el cas de la Resolució 1003 és on es fa

---

¹³ Veure Taula 1

referència a utilitzar mitjans legals i ètics per aconseguir informacions, com és en el cas de la FIP i la FAPE.

El respecte als drets fonamentals també és un tema que apareix en els quatre textos però amb diverses especificacions depenent del codi. La UNESCO fa una referència clara a respectar el dret a la vida privada i la dignitat humana mentre que la Resolució 1003 del Consell d'Europa hi afegeix el respecte a la presumpció d'innocència i els drets dels menors d'edat. Aquest últim dret també l'especifica el codi de la FAPE que hi afegeix la propietat intel·lectual igual que el codi de la FIP i el de la UNESCO.

Un altre tema en el qual estan d'acord els quatre codis és el respecte a la diversitat cultural, evitar la discriminació i no promoure la guerra i la violència. La UNESCO afegeix en aquest punt el “respecte als valors universals” mentre que la Resolució 1003 especifica que s'ha de defensar la democràcia i la igualtat entre les persones.

Pel que fa a la veritat i la veracitat de les informacions, la Resolució 1003, la FIP i la FAPE es posen d'acord en utilitzar les paraules “veraç” i “respecte a la veritat” mentre que la UNESCO sembla que engloba el terme “veritat” amb “objectivitat” de la informació.

El relacionat amb aquest últim punt, el deure de corregir les informacions falses o errònies apareix en dos dels quatre casos: Resolució 1003 i la FAPE. Aquests dos codis també són els únics que reclamen una formació adient del professional per tal de portar a terme la feina de periodista de forma correcta.

El pel que fa als drets, se'n troben menys que apareguin en els quatre codis. Un dels que apareix en tres, el de la UNESCO, la Resolució 1003 i la FAPE, és la clàusula de consciència o el dret a no treballar en contra de les seves conviccions personals i morals.

El dret a la investigació, el dret a la crítica i al comentari i el dret a publicar informacions honestes i basades en l'honestedat es pot trobar només en el codi de la FIP i de la FAPE. Pel que fa la honestedat, la FAPE especifica en el mateix punt que el periodista té dret a publicar tot tipus d'informacions amb la condició que es basin en la honestedat, mentre que la FIP introdueix el terme veraç en els drets, a diferència dels altres codis.

I finalment, el dret a unes condicions de treball dignes, apareix en dos dels quatre casos: en la Resolució 1003 i la FAPE. El Consell d'Europa especifica que els periodistes tenen dret a “un salari digne, condicions de treball adequades i dret a accedir a recursos i mitjans necessaris per a exercir la seva professió”. La FAPE, en canvi, no és tant específica i només afirma que els professionals “tenen dret a gaudir d'unes condicions dignes de treball”. Ara bé, relacionat amb aquest punt, la FAPE afegeix una clàusula que és el dret a ser protegit pel mitjà pel qual es treballa, un punt que no s'afirma en cap altre codi.

3.3.4.1 Quadre d'anàlisi dels punts en comú dels codis ètics

Taula 1

Punts en comú pel que fa als deures

	UNESCO	Resolució 1003	FIP	FAPE
Objectivitat	×		×	
Remuneracions il·lícites/ús de mitjans lícits	×	×	×	×
Respectar drets fonamentals (vida privada, honor...)	×	×	×	×
Diversitat cultural/discriminació i guerra o violència	×	×	×	×
Veritat/veracitat		×	×	×
Corregir les informacions falses		×		×
Formació del periodista		×		×

Punts en comú pel que fa als drets

	UNESCO	Resolució 1003	FIP	FAPE
Clàusula de consciència	×	×		×
Dret a la investigació			×	×
Crítica i comentari			×	×
Honestedat			×	×
Condicions de treball		×		×

Nota: La present taula pretén ser un resum dels punts en comú desenvolupats anteriorment que es poden trobar en els diversos codis utilitzats per a aquest treball. Font: elaboració pròpia

4. Metodologia

L'objectiu d'aquest treball és analitzar i millorar tres notícies de temàtica política de l'espai informatiu de Canal Taronja Osona. Els principis seguits per l'anàlisi han sigut extrets del llibre *Codis ètics del periodisme televisiu* de Salvador Alsius¹⁴.

Dins del principi de la veritat, s'ha trobat convenient analitzar quatre aspectes que Alsius menciona en el llibre. En primer lloc, s'analitzaran les **fonts** utilitzades en cada una de les notícies i si aquestes apareixen o s'esmenten. En cas que hi hagi talls o inserts de veu d'alguna de les fonts, també es tindrà en compte que s'hagi esmentat el seu nom i el càrrec. S'ha de recordar que les notícies s'han analitzat sense els *chyrons* que apareixen sempre amb el titular al principi i el nom de qui parla als inserts.

Seguidament s'estudiarà la **contextualització** de la informació i/o l'**aprofundiment** d'aquesta. És convenient analitzar aquest aspecte perquè una televisió local no sempre disposa dels mitjans per a poder contextualitzar una informació o oferir més aprofundiment en el que s'explica. Així doncs, s'estudiarà si en les notícies s'ofereix informació anterior que hagi pogut causar aquell fet. Així també l'aprofundiment, per no deixar cap de les preguntes (qui, com, perquè, quan i on) sense respondre. En aquest mateix punt, Alsius també parla d' "alguns biaixos típics que poden afectar la informació" (Alsius, *Codis ètics del periodisme televisiu*, Op. cit., p.82) com seria la correlació il·lusòria que Alsius defineix com la "tendència a relacionar dos fets o fenòmens que en realitat són independents. [...] Pot succeir que el text d'una informació sigui fidedigne i que les imatges que l'acompanyen distorsionin la seva interpretació" (Alsius, Op. cit., p.82).

Aquest biaix en concret també serà estudiat en relació amb el següent punt perquè, en una televisió local, no sempre es poden tenir imatges de tots els esdeveniments que succeeixin. Al Canal Taronja es troben moltes vegades amb notícies que són interessants però que no es disposa d'imatges sobre aquell fet i, per tant, se n'utilitzen d'arxiu. En aquest aspecte és quan pot ser que la veu

---

¹⁴ Veure Taula 2

en off que explica la informació no tingui res a veure amb les imatges que s'estan veient. Per posar un exemple, en el cas de les notícies esportives, no sempre es disposa d'imatges dels partits disputats durant el cap de setmana però, una televisió local, té l'obligació de donar alguns resultats dels equips de la comarca. Així doncs, el que es fa al Canal Taronja en moltes ocasions, és 'tapar' la notícia amb imatges d'un partit passat i que, per tant, no té res a veure amb el partit que alguns televidents podrien haver vist en directe. Com s'ha dit, el biaix del que parla Alsius té a veure amb el tercer punt a analitzar: la **selecció i ordenació de les imatges i el so**. Tal com explica Alsius en el seu llibre, el muntatge de les imatges està subjecte a l'extensió assignada per a cada informació i, per tant, està subjecte al criteri del periodista per escollir quines són les millors imatges per il·lustrar aquella notícia. Portant-ho al cas del Canal Taronja, l'informatiu té una durada d'uns 20 minuts però les notícies que s'ofereixen mai tenen una llargada o extensió assignades. Es podria dir que els editors es regeixen per dos aspectes: per la llargada de l'off que se'ls dona per a poder fer la notícia; i/o per la quantitat d'imatges, d'arxiu o no, que es disposa. En ocasions es pot trobar un informatiu amb quatre notícies molt llargues i en d'altres, deu notícies curtes¹⁵.

Finalment, i dins el mateix principi de la veritat, Alsius parla dels elements espuris per referir-se a **música i gràfics**. En aquest cas i com que només s'analitzen notícies, es tindrà en compte la part que parla dels gràfics. És cert que al Canal Taronja també s'utilitzen músiques quan s'editen reportatges llargs de festes que es fan a la comarca o, fins i tot, en alguna notícia sobre un carnaval o una exposició quan es deixa una "cua" al final amb imatges de l'esdeveniment. Tal com explica Salvador Alsius en aquest apartat, els elements gràfics poden enriquir la informació però, alhora, poden desnaturalitzar-la o desfigurar-la (Alsius, 1999). En aquest sentit, al Canal Taronja gairebé mai s'han utilitzat gràfics en les notícies que apareixen a l'informatiu, ja sigui perquè no hi ha temps per a confeccionar-los o perquè no es creu oportú. En aquest principi doncs, s'estudiarà si en les notícies analitzades apareixen dades esmentades només en veu en off i en les quals es podria utilitzar un gràfic per

---

¹⁵ Veure Annex 1, entrevista a Isabel Campos, directora del Canal Taronja Osona

evitar que l'espectador perdi el fil de la notícia i no acabi d'entendre les dades que se li estan oferint.

Un altre principi que s'analitzarà serà el de justícia on s'analitzarà l'aspecte dels diferents punts de vista i, per tant, la **contrastació** de les informacions. Aquesta variable s'ha inclòs dins el tema de la imparcialitat ja que s'estudiarà si la informació que s'ofereix compta amb diferents fonts i punts de vista que enriqueixin la informació.

I finalment, a criteri personal, s'ha inclòs un principi referit a l'atenció informativa on s'analitzarà la **llargada** o durada de la informació oferta. Sempre a criteri propi, es creu que algunes de les notícies que ofereix l'InfoTaronja de Canal Taronja tenen una durada massa llarga i que, per tant, es podrien resumir reduint la durada i garantint que el telespectador no perd l'atenció ni l'interès per aquella notícia. I pel que fa als talls de veu o inserts, s'analitzarà si els que s'han escollit són necessaris i rellevants per a la notícia. Evidentment, sempre hi ha algunes notícies que són de més importància per a una televisió local¹⁶ com és el cas d'una de les que s'analitzaran sobre el ple del pressupost de la ciutat de Vic. Tot i així, es proposarà resumir-la evitant perdre informació que pot ser important pels ciutadans de Vic.

---

¹⁶ Veure Annex 1, entrevista a Isabel Campos, directora del Canal Taronja Osona

Taula 2

Principis	Tema	Variables	Valors
Veritat	Cura i rigor	<u>Esment de fonts</u> : a part d'utilitzar inserts o talls en les notícies (sempre que es pugui), cal esmentar-les de forma clara i exacte introduint-los amb el nom i el càrrec corresponent.	Si
			No
		<u>Contextualització i aprofundiment</u> : cal que les informacions transmeses es contextualitzin si es tracta d'un tema que té una causa anterior. Pel que fa a l'aprofundiment, cal explicar detalladament les informacions, sobretot si són polítiques	Si
			No
	Procediments discursius audiovisuals	<u>Imatges</u> : les imatges han de ser un complement de la veu en off que explica la notícia. No poden causar confusió al ser imatges d'arxiu que no concorden amb el moment informatiu del que es parla. Cal evitar la correlació il·lusòria.	Arxiu
			Reals
Justícia	Imparcialitat	<u>Diferents punts de vista/Contrastació</u> : cal contrastar les informacions que es donen amb diferents fonts que puguin aportar diferents punts de vista, sempre i quan aquestes fonts siguin rellevants o aportin informació rellevant.	Si
			No
Atenció informativa	Llargada de la informació	<u>Llargada o durada de la peça i dels inserts</u> : per tal de no perdre l'atenció informativa del telespectador, s'haurien de fer notícies relativament curtes en la mesura del que es pugui però sempre responent a les 6 preguntes bàsiques: qui, què, com, quan, on i per què.	Resumir
			No resumir

Nota: La present taula pretén ser el llibre de codis per a portar a terme la metodologia del treball. S'hi poden observar els codis que acompanyen a les diferents variables que s'analitzaran en l'apartat d'Anàlisi de Continguts. Elaboració pròpia a partir de Alsius, S. (1999). Introducció. A *Codis ètics del periodisme televisiu*(459). Barcelona: Pòrtic.

4.1 Producció

El present apartat pretén fer una reflexió dels diferents principis utilitzats al llarg del treball amb els temes i les variables corresponents a partir de les tres entrevistes a tres professionals que coneixen bé el món de la producció de notícies: Clàudia Dinarès, periodista de Ràdio Vic i El Vigatà; Isabel Campos, directora de Canal Taronja Osona i Salvador Alsius, vicepresident de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CAC).

Dins el principi de la veritat, el fet **d'esmentar les fonts** de les quals s'extreu la informació queda bastant clar en els dos casos de Vic, Ràdio Vic i El Vigatà i Canal Taronja Osona: si provenen d'agències no s'especifica. En el cas del diari, però, Clàudia Dinarès afirma que algunes notícies extretes d'agència que ella redacta de nou i té interès en què se sàpiga que les ha escrit ella, les firma, però com a norma general, o no s'especifica o simplement s'assenyala amb la paraula "Vic" (C. Dinarès, comunicació personal, 1 d'abril de 2016). En el cas de l'informatiu de televisió, Isabel Campos explica que sempre se citen les fonts de forma verbal quan les informacions no provenen de l'ACN, de notes de premsa dels ajuntaments o, en el cas específic de la ciutat de Vic, de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya perquè depenen directament de l'Ajuntament (I. Campos, comunicació personal, 8 d'abril de 2016). Es fa, doncs, una distinció entre fonts institucionals i fonts privades. D'aquesta última tipologia de fonts es podria citar la pàgina web de NacióDigital de la comarca d'Osona, www.osona.com; la pàgina web de Manlleu, www.elter.net; la pàgina web de la ràdio municipal de Torelló, www.radioona.com; la pàgina web de Taradell, www.taradell.com; la pàgina de Vilaweb en l'apartat de Vic, osona.vilaweb.cat/categoria/vic-comarca/; i, finalment, la pàgina web de El 9 Nou; www.el9nou.cat, entre d'altres.

En el cas de la televisió local, en ser petita i d'un poble o ciutat on la gent es coneix, els accidents i successos no es transmeten a l'informatiu diari i, si algun cop s'ha fet, tal com explica Isabel Campos, no **s'aprofundeix** en els detalls del succés (Campos, 2016). Ara bé, la resta de notícies es **contextualitzen** i es

detallen amb tota la informació possible per tal que l'espectador no en perdi cap detall. En aquest sentit, Alsius comenta que els informatius han canviat molt d'abans a ara ja que, en l'actualitat, hi ha moltes informacions que s'expliquen amb no més de 20 segons. Per tant, un informatiu en l'actualitat conté moltes més notícies que no pas els d'abans quan s'explicaven amb molt més detall i context. És a dir, sortien menys notícies però molt més específiques que no pas avui en dia (S. Alsius, comunicació personal, 4 d'abril de 2016). No és el cas d'un informatiu d'una televisió local que, com en el Canal Taronja, es depèn de la veu en off que es locuta per a la notícia i de si aquell dia s'ha celebrat un ple molt important a l'Ajuntament de Vic o el Club Patí Vic ha guanyat un títol molt important, per posar uns exemples. En aquest cas, aquestes notícies passen a ser les més llargues de l'informatiu podent arribar fins als 10 minuts. És a dir, passen al davant notícies que, a criteri dels periodistes que treballen al Canal Taronja, poden interessar més a les comarques d'Osona i el Moianès.

En el tema de la contextualització, Alsius també fa referència a les **imatges** que s'utilitzen per a il·lustrar una informació. Les imatges d'arxiu poden descontextualitzar la informació i, fins i tot, atemptar contra la privacitat d'algú quan una persona apareix sempre que es parla d'un mateix tema (Alsius, 2016). D'aquest fet en va explicar una anècdota amb les imatges dels controls d'alcoholèmia en les quals apareixia un noi fent la prova i cada vegada que es parlava del tema es treien les mateixes imatges¹⁷. Les imatges d'arxiu també poden causar l'anomenada correlació il·lusòria contradient el que explica la veu en off i, per tant, confonent a l'espectador. De fet, en paraules d'Alsius, les imatges apel·len a la qualitat de cara a l'espectador, per tant, si sempre s'utilitzen imatges d'arxiu per il·lustrar un mateix fet, la qualitat minva (Alsius, 2016). En el cas del diari El Vigatà, el director escull les imatges que il·lustren cada notícia. Les imatges provenen, normalment, del càmera Albert Bagué o dels mateixos redactors del mitjà tot i que, algun cop, s'han d'utilitzar fotografies fetes pel propi organitzador de l'acte. En aquest cas, els redactors no firmen mai la fotografia. Si és d'arxiu, però, s'especifica de quin any és. En

---

¹⁷ Veure Annex 1, entrevista a Salvador Alsius, vicepresident del CAC

el cas de l'informatiu de televisió del Canal Taronja, quan les imatges són d'arxiu, s'especifica amb un *chyron* que apareix al principi i al final de la notícia amb la paraula “arxiu”. Ara bé, mai es diu de quin any són. Si algun cop s'utilitzen fotografies extretes d'una web com podria ser osona.com o Vilaweb també s'introdueix un *chyron* amb el nom del lloc web d'on s'ha extret.

En aquest mateix tema però fora de l'àmbit del treball, Alsius també afirma que la idea que “la televisió és imatge” ja ha quedat obsoleta, sobretot pensant en tertúlies o entrevistes quan els realitzadors il·lustren el programa amb imatges de fons. Alsius explica que, a vegades, les imatges tampoc tenen res a veure amb el que la persona entrevistada o el tertulià està explicant i, per tant, també poden distreure. Segons el vicepresident de CAC, és una inèrcia que s'hauria d'intentar corregir (Alsius, 2016).

És en el tema de la **contrastació** de la informació i la inclusió de **diferents punts de vista** on la directora del Canal Taronja Osona i el vicepresident del CAC es posen d'acord en què és millor esperar a donar una notícia quan ja la tens contrastada que no pas donar-la sense saber-ho del cert i tenir problemes per haver-ho fet. Campos deixa molt clar que les notes de premsa que arriben de persones de confiança com són l'ajuntament de Vic (per posar un exemple), no les contrasten perquè es disposa de tots els punts de vista dels diferents partits del consistori -pensant en cas d'un ple de Vic- i ja es dóna per suposat que la cap de premsa no és només de l'equip de govern (Campos, 2016). Altres vegades que arriben notes de premsa en les quals hi ha dubtes sobre la seva certesa i no es pot disposar de les dues bandes, s'evita donar la notícia fins a saber-ho del tot cert. El mateix passa amb els judicis: no es dóna la notícia fins que no es té la sentència judicial, per evitar crear conflictes (Campos, 2016). En aquest sentit, Alsius remarca la dificultat avui en dia de ser rigorós pel que fa a la contrastació de la informació i de les fonts pel tema de la velocitat, de les noves tecnologies i de les xarxes socials. I el mateix passa, segons explica el mateix vicepresident del CAC, amb els comentaris als diaris o les cartes al director que no es moderen. És a dir, Internet ha fet que tot sigui més vertiginós i més fràgil (Alsius, 2016).

I finalment, el tema de l'**atenció informativa** pel que fa a la llargada de la informació. Alsius afirma que mai s'ha pautat una llargada màxima o mínima de les notícies ni legalment ni èticament, així com tampoc s'ha establert un temps obligatori d'informació (Alsius, 2016). És el mateix cas que l'informatiu del Canal Taronja. Evidentment, el conjunt de l'informatiu té una llargada d'uns 20-25 minuts, màxim 27, sempre pensant en poder introduir algun anunci publicitari entre l'informatiu i el programa següent, tot i que les notícies no tenen una llargada establerta. Tal com es comentava abans, si apareix una notícia que, a criteri periodístic dels professionals del canal és molt més important i pot ser molt més interessant pels ciutadans de les comarques d'Osona i el Moianès, aquesta notícia serà molt més llarga i detallada que no pas una altra. Tal com explica Isabel Campos en l'entrevista, prima allò que és més important per a la comarca i la durada de la notícia serà la que calgui en aquell moment (Campos, 2016).

I passa el mateix amb Ràdio Vic on l'informatiu té una durada màxima però no n'hi ha una d'establerta per a cada notícia, sinó que es juga amb el temps que es té, segons les notícies que s'hagin de donar. Pel que fa al diari, segons explica Dinarès, tampoc hi ha un màxim i un mínim establert tot i que les notícies més importants se sap que van a tres columnes i, per tant, es pot jugar bastant amb la llargada de cada informació i la importància que se li vulgui donar (Dinarès, 2016).

4.2 Emissió

En el present apartat s'analitzaran les tres notícies de política escollides de l'InfoTaronja del Canal Taronja Osona a partir dels principis esmentats anteriorment en el llibre de codis¹⁸. L'apartat es dividirà en les tres notícies que s'analitzaran. En un primer punt es farà un petit resum de la notícia per contextualitzar-la i, seguidament, l'anàlisi de continguts variable per variable.

4.2.1 Notícia 1: CiU i PSC tiren endavant el pressupost amb l'abstenció de la CUP

4.2.1.1 Resum de la notícia

La notícia correspon al mes de gener d'aquest any 2016 quan es va fer el ple del pressupost de la ciutat de Vic. Després de les eleccions municipals del mes de maig de l'any 2015, el consistori de Vic va quedar de la següent manera: 9 regidors de CiU, 5 d'ERC-Som Vic, 4 de Capgirem Vic, 1 del PSC, 1 de Vic per a Tots i 1 de Plataforma Vigatana. Així doncs, CiU no va aconseguir la majoria absoluta, tot i que més tard va pactar amb el regidor del PSC per obtenir la majoria simple. Tot i així, el pressupost (i d'altres temes) no es poden aprovar només amb el vot favorable de CiU i els vots en contra de tots els altres partits. I això és el que va passar amb el pressupost de Vic.

D'aquesta manera doncs, i tal com s'explica a la notícia, Anna Erra, alcaldessa de Vic i Àlvar Solà, regidor d'Economia del consistori, van negociar a contrarellotge amb el grup parlamentari de Capgirem Vic per tal d'arribar a un acord i evitar que votessin en contra de l'aprovació dels pressupostos. Amb l'abstenció del grup i el vot favorable de CiU es podrien aprovar.

El grup de Capgirem Vic va donar suport a l'equip de govern en l'aprovació de les ordenances fiscals que tenen incidència directa en els pressupostos. Capgirem va proposar una sèrie de canvis en deu partides que CiU va acceptar aplicar.

---

¹⁸ Veure Taula 2

4.2.1.2 Anàlisi de contingut

Pel que fa al principi de la veritat, la notícia utilitza molts talls de veu els quals estan introduïts per la veu en off esmentant el nom i el càrrec de cada un. S'ha de recordar que la notícia editada dins l'informatiu sempre apareix amb el *chyron* de cada un amb el nom, cognom i càrrec que ocupa o partit al qual pertany. D'aquesta manera doncs, la notícia introdueix talls o inserts de l'alcaldeessa de Vic, Anna Erra; el regidor d'Economia de l'Ajuntament de Vic, Àlvar Solà; un regidor de Capgirem Vic, Joan Coma; el portaveu d'ERC, Joan Ballana i el regidor de Plataforma Vigatana, Josep Anglada.

La notícia està contextualitzada pel fet que, al principi, s'explica com s'ha arribat a aquest acord, per què s'hi ha arribat i com. A partir d'aquí, es fa una explicació detallada del que significa l'acord al que han arribat amb Capgirem, quins canvis implica i com queden els pressupostos després de les esmenes. Així doncs, es podria dir que la notícia és molt completa perquè incorpora també els inserts d'alguns dels membres del consistori que donen la seva opinió sobre aquest acord d'última hora.

En ser una notícia sobre un ple de tanta rellevància, les imatges es van anar a gravar el mateix dia que es celebrava. Així doncs, no apareix la correlació il·lusòria perquè es parla del ple i apareixen imatges de la celebració d'aquest. Dins el mateix tema dels procediments discursius audiovisuals, i parlant dels gràfics, no n'apareixen en cap moment tot i que, com es veurà més endavant, sí que se'n podrien afegir per poder entendre les xifres que s'expliquen. En televisió, la imatge pot, a vegades, ser més explicativa que la veu en off. És el cas dels nombres i les xifres. Aquests conceptes no queden massa clars només oralment i menys quan se n'expliquen molts i molt seguits. Seria interessant afegir algun gràfic comparatiu amb els pressupostos aprovats de l'any passat per tal que l'espectador no perdi el fil de la informació.

Pel que fa al principi de justícia, la imparcialitat i, per tant, la contrastació i la incorporació de diferents punts de vista, es veu totalment reflectit en la notícia pels diversos talls de veu. Apareixen partits tant diferents com Convergència, Plataforma Vigatana i Capgirem Vic. També hi ha un tall d'Esquerra-Som Vic. L'únic que faltaria seria el de Vic per a Tots que només s'esmenta en la veu en off però no apareix cap tall del regidor Arnau Martí.

Tampoc n'apareix cap del regidor del PSC, Benjamí Dòniga, que forma part de l'equip de govern.

I finalment, l'atenció informativa en aquesta peça es veuria trencada per la gran quantitat de dades i números que s'esmenten i també per la llargada de gairebé 7 minuts de la notícia.

4.2.2 Notícia 2: Puigdemont oficialitza Carles Mundó com a conseller de Justícia

4.2.2.1 Resum de la notícia

La notícia tracta el nomenament del consellers per part del nou president de la Generalitat, Carles Puigdemont el mes de gener de 2016. Entre els consellers hi ha un osonenc, Carles Mundó, que s'encarregarà de la Conselleria de Justícia de la Generalitat. Tot i que la notícia explica quin lloc ocuparà cada conseller, posa especial èmfasi en Carles Mundó del qual se n'explica la seva trajectòria fins a arribar a ser conseller de Justícia de la Generalitat.

4.2.2.2 Anàlisi de contingut

En referència al principi de veritat i pel que fa a les fonts, la notícia no inclou inserts ni talls de veu de ningú. Tot i així, i dins el mateix tema de la cura i el rigor, sí que s'aprofundeix en els diversos càrrecs que ha ocupat el nou conseller osonenc al llarg de la seva vida, des que va començar a introduir-se en la política. També es detallen els estudis que té.

Pel que fa a les imatges que 'tapen' la notícia, són extretes de l'Agència Catalana de Notícies, l'ACN, en les quals es veuen gran part dels consellers i del grup parlamentari de Junts pel Sí. Les imatges corresponen, sembla, al ple d'investidura en el qual es va nomenar a Carles Puigdemont com a nou president de la Generalitat. Ara bé, el tema important de la notícia és el nou conseller de Justícia perquè és osonenc i d'ell només s'hi introdueixen dues fotografies que duren uns moments i es continua amb imatges de Puigdemont saludant a diferents membres del seu partit amb la mancança de Carles Mundó. Així doncs,

en aquesta notícia s'utilitzen imatges d'arxiu i es podria dir que creen la correlació il·lusòria de la que parla Alsius ja que poden confondre l'espectador. I continuant amb els procediments discursius audiovisuals, no apareixen gràfics en la notícia.

La contrastació i la inclusió de diferents punts de vista no apareixen en aquesta notícia ja que, el contingut del qual s'informa, no requereix diversitat d'opinions.

I ja per acabar, la llargada de la notícia és de 2 minuts i uns segons.

4.2.3 Notícia 3: 16 edificis de Torelló es beneficien del Pla de Barris

4.2.3.1 Resum de la notícia

La ciutat de Torelló ha portat a terme diverses accions dins el Pla de Barris. Una d'aquestes és la rehabilitació d'elements comuns de la qual es parla en aquesta notícia analitzada. Així doncs, l'Ajuntament de Torelló atorga subvencions a habitatges per tal de rehabilitar elements comuns com són teulades o façanes dels habitatges que es troben dins l'àmbit d'actuació, en aquest cas, el nucli antic de la ciutat. La notícia correspon al mes de juny de l'any passat, l'any 2015, quan es van destinar 85.000 euros per a la rehabilitació de façanes i cobertes. Es tractava, en aquell moment, de la primera convocatòria feta l'any 2014 i que es va ampliar l'any 2015 amb la mateixa finalitat. La notícia també parla d'algunes sol·licituds que van quedar-ne fora perquè el pressupost es va esgotar.

Els edificis que es poden beneficiar d'aquestes subvencions són els que es troben situats al nucli antic de la ciutat i que van ser construïts abans de l'1 de gener de 1991. A més, es remarca que no es tracta només d'una mesura socioeconòmica ja que també pretén millorar la qualitat de vida dels usuaris dels habitatges, al mateix temps que contribuir en la millora de l'aspecte físic del nucli antic i impulsar el sector de la construcció.

4.2.3.2 Anàlisi de contingut

No es fa esment de les fonts -principi de veritat-, perquè la informació es va extreure d'una nota de premsa de l'Ajuntament de Torelló. Per tant, és una informació oficial i en cap moment s'esmenta d'on prové. El mateix passa parlant de la contextualització. La notícia no es contextualitza perquè no s'explica d'on prové aquest Pla de Barris ni perquè s'ha decidit portar-lo a terme. En canvi, sí que s'aprofundeix en els termes de la subvenció, qui se'n pot beneficiar, què es portarà a terme, com es farà i quan. Per tant, sí que s'explica de forma detallada la informació.

Les imatges que il·lustren la notícia són d'arxiu en tota la informació i apareixen en bucle, repetides i algunes, fins i tot mogudes. A més, són imatges generals de Torelló i no es centren en cap dels edificis beneficiats per la subvenció per veure la millora o les obres que s'hi estant portant a terme. Sí que són imatges que corresponen al nucli antic de la ciutat perquè es veu la Plaça Nova, el Cirvianum i l'Ajuntament, però no aporta informació addicional sinó que es podria dir que també pot produir la correlació il·lusòria.

I dins el mateix tema dels procediments discursius audiovisuals, no apareix cap gràfic en cap moment de la notícia.

Tampoc s'hi han incorporat diferents punts de vista en la notícia sinó que només s'explica en què consisteix la subvenció, des del punt de vista de l'Ajuntament de Torelló. La informació tampoc es va contrastar perquè, com s'ha dit, provenia d'una nota de premsa del mateix Ajuntament.

I finalment, es tracta de la notícia més curta de les tres analitzades en el treball ja que té una durada d'1 minut i 35 segons.

4.3 Recepció

En el present apartat es pretén conèixer l'opinió de sis persones de diferents àmbits professionals i franges d'edat sobre les tres notícies que analitza aquest treball. La finalitat del *focus group* és saber com i de quina manera es rep la informació produïda i emesa pel Canal Taronja Osona.

La informació extreta del *focus group* permetrà plantejar tres propostes de millora molt més adequades a les necessitats reals del públic osonenc.

4.3.1 Focus group¹⁹

Per tal de saber l'opinió del ciutadans sobre les notícies que emet Canal Taronja Osona i, en aquest cas, sobre les tres notícies analitzades per al treball, s'ha portat a terme el *focus group* amb sis persones d'entre 20 i 53 anys d'edat i de diverses professions. Així doncs, es va realitzar una trobada als mateixos estudis de Canal Taronja on es va portar a terme el debat davant de càmeres. El grup de discussió va estar format per:

Gemma Fontseca, 21 anys, estudiant de 4t de Periodisme

Maria Font, 22 anys, Infermera i estudiant de Màster d'Infermeria

Rosa Maria Boeck, 53 anys, Mestra de Primària

Guillem Solà, 20 anys, estudiant d'Enginyeria de sistemes de Telecomunicacions

Pere Oms, 52 anys, transportista autònom

Lourdes Boeck, 49 anys, Professora de Secundària

Les tres notícies escollides es van passar en pantalla, editades sense *chyrons* ni titulars. Després de cada una de les notícies es van fer les preguntes dividides seguint els principis que s'utilitzen en el treball i les variables analitzades. També es va preguntar sobre el criteri personal afegit sobre la llargada de la informació. També se'ls va preguntar com proposarien millorar la notícia que acabaven de visualitzar.

---

¹⁹ Asociación Peruana de Empresas de Investigación de Mercados. (1999). La investigación cualitativa mediante la técnica de focus groups. Peru: Asociación Peruana de Empresas de Investigación de Mercados (A.P.E.I.M.).

4.3.2 Dinàmica del focus group

A. *Esment de les fonts*

Activitat

Es pregunta als participants si, després d'haver visualitzat la notícia, han trobat a faltar més talls de veu o algun en concret; si han trobat útils els talls de veu que s'han inserit en la notícia per a poder-la entendre; i si s'ha especificat, mitjançant la veu en off -es recorda que les notícies es van passar sense *chyrons* ni titulars- qui parlava en cada moment.

Finalitat

Amb aquestes primeres preguntes es pretén saber si els participants troben necessaris els talls de veu que conté la notícia i si aquests han sigut útils. En definitiva, conèixer l'opinió dels integrants del grup sobre els inserts i el fet que una notícia contingues talls de veu dels protagonistes de la informació o si en trobaven a faltar algun.

Resultat

En la primera notícia sobre el ple del pressupost de la ciutat de Vic, els participants han respost de forma unànime que la informació és molt completa i no s'ha trobat a faltar cap tall de veu. Tot i així, sí que s'ha afirmat que els inserts deien el mateix que ja havia explicat la veu en off. Amb tot, algun dels participants ha trobat adequat poder sentir la veu de la persona en concret i sentir les seves paraules. Pel que fa a si s'ha especificat qui parlava en cada moment, tots els participants han respost afirmativament però han especificat que és molt útil veure el *chyron* amb el nom per si no s'ha estat al cas del que deia la veu en off.

Pel que fa a la segona notícia sobre el nou conseller de Justícia, Carles Mundó, tot i que al principi cap dels participants va trobar a faltar algun tall de veu, més endavant es va proposar afegir-n'hi un del mateix Mundó per saber la seva opinió. Les següents preguntes no es van fer perquè es tractava d'una notícia sense inserts.

I la tercera notícia sobre el Pla de Barris de Torelló, també és una informació sense inserts i es van trobar a faltar. Els participants van posar-se d'acord en

què trobaven que es podria haver insertat l'opinió de l'Ajuntament i d'alguns veïns del barri afectat. Les següents preguntes no es van formular tampoc en aquest cas.

B. Contextualització i aprofundiment

Activitat

En aquest cas la pregunta va dirigida a si els presents pensen que la notícia ha estat ben contextualitzada explicant la causa i d'on ve el fet narrat en la informació. En el cas de l'aprofundiment, es demana si han trobat que s'ha detallat prou la informació donada o faltarien més detalls per a poder acabar d'entendre la notícia.

Finalitat

Aquestes preguntes permeten saber si la notícia, en conjunt, s'explica de forma detallada responnent les preguntes del qui, com, perquè, quan i on, i si es posa en context quan es tracta d'una informació que prové d'una causa anterior.

Resultat

Els participants del grup de discussió es posen d'acord en afirmar que la notícia del ple de Vic està contextualitzada però que és massa llarga i hi ha massa informació. I en la mateixa línia, també és una notícia que es detalla i, per tant, s'aprofundeix suficient però massa.

Pel que fa a la segona i la tercera notícies, també s'han contextualitzat suficientment. En el cas de la segona, els integrants del *focus group* també han respost afirmativament a la pregunta de l'aprofundiment remarcant que, sobretot, s'ha detallat la informació pel que fa a Mundó ja que es tracta d'una persona de la comarca d'Osona. El mateix per la tercera en la qual els sis integrants han entès què passa a la ciutat de Torelló, de què tracta la rehabilitació d'elements comuns i perquè es fa.

C. Imatges i gràfics

Activitat

En aquesta part es pregunta als integrants del grup si les imatges que apareixien en la notícia els havien ajudat a poder-la entendre o si, pel contrari, els han portat confusió. També se'ls demana si ells n'haurien posat unes altres.

I pel que fa als gràfics, es demana si n'hi haurien afegit algun per tal de poder entendre o il·lustrar millor la notícia.

Finalitat

Les preguntes pretenen saber si els participants troben que les imatges que han il·lustrat la notícia visualitzada els han ajudat a poder-la entendre millor i si les imatges han sigut les adequades per a ells. El mateix pel que fa als gràfics. Cap de les notícies analitzades conté gràfics, així que ha sigut interessant saber si els participants n'hi haurien afegit algun o no.

Resultat

Els integrants del *focus group* responen a la primera pregunta sobre la primera notícia afirmant que les imatges de la notícia no els han confós però sí que n'hi haurien posat unes altres. De fet, expliquen que no els interessa tant veure en tota la notícia imatges del ple de Vic sinó que, quan es parli d'una partida de pressupost per a una institució en concret com podria ser la biblioteca de la ciutat, es veiessin imatges d'aquest edifici. A part, també recomanen introduir gràfics ja que la veu en off anomena moltes xifres que al final acaben oblidant i no entenent.

Pel que fa a la del conseller Mundó, expliquen que les imatges els han ajudat tot i que alguns dels consellers que són anomenats per la veu en off no han aparegut en imatges. Així mateix, demanen imatges de fora del Parlament per a poder situar la notícia. També es troben a faltar imatges del conseller quan era regidor a l'Ajuntament de Gurb, el seu poble. Referent als gràfics, expliquen que se'n trobaria a faltar un amb el nom i el càrrec de cada conseller i una fotografia seva i no sempre imatges d'ells entrant i sortint.

I en la tercera notícia, les imatges han sigut repetitives i no han mostrat el que explica la veu en off. Per aquesta raó responen a la segona pregunta explicant

que ells hi haurien incorporat imatges de les façanes que es rehabiliten o que ja estan rehabilitades. Pel que fa als gràfics, hi haurien incorporat un mapa de la zona per situar-se.

D. Diferents punts de vista i contrastació

Activitat

Es pregunta si els participants del *focus group* opinen que la notícia conté diferents punts de vista de diverses fonts per a poder contrastar la informació i, també, amb qui més haurien contrastat la informació per tal de completar més la notícia.

Finalitat

Amb les següents preguntes es pretén saber si els integrants han vist que hi ha una bona contrastació de la informació o si faltaria alguna font per a tenir més punts de vista de la notícia.

Resultat

La primera notícia conté diversos punts de vista segons els participants ja que intervenen tots o la gran majoria. Així mateix, no pensen que s'hagi de contrastar amb cap altra font.

Pel que fa a la segona notícia expliquen que només té un punt de vista perquè és una informació objectiva i, per tant, no cal contrastar la informació amb cap altra font.

I finalment, tampoc veuen que hi hagi diversitat de fonts en la tercera notícia i expliquen que troben a faltar contrastar-la amb altres, com el consistori i veïns del barri.

E. Llargada de la peça

Activitat

Per a aquest tema, es pregunta si els participants han entès la notícia en el seu conjunt i/o se'ls ha fet pesada. Finalment, també es pregunta si l'haurien resumit.

Finalitat

Les preguntes d'aquesta variable pretenen saber si els espectadors poden mantenir l'atenció en una notícia del Canal Taronja o si se'ls fa pesada. D'aquesta manera es té una idea de si les notícies es fan massa llargues o no.

Resultat

La primera notícia ha quedat clara i s'ha entès, en general, tot i que algun participant s'ha confós perquè és molt llarga i la informació no queda clara del tot. Per tant, afirmen que seria una notícia pesada per la llargada i perquè es perd el fil des del principi fins al final. És a dir, caldria resumir-la.

Pel que fa a la segona i tercera notícies s'han entès i no s'han fet pesades. Ara bé, la notícia sobre Mundó la resumirien a diferència de la tercera que la troben adequada.

F. Proposta de millora

Per tal de no repetir conceptes i degut a què les propostes de millora desenvolupades en el següent punt han estat elaborades a partir de les opinions extretes dels integrants del *focus group*, entre altres, s'ha eliminat aquest apartat²⁰.

---

²⁰ Es pot consultar la transcripció completa a l'Annex 2

4.4 Proposta de millora

En el present apartat s'explicarà la proposta de millora de cada notícia seguint les variables utilitzades al llarg del treball. Les propostes de millora han estat elaborades a partir de les opinions extretes dels integrants del *focus group* però també aplicant el criteri personal com a periodista en actiu en un mitjà local i les entrevistes realitzades a tres professionals. Es farà una proposta de millora per a cada una de les notícies i una d'elles, la tercera en concret, es presentarà també, en format audiovisual.

4.4.1 Notícia 1: CiU i PSC tiren endavant el pressupost amb l'abstenció de la CUP

Pel que fa al principi de la veritat, l'esment de les fonts és correcte perquè s'especifica i es dóna pas a cada tall de veu amb el nom i el càrrec corresponent de la persona que parla. La notícia també està ben contextualitzada i detallada però s'haurien de canviar les imatges que apareixen. Així doncs, es proposa introduir-ne de la ciutat de Vic i dels temes concrets dels quals es parla d'invertir-hi algunes partides del pressupost com per exemple, la construcció de la biblioteca. Quan es parli d'aquesta partida, es podrien inserir imatges de la parcel·la on es construirà la nova biblioteca de la ciutat de Vic. Les imatges del ple són correctes però durant tota la notícia acaben cansant l'espectador ja que no aporten més informació que el context de la notícia en el moment que apareix el titular. En aquest sentit, també es podrien introduir gràfics (comparatius o no) sobre les xifres que la veu en off va esmentant per tal que quedin clares i poder mantenir l'atenció de l'espectador.

Passant al principi de la justícia, la notícia conté diversos punts de vista perquè se sap l'opinió de cada un dels partits representats al consistori vigatà -ja sigui mitjançant la veu en off o talls de cada un- i no caldria contrastar-la amb ningú més perquè, tal com explicava la directora del Canal Taronja, Isabel Campos, es tracta d'una nota de premsa que prové de l'Ajuntament de Vic i, en teoria, la cap de premsa no forma part només de l'equip de govern sinó que és la de

tots (Campos, 2016). A part, els pressupostos han de ser aprovats pel ple i no es requereix contrastació.

I finalment, pel que fa a l'atenció informativa, definitivament aquesta notícia s'hauria de resumir. Es tracta d'una notícia que té una durada de gairebé 7 minuts amb moltes xifres i diverses opinions. Amb aquesta notícia es va poder comprovar en el *focus group* que, en ser tant llarga, els espectadors es queden amb el que es diu al final de la notícia i ja no recorden el que s'ha dit al principi i, potser, el que és més important. Així doncs, a part d'escurçar en la mesura que es pugui, els talls de veu i d'arrodonir les xifres, s'hauria de resumir la veu en off seleccionant aquella informació important que es vol que els ciutadans de Vic sàpiguen. Fins i tot, es podria remarcar al final de la notícia el que és notícia, valgui la redundància, perquè quedi clar.

4.4.2 Notícia 2: Puigdemont oficialitza Carles Mundó com a conseller de Justícia

Referent al primer principi, en la notícia no apareixen talls de veu però sí que seria interessant introduir-ne un del mateix Mundó per saber la seva opinió respecte al nou càrrec que ocuparà a la Generalitat. Pel que fa a la contextualització, en sí mateixa no s'hauria de millorar en cap aspecte, igual que l'aprofundiment. En aquest últim cas, a part de enomenar tots els nous consellers amb els càrrecs que ocuparan, es posa molt èmfasi en el nou conseller de justícia explicant la seva trajectòria ja que es tracta d'un osonenc i el Canal Taronja és una televisió local de la comarca.

Parlant de les imatges, se'n podrien introduir de fora del Parlament per tal de situar l'espectador i no utilitzar, en tota la informació, panoràmiques dels consellers entrant i sortint pels passadissos del Parlament. També s'haurien de buscar imatges de Mundó quan era regidor a l'Ajuntament de Gurb per a poder acabar d'il·lustrar la notícia ja que, com que no es disposava d'elles, es va editar la notícia amb dues fotografies d'ell. En el mateix tema, també s'hauria d'introduir una infografia amb la fotografia, el nom i el càrrec de cada conseller per tal de tenir una visió general de com queda l'equip de govern.

Passant al principi de justícia, en aquest cas no caldria la inclusió de diversos punts de vista ni la contrastació perquè es tracta d'una informació oficial que no requereix ser contrastada.

I finalment, la notícia de Mundó es podria emetre amb la durada actual de dos minuts tot i que es podria escurçar sobretot el currículum de Mundó i centrant-se només en la informació que fa referència a la part política.

4.4.3 Notícia 3: 16 edificis de Torelló es beneficien del Pla de Barris

En la notícia sobre el Pla de Barris de Torelló no apareixen talls de veu i se n'hi haurien d'afegir. Es proposa introduir-ne del consistori i dels veïns per tal de disposar de les dues visions de la notícia i, per tant, tenir diversos punts de vista. Pel que fa al context i a l'aprofundiment, les dues variables són correctes però les imatges s'haurien de millorar. En aquest cas, caldria incorporar-n'hi de les façanes que han entrat a la subvenció per a ser rehabilitades o, si es pot, imatges de façanes ja reformades. En aquest últim cas, es podria afegir la fotografia de la façana abans de la reforma. A més, s'hauria d'incloure algun mapa de la zona afectada per tal de delimitar, de forma visual, la zona inclosa dins el Pla de Barris. En el cas d'inserir talls de veu d'algú del consistori, s'haurien d'incorporar imatges de la persona en concret al seu despatx perquè no aparegui de sobte en la notícia.

Parlant del principi de justícia, la informació que es dona no requereix ser contrastada ja que prové de l'Ajuntament de Torelló. Ara bé, tal com ja s'ha comentat, caldria incorporar diversos punts de vista amb tall de veu de les dues bandes afectades.

Finalment, pel que fa a l'atenció informativa, la notícia es podria emetre tal com està editada actualment amb un temps d'un minut i mig. Tota la informació que es dona és important tot i que, pensant que s'haurien d'afegir talls de veu, caldria resumir-ne alguna part i afegir el nom i càrrec de les persones entrevistades per tal de donar-los pas.

5. Conclusions

L'objectiu principal d'aquest Treball de Fi de Grau ha estat fer tres propostes de millora de tres notícies polítiques editades al Canal Taronja durant l'últim any i, a part, editar-ne una en format audiovisual. El procés d'anàlisi de continguts i posterior aplicació en la proposta de millora, s'ha fet a partir de tres entrevistes realitzades a professionals del món de la comunicació; un focus *group* amb sis integrants externs al Canal Taronja; i la investigació documental. En concret, la part d'anàlisi de continguts s'ha fet seguint unes variables extretes del llibre *Codis ètics del periodisme televisiu* de Salvador Alsius mentre que les propostes de millora s'han fet pensant que, el Canal Taronja o qualsevol mitjà local que pogués editar aquesta notícia, disposa de tots els recursos necessaris per a poder complir amb el tesaurus que proposa Alsius en el seu llibre. A més, també s'ha proposat un segon objectiu: la reflexió sobre l'aplicabilitat dels principis utilitzats al llarg de tot el treball al periodisme local, tenint en compte la pròpia experiència a la televisió de Vic i havent editat una de les propostes de millora.

La realitat d'un mitjà de comunicació local com és el Canal Taronja, passa per treballar amb recursos tecnològics limitats; disposar de poc espai en locals petits, fent mans i mànigues per encabir-ho tot; i poc personal que ha de ser multitasca per a poder cobrir tots els punts de l'esquema de la comunicació. La velocitat dels ordinadors és insuficient per a poder realitzar tasques de forma simultània i fa que s'hagi de dedicar molt més temps a cada una d'elles. Tampoc hi ajuda el fet que es disposi de pocs ordinadors, amb antiguitat i sistema operatiu (OS) que no admet actualitzacions. Per tant, la capacitat de memòria és un altre obstacle a l'hora de treballar-hi. Es podria dir el mateix de les càmeres: la quantitat i l'antiguitat, també limiten l'ús que se'n pot fer. Qualsevol mitjà de comunicació hauria de disposar de: magatzem, plató, realització, redacció/postproducció i cabina de gravació de veus en off, com a mínim. Encabir tots aquests espais, en condicions acceptables, en uns 180 m² és complicat. En el plató del Canal Taronja, per exemple, fer una tertúlia amb 7 persones és, visualment, poc estètic donada la capacitat de la qual es pot

disposar. La il·luminació tampoc és l'adequada (els focus queden molt a prop de les cares fent que algunes es vegin molt il·luminades i altres molt fosques). Tot això fa que algunes tertúlies o debats s'hagin de gravar en exteriors amb la mobilització d'aparells i personal que això comporta. L'últim condicionant esmentat -el poc personal- també fa que s'hagin de deixar de cobrir avisos importants que coincideixen en el temps.

Per tant, amb més personal i més recursos tècnics, les notícies dels informatius diaris podrien tenir talls de veu que aportarien diversos punts de vista, imatges actualitzades i fets contextualitzats i detallats.

De fet, l'experiència pròpia del treball diari a la televisió corrobora aquests fets. Tots els professionals que actualment estan treballant al Canal Taronja, inclosa jo mateixa, primer han estat a la televisió com a becaris. D'aquesta manera, alguns dels avisos que s'han gravat i notícies que han sortit als informatius han estat fetes pels becaris. Així doncs, al Canal Taronja es creen periodistes polivalents cosa que, comparat amb TV3, no ho poden fer perquè hi ha una persona que es dedica a una sola tasca. Parlant des de la pròpia experiència de periodista multitasca, la jornada laboral consisteix en: edició de l'informatiu, realització de platós o presentació d'entrevistes i preparació de la continuïtat de la televisió i publicitat de ràdio.

Un dels avantatges de treballar en un mitjà local i, per tant, petit, és que, tot i que se sap que es cometen errors, els periodistes tenen en compte els recursos dels quals disposen. A partir d'aquí, es treballa amb el que es pot i amb la imaginació que cada un hi posa. En aquest punt es podria fer referència al refrany que diu: de la necessitat se'n fa virtut. I és que el treball en equip i la pinya que es fa en un mitjà local es podria dir que és fonamental per tirar-lo endavant perquè entre tots, es retroalimenten.

Portant a terme aquest i treball i, en concret, la proposta de millora editada, s'han pogut comprovar tots els fets esmentats anteriorment. Per aquesta millora, s'han gravat de nou totes les imatges a la ciutat de Torelló, buscant les façanes ja reformades; s'han demanat opinions a veïns de la ciutat; i s'ha concertat una entrevista amb la coordinadora del Pla de Barris de l'Ajuntament.

Tot això (gravar imatges, redactar, gravar veu en off i editar) s'ha fet en un matí sencer. Així doncs, s'ha pogut corroborar que una persona sola no té temps material per a poder gravar, arribar a la televisió, escoltar els talls de veu, redactar la notícia, gravar la veu en off (mentre l'ordinador està capturant les imatges gravades), editar la notícia escollint els talls de veu, exportar-la i, a més a més, editar altres notícies de l'informatiu combinant la realització de platós i/o havent de sortir a gravar, si fos necessari, per a altres notícies. Així mateix, també es pot afirmar que els mitjans locals editen les notícies amb sentit de pertinença perquè, tal com s'ha explicat anteriorment, es tracta d'una televisió de proximitat. En el moment d'escriure aquest treball, la ciutat de Vic està a punt de celebrar els 25 anys de l'atemptat d'ETA a la caserna de la Guàrdia Civil. Pensant en aquest exemple, la notícia sobre aquest fet que el Canal Taronja traurà a l'informatiu del dilluns, no serà polititzada ni institucionalitzada sinó que l'editarà pensant en els veïns que van morir en aquell atemptat i en els familiars que veuran aquella informació.

Com a conclusió final, i no és quelcom novedós, l'aplicabilitat dels principis de Salvador Alsius dependria, en bona mesura, d'un bon finançament que podria solucionar moltes de les mancances dels mitjans de comunicació locals i garantir que fossin més competitius. En paraules de Salvador Alsius en l'esborrany del Llibre Blanc de l'Audiovisual de Catalunya, que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya presentarà al Parlament, "un dels temes clau és el finançament" (Alsius, 2016).

6. Bibliografia i webgrafia

Alsius, S (1999). *Codis ètics del periodisme televisiu*. Barcelona: Pòrtic

Alsius, S. (1998). *Ètica i periodisme*. Barcelona: Pòrtic

Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2009). *Diagnòstic de la televisió digital terrestre local a Catalunya*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC)

Guimerà i Orts, J. À. (2007). *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2006)*. Barcelona: Consell Audiovisual de Catalunya (CAC)

Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2007). *Informe de l'Audiovisual a Catalunya 2005*. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC)

Corominas, M. (2009). *Televisió local a Catalunya*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans

Asociación Peruana de Empresas de Investigación de Mercados. (1999). *La investigación cualitativa mediante la técnica de focus groups*. Perú: Asociación Peruana de Empresas de Investigación de Mercados (A.P.E.I.M.)

Machado, Y. (2013). *Uso del Ibd i Ob.cit. (Op.cit.)* [Diapositives de Prezi] Recuperat de <https://prezi.com/4e5z06yffq79/uso-del-ibid-y-obcitopcit/> (Consulta: 20 d'abril de 2016)

Canal Taronja Central, *Taronja.tv*. *La teva televisió a la carta*. Recuperat de <http://canaltaronja.tv/bages/qui-som/> (Consulta: 16 d'abril de 2016)

WikiHow, *Cómo citar una entrevista con estilo APA*. Recuperat de <http://es.wikihow.com/citar-una-entrevista-con-estilo-APA> (Consulta: 20 d'abril de 2016)

FormatoAPA.com: Reglas i Normas APA, *Cómo citar entrevistas*. Recuperat de <http://formatoapa.com/como-citar-entrevistas-en-el-estilo-apa/> (Consulta: 20 d'abril de 2016)

Universitat de Girona, *Estil APA*. Recuperat de <https://www.udg.edu/LaBibliotecaforma/Comcitardocuments/EstilAPAencatala/tabid/11972/language/ca-ES/> (Consulta: 20 d'abril de 2016)

eHow en Español, *Cómo citar una presentación de Power Point en APA*. Recuperat de http://www.ehowenespanol.com/citar-presentacion-powerpoint-apa-como_32572/ (Consulta 24 d'abril de 2016)

Col·legi de Periodistes de Catalunya, *Codi deontològic*. Recuperat de <http://www.periodistes.org/ca/home/periodisme/codi-deontologic.html> (Consulta: 15 de gener de 2016)

Wikilingua, *Drets i deures deontològics del periodista*. Recuperat de http://www.wikilingua.net/ca/articles/d/e/r/Derechos_y_deberes_deontol%C3%B3gicos_del_periodista.html (Consulta: 16 de gener de 2016)

ANNEX

Annex 1. Entrevistes

Salvador Alsius: 4 d'abril de 2016

A la contraportada del llibre parla que la gent busca un periodisme veraç, just, lliure i responsable. S'està fent aquest periodisme? S'ha perdut?

Sí i no. Jo sempre dic que el que apareix sempre, o es fa més cridaner, és el pecat abans que la virtut. Quan es parla d'ètica periodística sempre tenim tendència a fixar-nos en tot allò que són incompliments, transgressions, i ens oblidem que a moltes redaccions, molt periodistes, estan actuant d'una manera ètica i, per tant, d'acord amb aquests grans principis de la ètica o de la moral que jo en dic universals: la veritat, la justícia, el de la responsabilitat i el de la llibertat. Concretament, si ens fixen en el de la veritat, jo sempre dic que els periodistes, en general, són persones obseses de la veritat. Sempre busquen la veritat per desvetllar-la. Per tant, jo sóc més aviat optimista respecte l'ètica periodística. Ara, al costat d'això, sí que és veritat que hi ha moltes transgressions i, per tant, no podem dir que tot el periodisme que es faci sigui ètic.

Segur que hi ha alguns mitjans que no disposen de codi deontològic, és a dir, que no està escrit, però els periodistes que hi treballen el saben. Creu que tots els mitjans haurien de tenir uns codis escrits?

Jo els codis no els tinc en absolut com un dogma que solucioni totes les coses. Els codis, consells de la informació, els defensors del lector o els defensors de l'espectador, els comitès professionals... tot el que tradicionalment se n'ha dit mecanismes d'autoregulació o que més actualment es posa en el paquet de la "accountability", són instruments que, per ells mateixos, tenen poc valor i, si es miren tots en conjunt, tenen un valor relatiu. En tot cas, aquest valor consisteix en anar creant pedagogia i anar fent que tots els actors del món de la comunicació (els lectors, espectadors, els periodistes, les empreses periodístiques) poc a poc vagin agafant consciència que la informació de qualitat ha de tenir valors ètics o que la informació ètica és la que esdevé informació de qualitat. I això és qüestió de temps i d'anar insistint i d'anar

fent. És com la pluja fina. No serveix de res un xàfec en un moment determinat com que surti el CAC dient que el tractament d'una informació no s'ha fet bé i després oblidar-se'n. No, s'ha d'anar insistint. Jo crec que els codis serveixen per això. Abans, quan hi havia poques redaccions, et parlo de fa 50 anys, a totes les redaccions hi havia uns vells de l'ofici que eren líders (alguns fins i tot líders carismàtics dins la professió) que eren els que transmetien valors a la gent més jove que anava entrant. És a dir, el que jo sabia d'ètica abans del codi deontològic del Col·legi de Periodistes, era el que jo havia mamat al Diari de Barcelona, que és on jo em vaig fer un homenet, parlant amb en Josep Pernaú, o amb en Josep M. Cadena, amb en Josep Faulí... t'ensenyaven les coses, i no només els trucs de l'ofici, sinó també els valors ètics. En el moment en què la professió es dispersa molt en petites redaccions -en alguns casos fins i tot en llocs de treball unipersonals- el que pot suplir millor això és que en algun lloc hi hagi doctrina escrita que vagi servint una mica de referència per anar recordant com convé que siguin les coses. I això, tant parlo dels codis externs, com el del Col·legi de periodistes, com dels codis de la pròpia empresa. La guia d'estil de TV3, i no només parlo de l'aspecte estrictament estilístic perquè té moltes prescripcions ètiques, se l'han mirat gaire els periodistes de TV3? Probablement no, però està allà, i en un moment determinat serveix per consultar i, poc o molt, va creant una doctrina que es va transmetent i es va mamant. Però això no vacuna que, en un moment determinat, qualsevol periodista o qualsevol mitjà en faci una de molt grossa simplement perquè no hi ha reflexionat o perquè no li ha passat mai pel cap que, per exemple, hi ha al·lusions xenòfobes que no es poden fer.

El periodisme, i més actualment amb les xarxes socials, està al punt de mira. A vegades sembla que el que diem els periodistes va a missa i potser no en som del tot conscients. Les xarxes han sigut un avanç o un retrocés pel periodisme?

Jo tinc preparada una presentació de power point, una conferència, que es titula "Nous reptes ètics del periodisme a internet". Jo crec que els paranys ètics són els mateixos a tots els mitjans (premsa, ràdio, televisió, internet). El que passa que és cert que en el periodisme a internet, i això inclou el contingut

dels mitjans que s'expressen a través d'internet i també la seva derivada de les xarxes socials, els principis són els mateixos, no ens hem d'inventar regles noves, però sí que és veritat que hi ha una sèrie de punts del tesaure del llibre que són més crítics, és a dir, on hi ha més vulnerabilitat. Per exemple:

1. És més complicat ser rigorós pel que fa a la contrastació de les fonts per un tema de velocitat. Si ja en els mitjans convencionals es volia ser el primer en treure la notícia, feia que es radiés la notícia sense contrastar-ho amb tres o quatre fonts com es diu, això, a internet, que va tot a cop de clic, és molt més vertiginós encara i, per tant, i ha molt més perill d'abaixar la guàrdia amb el tema de contrastar les fonts.
2. La no moderació dels comentaris dels lectors o dels espectadors. Ens hem trobat amb diaris i amb mitjans molt seriosos que et llegeixes els comentaris que es deixen colar a la gent -i bé, en els diaris esportius és una cosa increïble- però és que, ara no sé si ho han arreglat, però a La Vanguardia, durant molt de temps va tenir molts problemes amb el tema dels comentaris. És a dir, una cosa tant elemental com que tots els diaris sempre han mirat amb lupa i han editat i han garbellat les cartes al director, i en canvi, els comentaris fets a ploma fàcil (o a ratolí fàcil) no es moderen. Clar, aquí hi ha una altra qüestió que dius, el principi és el mateix, no hi ha cap diferència, però hi ha més fragilitat a internet.
3. El plagi. És tant senzill agafar un tall de veu d'un altre i colar-lo per procediments digitals, sense haver de fer cap operació com copiar-lo en una cinta magnetofònica ni res! És molt fàcil el tallar i enganxar.

En definitiva, ètica a internet, tant si són mitjans que han nascut ex-novo a internet com si són versions digitals d'altres mitjans, hi ha els mateixos problemes ètics que tothom però aguditzats per unes característiques de l'entorn digital.

Era millor el periodisme d'abans de les xarxes o el d'ara? Quines diferències fonamentals trobaria entre el periodisme d'abans i el d'ara?

Jo, en general, no tinc tendència a dir que abans una cosa era millor o pitjor. Jo crec que les coses en general milloren. Parlant dels telenotícies, la gent em diu "abans, els telenotícies que fèieu a TV3... ja no se'n tornen a veure com el

teu”. Jo els dic que si volen, els ensenyo els telenotícies i llavors que m’ho tornin a dir. En aquell moment allò era molt innovador però comparat amb el que ara s’està fent, allò era una merda! Però la gent perd la consciència de les coses. I per tant, jo no sóc gens de dir “cualquier tiempo pasado fue mejor”. Jo crec que, en general, es fa més bon periodisme ara que abans. Ara però, hi ha més fragilitat per raons dels entorns tecnològics i si m’apures, sí que també és veritat que potser entre les joves generacions hi ha més permissivitat ètica, o sigui, autopermisivitat ètica, de la que hi havia temps enrere. Això ho dic amb la boca petita perquè ho dic només tenint la font d’una recerca que vaig dirigir fa uns quants anys al grup de recerca de la Pompeu Fabra. Llavors, en aquest *survey* que vam fer entre els periodistes a Catalunya, fent la tira de preguntes relacionades amb el tesaure i organitzat igual amb els quatre principis bàsics i tal, però preguntant: “això com creus que s’ha de fer, això com creus que és millor?”. Gairebé sempre que introduïm la variable edat, que la tractàvem amb tres grups per simplificar, amb moltes de les qüestions veus que hi ha més laxitud ètica entre els joves que entre els grans. I gairebé mai no falla. Els joves són més barruers o més despreocupats en aquest sentit, quan en canvi ara hi ha més classes d’ètica a les facultats que abans; aquesta assignatura ni la teníem quan érem joves. Llavors, què ho fa? No ho sé, ja no vam arribar a tant. És l’ambient general de la societat que és més permissiu i d’això s’impregna també el jove periodista? El tot s’hi val. És pel fet de la dispersió de la gent i no tanta concentració en els mateixos llocs de treball i la gent va més amb el campí qui pugui? És que la precarietat amb la que es treballa fa que tampoc la gent pugui ser tant primmirada i accepti empassar-se més sargantanes ètiques perquè saben que si no ho fan, poden perdre el lloc de treball? Això seria tota una altra investigació que s’hauria de fer. Però els resultats quantitatius que surten d’aquesta enquesta que van contestar pràcticament 2000 persones, per tant, té un abast ampli, és claríssim. Segons quina fos l’explicació em preocuparia, segons quina, potser no tant. Però en tot cas estic parlant d’un fet quantitatiu que surt d’aquesta enquesta.

Potser la immediatesa i el voler tenir l'exclusiva és el que a vegades ens perd als periodistes?

Això hi fa molt, sí, sí. Almenys amb alguns dels aspectes que t'he comentat.

Exemples de posar tuits dient que ha mort algun personatge rellevant i després no és veritat.

Sí, sí, quantes vegades no ha passat últimament que es diu que tots ens hauríem d'averkonyir de... però arriba un altre i torna a passar. L'última vegada que recordo això, que he sentit grans lamentacions de "hem de mirar com fem les coses", va ser amb la no mort, encara, de la Muriel Casals. Aquella va ser una tarda-vespre espantosa perquè fins que, de matinada, la família no va confirmar que s'havia mort, aquell vespre hi va haver especulacions i desmentiments, i no diu bé a favor del periodisme. Tots hem estat exposats a aquestes coses. Mira, jo sempre explico una situació que em va passar en el telenotícies fent el cap de setmana, per tant entre el 1992 i el 1995: em van trucar al plató durant un vídeo i em diuen que ho estant confirmant però que la Maria Gorgues, la que estava de guàrdia a la secció de cultura aquell cap de setmana, havia rebut una trucada d'una senyora dient que s'havia mort l'Ovidi Montllor. Estàvem arribant a la pausa del telenotícies i vaig tenir a la punta de la llengua, abans d'anar a publicitat, d'avançar-ho. Però un sisè sentit m'ho va impedir. Però fixa't eh? que aquest és l'impuls del periodista. Llavors penses: de què serveix dir-ho en aquell moment i no al cap de cinc minuts? No serveix de res! Ni per l'audiència, ni per res. Som així, la bèstia periodística és així. Arribem a publicitat i em tornen a trucar i em diuen que res de res. Bé, sí, estava malalt i es va morir al cap de sis mesos, però no estava mort. La Maria Gorgues va trucar al Raimon i li va dir "em deixes parat, espera que vaig a trucar-lo". En Raimon truca a l'Ovidi i li contesta i li diu que estava mirant el telenotícies. O sigui que va anar del canto d'un duro que l'Ovidi em sent dir a mi que s'havia mort. I després vaig pensar "sort que no ho vaig dir!". No ho dic per dir "mira que bé que ho vaig fer jo" perquè l'endemà ho vaig poder fer malament. Ningú no està del tot exempt de caure en aquesta irreflexió.

En el llibre ha compost un tesaurus amb 4 principis i diferents temes i subtemes dins de cada un. La realitat d'un mitjà com TV3 o d'un local com el Canal Taronja són molt diferents i, des del meu punt de vista hi ha molts principis que no es poden aplicar. (Per exemple les imatges no sempre les podem fer reals).

En algun moment de la tesi jo parlava del problema que pot tenir la reutilització de les imatges per diversos motius. Un motiu, simplement, pel que apel·la a qualitat de cara a l'espectador. Però també el fet que puguin quedar per algun motiu obsoletes i, per tant, descontextualitzar la informació o atemptar contra la privacitat d'algú. Hi ha una anècdota molt divertida d'un paio que va trucar a l'arxiu de TV3, un noi super correcte, super simpàtic, dient que ja sabia que anaven justos d'equips i tal però que si algun dia poguessin tenir algun equip disponible per anar a fer imatges d'arxiu d'alcoholímetres ens ho agrairia perquè ell ja havia sortit 5 o 6 vegades bufant i els seus amics se n'enreien i tal. Un noi que es va queixar amb bon rotllo i tal dient que ja n'estava tip. Clar, a la que s'havia de parlar d'alguna cosa d'alcohol sortia ell. És un exemple semi divertit d'aquest tipus de coses.

Què hauríem de fer o què s'hauria de fer per garantir que les televisions locals tinguem recursos per poder-ho portar a terme?

Aquesta és una altra qüestió. Mira, aquest és l'esborrany del llibre blanc de l'audiovisual de Catalunya que d'aquí un mes o així portem al Parlament de Catalunya, perquè és un encàrrec que té el CAC del Parlament. Clar, un dels temes claus aquí dins és el finançament. Però a part, si es fa el llibre blanc de la cirurgia a Catalunya o de les guarderies o de les escombraries, el capítol clau és el del finançament i clar, estem competint amb molts sectors, no? Però diguem que els mitjans públics necessiten, a part d'una racionalització, que aquest és un altre tema amb els criteris de governança i de despesa, objectivament i demostrat aquí amb comparatives europees, necessiten un refinançament si volen ser competitius. La part dels informatius és la xocolata del lloro. La part important és fer sèries com fan els danesos. Quan es parla de finançament aquí, és en aquest sentit. Però també per anar desfogats a l'hora de fer les coses el més ben fetes possible. Dit això, jo també sóc dels que pensa

que el tema és de recursos i de fixar-s'hi una mica més, de no abaixar la guàrdia i que els periodistes no s'acomodin amb massa facilitats i que mantinguin encesa la flama dels principis ètics i de la qualitat. Es poden fer coses meravelloses amb una sabata i una espadenya. Per exemple, la tele que va sortir l'any 84 es feia amb uns recursos realment molt precaris però hi havia l'enginy i un sobreesforç brutal i la gent treballava el triple d'hores... El que passa és que encara no s'havien organitzat els sindicats. TV3 vam començar en unes instal·lacions provisionals a Diagonal amb Numància amb uns recursos tècnics molt d'estar per casa però ens les inventàvem totes i semblava que tinguéssim cinc vegades més recursos que Televisió Espanyola que era l'única amb la que competíem en aquell moment. Érem com David i Goliat: nosaltres érem David i ells eren Goliat i cada dia els hi *fotíem* unes pedrades enmig de la cara impressionants. Al cap d'un any i mig s'inauguren els estudis de Sant Joan Despí i allò semblava Amèrica en comparació amb el que teníem fins aquell moment. El dia de la inauguració, un senyor al que jo ni vaig votar mai ni vaig combregar mai amb els seus principis, però a qui tinc un cert respecte per alguns motius, que es diu Jordi Pujol i Soley, va venir a fer la inauguració dels estudis. El que aleshores era el director general de la casa, de la corporació, que era en Joan Granados, procurava que en Jordi Pujol anés parlant amb les cares més conegudes. Jo, en aquell moment, com que encara no hi havia *buena fuentes* ni faràndula, els d'informatius érem els més reconeixibles, i em va dir que em posés al costat d'en Pujol i que l'acompanyés jo. Em va tocar anar una estona de bracet amb en Pujol i en aquell moment estàvem sortint del CPA per baixar la rampa amb aquella porta giratòria vermella que hi ha. Sortim i ell es queda parat mirant des d'allà i m'agafa pel braç i em diu: "Miri Alsius, vostès estan fent una televisió fantàstica però, en part, l'han fet tant bé, perquè estaven a l'etapa heroica del projecte. Ara, aquí, sembla que ho hagin de tenir molt més fàcil perquè tenen molts més recursos, però ara els arriba el moment més difícil, justament perquè tenen més recursos." Jo vaig, pensar: "Però què t'està dient?". Profètic, profètic. Clar, el fet d'arribar allà va ser com, bé, ja ho hem aconseguit. La part difícil ja ha passat. Sobreesforç? potser ja no cal que en fem tant. La gent va començar a barallar-se pels despatxos, que abans no havia passat. També van començar a aflorar els sindicats, que no

hi estic en contra, però en alguns casos i situacions poden ser nefastos. És a dir, moltes coses ja no van tornar a ser mai com en aquell any i mig meravellós quan tots anàvem al mateix vaixell per fer el que convingui. Allà era “no, això no em toca a mi; no, això ho ha de fer l’altre; no, això diu el conveni que...”. Bé, un desastre. Per tant, el finançament i més recursos, no ho és tot. Sí que hi fa, però no ho és tot.

En poques paraules, quina valoració en faria dels continguts televisius d’avui en dia?

Jo crec que en general són millors, cada vegada millors, perquè l’entorn tècnic fa les coses més fàcils, perquè hi ha més experiència acumulada. Hi ha algunes coses que crec que no es fan tant bé, algunes de concretes amb les que jo sóc crític. Un exemple de les coses amb les que sóc crític que et lliga amb les imatges d’arxiu però no amb el sentit que ho dèiem abans, és l’ús d’imatges al·lusives a algun tema per il·lustrar entrevistes o tertúlies. És a dir, darrera de la frase tòpica de “la televisió és imatge”, els realitzadors es veuen com obligats a il·lustrar-ho tot amb imatges, com si una cara parlant no fos imatge. Si jo estic escoltant una tertúlia, el .Cat o qualsevol programa d’aquests de parlar, a mi el que m’agrada veure és les expressions de la gent. O sigui, el programa de diumenge 3 d’abril de l’Évole amb en Rajoy, les cares d’en Rajoy eren molt més interessants que el que deia. Doncs a mi em passa això amb en Rajoy o amb qui sigui que està a una tertúlia. Llavors, me’ls posen amb un segell de correus i el que va més gran són imatges al·lusives d’allò que s’està parlant. Si hi ha sort, coincideix més o menys la imatge amb allò del que està parlant la persona, però sinó, com que el realitzador no pot preveure quin serà el discurs d’aquella persona, ha entrat el bucle d’imatges que ha entrat, vingui a tomb o no hi vingui i, a més a més, com que se’ls acaben, les tornen a posar. I això a mi em sembla el més antitelevisiu del món. Ara m’escapo una mica de l’ètica per anar al camp del llenguatge audiovisual. Llavors, jo sóc absolutament contrari a aquesta moda però no hi ha manera de parar-la. O sigui, els realitzadors tenen això al cap i no hi ha manera de convèncer-los que és millor que ensenyin les cares de la gent per veure si tenen arrugues, si no en tenen, per veure si els hi cau un moc, si no els hi cau, o si, com en Rajoy, tenia aquella

tensió al front que era impagable des del punt de vista televisiu. Aquí [al CAC] vam tenir una queixa que la vam desestimar pel fons. Ara bé, jo crec que en la forma, tenia aquest problema. La queixa era del catedràtic Manel Cruz, que el van entrevistar per parlar del procés ja que havia fet un llibre crític amb el procés en una postura legítimament unionista. El van entrevistar minimitzant la seva imatge i, per il·lustrar-ho, van posar imatges de la via catalana amb la gent agafada de les mans i anar fent onades. Primer, això et distreia l'atenció perquè clar, des del punt de vista perceptiu eren molt més impactants les imatges que no el que deia aquell senyor, involuntàriament, perquè estic segur que no hi havia mala intenció del realitzador, però clar, van saber que venia a parlar del procés i van posar les imatges que tenien. Si només tenien un minut, doncs en bucle. I clar, aquí hi havia la queixa: que li havien desvirtuat el que estava dient. Jo recordo haver estat al consell del CAC argumentant que s'hauria de dir als de TV3 que estiguin alerta amb això però clar, no serveix de res perquè al final, el que fa això no és en Brauli Duarte sinó que són els realitzadors que tenen això al cap que s'han de fer així les coses i no hi ha qui els tregui.

Jo, a vegades, també ho faig en tertúlies com quan es va conformar el govern i vaig tirar imatges d'en Carles Puigdemont amb els consellers.

Això sí. Si les imatges són la matèria del que s'està parlant, ho trobo fantàstic. Però les imatges perquè sí, no. Però això en general, no només en tertúlies. Jo recordo el primer any de TV3, en un consell de redacció, teníem un tema de la carn i van dir que ja portarien un equip a fer carnisseries. I vaig dir: "Perdó, què vol dir fer carnisseries? Carnisseries o carnisers perquè bistecs no en vull". Per parlar de la carn no cal ensenyar natura morta allà. Prefereixo un periodista explicant-ho davant d'un mostrador en context i tal, que imatges de recurs ensenyant-me el cap de mort, el filet de pobre... I em deien que la televisió era imatge, com si aquesta frase no l'hagués dit mai ningú. I vaig dir que ja ho sabia que la televisió era imatge però que no hauria de ser aquesta imatge que ja la fa Televisió Espanyola. A TV3 havíem de tenir imaginació. Però costa superar aquesta inèrcia.

I quina valoració en faria de les televisions locals i la feina que fem?

No en puc parlar més que bé. Pensa que quan jo vaig assumir el deganat del col·legi de periodistes, en Josep Pernau, que és el que em deixava el càrrec, l'endemà de la proclamació, vam fer un acte al col·legi que representava que ell em lliurava el deganat formalment. I al acabar, em diu: "I el que no saps és que, en aquests moments, acabes d'assumir ser jurat de 14 premis periodístics. Doncs, de tots els jurats que m'ha tocat ser a la vida, un dels que he fet amb més interès és l'època en què hi havia uns premis de periodisme local que donava la Diputació de Barcelona. Hi havia diverses modalitats i jo era de l'apartat de televisió. I a l'època que vaig estar en el de televisió, que van ser 5 o 6 anys, per mi era molt gratificant rebre a casa meua la caixa amb tots els vídeos de programes que optaven a tenir premi i instal·lar-me allà a casa meua i anar posant. Et parlo encara de cintes eh! Posar la cinta i veure què havien fet aquest any els de la televisió de Cardedeu, i els de Reus. Llavors hi havia dues sensacions:

1. La tendència irrefrenable, suposo, sobretot en tema d'informatius, a copiar TV3 perquè s'havia convertit en el model. Jo em vaig fer un tip de veure petites Àngels Barceló, presentadores que, no sé com s'ho feien, però tenien el mateix timbre de veu. També la manera de fer.
2. Però també veies idees de programes que deies: "Ostres que bo". Coses a vegades molt senzilles però que eren bones idees. I, per tant, em vaig adonar del potencial creatiu que tenien les televisions locals.

Què va passar? La TDT es va carregar l'esperit de la televisió local. El nou mapa de la TDT que va considerar demarcacions televisives molt grans per adjudicar canals que estan dins del anomenats mugs. Hi ha quatre canals per cada muxs, clar, llavors ja no cabia tothom en aquests i els van obligar a concentrar. Llavors, les televisions locals, en molts casos han esdevingut televisions comarcals i està demostrat que, aquesta mida intermitja, a la gent no li interessa. A la gent li interessa la televisió local, si veu el seu poble. Si veu el poble que hi ha a 50 km, ja no li interessa per res. Llavors, amb aquests anys que portem de TDT hi ha hagut un decaïment manifest de la televisió local. Justament ara, aquí al CAC, un cop s'ha acabat el tema del llibre blanc, hem començat a pensar amb els "fillets" del llibre blanc. El primer és un estudi que

hem començat fa poc en profunditat sobre la situació de la ràdio i la televisió local a Catalunya que justament coordina un catedràtic de la UAB, l'Emili Prado. Juntament amb ell estem tirant endavant aquest estudi per fer una mena de radiografia de la ràdio i la televisió local. Aquests dies estem fent reunions amb les associacions que els aplega. De fet ja hem tingut quatre reunions amb l'Associació de ràdios privades, Associació de ràdios públiques, associació de televisions privades i associació de televisions públiques. Farem una enquesta, juntament amb aquestes associacions, perquè cada emissora i cada canal ens pugui explicar els seus problemes, les preocupacions, com estan estructurats, quanta gent tenen...

També hi ha una qüestió que crec que ens ha de preocupar a tots que és la redefinició del concepte de proximitat. Perquè fa 20 anys, de cara a les lleis audiovisuals del país, es va introduir aquest concepte. Antigament es parlava de televisió local i després es va introduir el concepte de televisió de proximitat. I ara, amb les noves plataformes, amb la globalització, amb una pila de fenòmens socials i tal, la mobilitat geogràfica de la gent... el terme proximitat hauria de ser redefinit. No sé en quina direcció però, què és proximitat per una persona de Manlleu? Jo no n'estic segur, no m'atreiria a dir-ho. Abans ho teníem més clar què volia dir proximitat però ara ja no n'estic tant convençut. L'altre dia ens posaven un exemple magnífic que ens deien, parlant de si les televisions havien de funcionar en cadena o no i si tenen l'obligació de fer proximitat, teles com les del Punt Avui, i deien: "Ostres, és que ara, el tema de l'avellana, que en principi és per la televisió de Vilafranca o de Tarragona, resulta que ara, a Salt, estan iniciant uns importants conreus d'avellana". Per tant, el tema de l'avellana ja no és només de proximitat en funció d'un lloc concret sinó també de l'altre. O sigui, qüestions econòmiques cada vegada més interconnectades, qüestions socials... clar, si al final la proximitat és fer la diada castellera del lloc... no sé, crec que s'ha de repensar, i és complex, no es repensa en una setmana.

I ja per acabar, una notícia que va sortir la setmana passada. El CAC ha obert un període d'informació prèvia a El Punt Avui.

Sí, sí. Arran d'això n'hem estat parlant molt aquí i jo em faig les meves preguntes sobre com podem exigir a algú... bé, en general jo em faig moltes preguntes sobre les condicions concessionals que tenen ràdios i televisions, que jo crec que s'haurien de revisar totes en el sentit de la flexibilització. O sigui, jo que més aviat sóc una persona d'esquerres, m'estic adonant que m'ho he de fer mirar perquè cada vegada em noto més liberal, no neoliberal exactament, però si més liberal en el sentit que penso: "Ostres, hi ha moltes normes que al final per què serveixen tantes cotilles? En el cas de les emissores, vostè té permís, donat fa 23 anys, llicència d'emissora musical i, per tant, vostè ha de fer més d'un 75% de música. I vostè en canvi, no és emissora musical i ha de fer un 75% de xerrameca". Això, a l'era d'internet, aquestes condicions que potser fa 25 anys tenien un sentit, ara en tenen? Jo penso que no.

És veritat que el Punt Avui, quan va arrendar aquestes emissores, va assumir del seu arrendador uns compromisos concessionals, i un d'aquests era, per algunes de les emissores, fer 60 hores setmanals de proximitat. Llavors, primer, té sentit o no que hi hagi aquestes condicions? Segon, què hauríem d'entendre per proximitat? És a dir, què vol dir que estiguin fent suficient proximitat? És molt discutible això. El que passa que, nosaltres som una entitat de dret públic i no podem anar a cops d'intuïció, sinó que hem d'anar a informe de continguts, informe jurídic... També a l'empresa ens han explicat que ho estant arreglant. Però si es demostra que ara, des que ho tenen i fins ara, i en aquests moments encara no arriben a les 60 hores setmanals, els hi falta molt a més a més, el que no podem fer és no fer res. Som una entitat de dret públic i si no, el PP, per exemple, podria anar als jutjats i acusar-nos de prevaricació i dir que aquesta gent està demostrat que ho saben i no actuen. Aleshores, doncs, s'ha obert l'expedient informatiu, que no vol dir necessàriament que acabi amb una multa, perquè s'ha de veure consideracions contra consideracions... Però com a mínim ha de quedar demostrat que ens n'hem ocupat.

Per les televisions locals, hi ha un temps obligatori d'informació?

Homogeni per tothom, que jo sàpiga, no. Clar, jo aquí al CAC porto un any i mig i cada dia descobreixo coses noves, o sigui que no ho sé tot. Però fins on jo sé, obligació de fer informació... bé, alguna ràdio potser sí que la pot tenir si està tipificada com a tal. N'hi ha de musicals, d'informatives i tal. És a dir, suposo que Catalunya informació té l'obligació de fer informació i si es posessin a posar sevillanes algú diria "ei, aquests el que han de fer és informació!". Per tant, obligació de fer informació no em consta. Com a norma general no, fora que no figuri en algun compromís concessional d'alguna emissora. El que sí que tenen totes són compromisos concessionals d'emetre suficient espai en llengua catalana. La música, per exemple: hi ha unes quotes de música per compensar la pluja de música en anglès i tal. En alguns casos també en llengua aranesa. És un bosc realment molt complicat, aquest dels compromisos concessionals

Parlant de les variables que he utilitzat pel treball, n'hi he afegit una que crec que no en parla, que és la llargada. Personalment o com a vicepresident del CAC, quina llargada mínima i màxima es podria dir que hauria de tenir una notícia?

Que jo sàpiga mai s'ha pautat això, ni legalment ni èticament, perquè això és una qüestió estilística de cada canal. Pot haver-hi una emissora que decideixi fer informatius amb només 4 notícies, les principals i li dedicaré 8 minuts a cada una. I també algú altre que faci un informatiu amb 30 notícies i molts offs conductors i ho esmicolaré molt perquè n'hi càpiguen més. Si tu agafessis els informatius dels primers anys de TV3 i els d'ara, ara hi entren moltes més notícies que abans. Perquè abans teníem més la dèria de contextualitzar i les donàvem amb molt més detall i els vídeos eren més llargs. I ara ja veig que hi ha moltes coses que se les poleixen amb 20 segons. Jo crec que això respon més a una voluntat editorial que no pas a cap principi o valor ètic. En tot cas, si que és veritat que no deixa de ser un problema la llargada de les declaracions. Ara no sé com està, però jo explicava als meus alumnes fa uns anys, que en fa 40, la mitjana dels talls a la televisió americana era de 40 segons; fa 20 anys era de 20 segons i ara estan en 7 segons. I aquesta evolució també s'ha vist aquí. En els primers telenotícies de TV3, l'estàndard era de 20 segons, perquè ja vam

entrar en l'època dels 20 segons de la televisió americana. Però estic segur que si ara fessis una mitjana dels talls de polítics, d'artistes, etc en un telenotícies, no sé si arribaríem a aquests 7 segons però estaria més a prop dels 7 que dels 20. La cosa va molt ràpida. Això segurament implica menys aprofundiment, més banalització... però també els espectadors s'han acostumat a aquest "twitter" televisiu, això que els missatges han de ser curts i vostè amb una frase ha de poder dir-ho tot. No sé si és bo o dolent, suposo que té aspectes de cada, però és així.

Des del CAC amonesten i posen multes quan els mitjans no compleixen les lleis però el contingut erroni ja ha estat emès. No seria més interessant crear una via més directe amb el CAC perquè els mitjans poguessin resoldre dubtes abans que emetessin qualsevol contingut erroni que no pas rebre una multa? Sí, però clar, aquí no estem parlant d'un contingut concret [del Punt Avui] sinó una tònica de la quantitat d'hores d'informació de proximitat. De totes maneres, el contacte amb el CAC hi ha sigut, és a dir, ha format part de tot aquest procediment obert: una compareixença del prestador que dues vegades ha vingut aquí i ens ha explicat als consellers què està fent, perquè ho està fent, quin propòsit d'esmena té... vull dir que se l'ha escoltat molt i al final se li ha comunicat que, malgrat que les seves explicacions són molt convinents, i donen peu a pensar que realment ho acabareu fent bé, ara per ara, no ho esteu fent bé i, per tant, no tenim més remei que obrir aquest expedient informatiu. Però el contacte amb el prestador hi ha sigut. A més a més, jo et parlo de l'oficial, que és del que et puc parlar. Però jo hi he tingut més conversa i tal sobre com fer-ho, com no fer-ho. En aquest cas concret, jo tinc particularment la convicció que... vaja, és una evidència, que l'empresa del Punt Avui, especialment si emfatitzem amb "El Punt", és un mitjà que sempre ha tingut vocació local i que estan, no sé si per les 12 edicions diferents en paper a diferents llocs de Catalunya. O sigui, més clar que això, que ells volen anar a fer una comunicació de proximitat fent edicions diferenciades amb unes quantes pàgines i tal... i el que passa és que amb la tele, com que la tele és més cara i complicada, encara no ho poden fer. Però ells asseguren que acabaran fent tantes versions televisives com en el diari.

Clàudia Dinarès: 1 d'abril de 2016

Explica'm a quin mitjà pertanyes, com es diu i quina és la teva feina.

Jo treballo a Ràdio Vic i al setmanari El Vigatà. La meva feina és, per una banda, locutora a la ràdio i tot el que implica una ràdio local com guionista, controlar la taula de so, atendre els convidats, trucar-los, concertar entrevistes... I per altra banda, pel que fa a El Vigatà, sóc redactora, també faig de fotògrafa, de maquetadora... Una mica des del principi fins al final de la notícia.

La tasca principal que porteu a terme en aquest mitjà quina és?

A El Vigatà redactors i a Ràdio Vic locutors.

Explica'm una mica la rutina de producció de l'informatiu del mitjà en un dia normal.

A Ràdio Vic, a primera hora del matí mirem una mica el que ha passat, fem un recull de notícies de seguiment, d'agències o d'altres mitjans; les actualitzem redactant-les perquè estiguin al dia, les locutem i, com que som tant poca gent, fem un informatiu semi-directe. És a dir, el locutor dóna entrada a les cròniques però aquestes ja les havíem gravat prèviament perquè el personal és tant escàs que no ens podem permetre fer un informatiu en directe de prou qualitat. Això ho intentem gravar d'hora al matí. L'informatiu comença al punt de la una i cinc minuts i per tant tenim marge des de les nou del matí fins a la una per si passa alguna cosa, poder modificar l'escaleta.

Pel que fa a El Vigatà, la rutina és bastant diferent perquè, al ser un setmanari, tenim una setmana de marge per preveure el que ha d'entrar-hi. Nosaltres sortim els divendres i el dilluns de la mateixa setmana es fa la reunió de continguts amb el director on es decideix el dibuix del diari amb totes les pàgines, el que se'n diu el llançat, i ens distribuïm entre els redactors les pàgines i els continguts. Llavors es comença per les coses que saps segur que entren però sempre tenint un marge d'error per poder-hi incloure les coses que podrien anar passant i canviant. I al final, potser el dilluns ho veus d'una manera i el dijous estàs fent una cosa molt diferent.

Com trieu els continguts que surten cada dia a l'informatiu?

Normalment els proposem els redactors o locutors i sempre passa el filtre del director. Ell ens deixa bastanta llibertat, confia en nosaltres, tot i que a vegades ell diu quins temes han d'entrar sí o sí. Ell marca les directrius però pels continguts, la veritat és que tenim bastanta llibertat. Es miren agències, altres mitjans i temes propis.

Com es decideix quins avisos es van a cobrir i quins no?

Si es pot, es cobreix tot. Això sí que ens ho diu molt el director. A no ser que siguin temes d'ajuntament o de ciutat que ja tenim molt clar que s'ha de cobrir segur, li diem al director.

En cas de no poder anar a cobrir un avís, d'on es treu la informació? I les imatges? (foto o vídeo)

De notes de premsa, trucant als representants de l'entitat o de l'acte i les fotografies de l'Albert Bagué. Si no les podem fer nosaltres, o ens les envien del propi acte o les de l'Albert.

En el cas del diari (El Vigatà), com es decideix quines notícies van amb imatge i quines no?

Això ho tria el director. Normalment ho tria el director però, jo per exemple, a vegades batallo perquè algun tema sigui més gros o més petit. Normalment s'arriba a un acord però és ell sempre qui, quan fem el llançat, ens diu: aquest tema obre. Llavors ja saps el grau d'importància que té i si va amb fotografia o no.

**S'indica d'alguna manera que la informació no ha estat escrita per vosaltres?
S'informa de la font d'on s'ha tret la informació?**

Si es treu la informació d'agència, jo la intento redactar a la meua manera però a vegades és difícil perquè n'hi ha que ja estant molt ben escrites.

Si la maqueteu tal qual ve d'agència, ho especifiqueu?

No, en aquest cas no.

De fet, especifiqueu qui escriu cada article?

No. Bé, al principi que érem 4 ho podíem posar. Però essent dos, ja no. Firmo les que m'agrada que la gent vegi que les he escrit jo. I les d'agència, posem "Vic".

I el nom de qui havia fet la fotografia?

Normalment, si no ens especifiquen que sí, no es posa. Perquè ja no se'n firma cap, siguin nostres o no.

I si la fotografia és d'arxiu, s'especifica?

No es posa fotografia d'arxiu tal qual però si que al peu de foto s'acostuma a posar "imatge de l'any passat".

Teniu un temps/llargada màxima i mínima per les notícies? I per l'informatiu complet?

Per al diari no. Normalment les més importants són a tres columnes, perquè els nostre diari és a cinc. Però normalment no. Es pot jugar bastant amb la importància que se li vol donar a cada una. Tant podem fer mitja pàgina com tres.

I per ràdio la llargada màxima són 25 minuts.

Què creus que faltaria per poder portar a terme un informatiu més elaborat?

Primer de tot, tenir un tècnic de so. Perquè, tu fas l'informatiu i tu fas de tècnic de so. Que això està molt bé perquè realment et converteix en una persona vàlida perquè no tots els locutors saben utilitzar una taula de so. Però clar, això et limita a l'hora de fer les coses bé: quan tens el guió i has d'estar per apujar el micròfon, abaixar-lo, la sintonia... Per tant, primer de tot, un tècnic de so. Llavors, més gent. Nosaltres fem informatiu amb actualitat, cultura i esports i també truquem a meteorologia. Actualitat ho fem entre en Ruben i jo, cultura només jo i esports només ell. Tot i que ho salvem prou, si hi hagués més gent, et pots preparar més les peces. Per tant, més gent i un tècnic de so.

Isabel Campos: 8 d'abril de 2016

Explica'm a quin mitjà pertany, com es diu i quina és la teva feina.

Jo em dic Isabel Campos i el mitjà pel qual treballo té, com a nom fiscal, Productora d'Emissions de Ràdio. Estem situats a Vic, al carrer Sant Antoni, 2 i inclou tres mitjans de comunicació: una televisió que és Canal Taronja Osona que té diferents seus en d'altres comarques i dues emissores de ràdio, dues freqüències, que són la SER en el 92.3 i l'altre els 40 Principals al 89.6. Són freqüències comarcals que no traspassen les fronteres d'Osona amb el sistema radial habitual de la SER.

La tasca principal que porteu a terme en aquest mitjà quina és?

Nosaltres ens vam presentar al concurs per tenir una freqüència de TDT i, per tant, hem de complir amb els paràmetres que estableix el CAC i les lleis establertes. Per tant hem de tenir tot un conjunt de programes produïts des d'aquí i programes locals. Per tant, tenim un informatiu diari on abordem estrictament informació comarcal, no tractem informació de tipus general. Llavors, tot un seguit de programes que considerem d'interès osonenc: tenim, com a mínim, dues tertúlies setmanals (una més política i l'altra més social), tenim dos programes dedicats a esports, un dedicat a l'hoquei patins perquè és l'esport estrella a la nostra comarca i l'altre repassa els dilluns els resultats generals dels equips tant de l'elit com no d'Osona i també una tertúlia més amena en el mateix programa on es parla del Barça i l'Espanyol que potser són els equips més emblemàtics. També es fan programes d'entrevistes com el Gent de Casa on donem a conèixer les entitats o les accions que s'emprenen des de la nostra comarca que, per nosaltres, és vital. Creiem que aquesta és una de les funcions de la televisió local i, a part, la llei ho estableix. També tenim uns programes anomenats Arrels que serien posteriors als esdeveniments on es resumeixen fets importants que han tingut lloc a la comarca, sobretot a nivell cultural. Perquè clar, un dels objectius de la televisió local és la cultura i de fet, quan ens van donar la freqüència, va tenir molt de pes i molta rellevància que institucions o organismes com Òmnium Cultural donés suport a la demanda de la nostra freqüència. Hem tingut també programes que s'enregistren

íntegrament exteriors com el que hem acabat ara mateix, el “Menjar Sa és Vida”, i també d’altres dedicats, per exemple, a remeis naturals com el “100% Natural”. I nosaltres també tenim una vocació completament municipalista, com a televisió comarcal que som, per tant, els càrrecs electes escollits pels nostres ciutadans tenen molta importància i tenim un programa, que a vegades per qüestions d’agenda no el podem complir cada setmana tot i que ho intentem, que està íntegrament dedicat a alcaldes, regidors, càrrecs electes o persones, que per la seva rellevància, tenen un paper molt destacat en el municipalisme. Per tant, un dia podem tenir una tertúlia amb 4 alcaldes per abordar un tema que els preocupa; un altre dia podem tenir un convidat especial com va ser Miquel Buch, president de l’Associació Catalana de Municipis, que va venir aquí i amb quatre alcaldes més va abordar temes que preocupen als 50 alcaldes que té la nostra comarca, la d’Osona, tot i que s’ha de dir que nosaltres ara també tenim la cobertura de la nova comarca del Moianès. Per tant, se’ns sumen als nostres 50 pobles la resta de municipis del Moianès. Nosaltres som on hi ha esdeveniments comarcals i intentem cobrir al màxim, fer una radiografia, de tot el que passa a Osona. No podem ser a 50 pobles de la comarca, som una tele molt petita i molt modesta, però intentem que tot allò que sigui més rellevant hi aparegui. I des d’Osona, com a part que formem d’un organisme més gran que és la TDI, les Televisions Digitals Independents, intentem que el més important de la nostra comarca tingui la màxima rellevància a nivell de tot Catalunya i de les teles de cobertura de la TDI.

Explica’m una mica la rutina de producció de l’informatiu del mitjà en un dia normal.

No crec que variï gaire de la resta de televisions. Cada dia al matí consultem les notes de premsa que ens hagin pogut arribar, consultem totes les convocatòries de rodes de premsa d’esdeveniments especials, fem una navegació per totes les pàgines que considerem primordials que ofereixen informació de la nostra comarca, repassem la premsa comarcal i moltes vegades fem un cop d’ull a la general si estem molt pendents de temes que, per alguna

raó, tenen a veure amb la nostra comarca. Un cop hem fet tota aquesta revisió, creem dues eines vitals per a qualsevol televisió en el seu dia a dia:

- L'escala de l'informatiu amb les notícies per ordre de rellevància. Si que és veritat que a vegades la notícia de més rellevància pot ser cultural o d'altres àmbits que, en informatius més genèrics, apareixerien més tard. Però en la informació local no podem ser tant estrictes amb això perquè si la principal informació d'aquell dia és esportiva doncs el principal titular serà esportiu, i si és cultural, doncs cultural. Això és el gran avantatge, penso jo, de la tele local. L'informatiu sol contenir 10 o 12 notícies si són breus però hi ha dies que passen coses que són molt importants per la nostra comarca, i nosaltres no som TV3, i per tant, no és allò estricte de un ple de l'ajuntament de Vic en què es decideixin coses tant importants com que el rei és persona non grata o que s'ha de donar suport a un regidor quan se l'acusa de secessió, doncs si dura 5 minuts, dura 5 minuts i s'ha acabat el bròquil. Inclou de tot, això si: societat, política, cultura i esports.
- Un cop tenim l'escala, veiem les imatges videogràfiques que necessitem per poder complir amb aquest informatiu i es fa el que es coneix com el calendari d'avisos. Aquest calendari està compartit per tot el personal de l'empresa en el qual hi posem les gravacions del dia. Perquè el compartim? Doncs perquè no ens trepitgem perquè en aquest calendari es compaginen les filmacions a l'exterior amb les coses que hi ha a plató i amb els compromisos publicitaris que hi pugui haver.

A partir d'aquí l'equip es distribueix amb persones que es dediquen a gravar la veu en off, persones que es dediquen a editar les imatges que van sobre aquestes veus, i persones que després fan el tancament amb tot el que són chyrons, etc. A TV3? Això ho farien 20 persones o 25, no ho sé. En aquest cas nostre som 3, o sigui, les persones tant poden fer una cosa com l'altra, tothom és polivalent i tothom sap fer-ho tot. No hi ha una persona estrictament que posa les veus en off però no fa altres coses. Potser l'única persona que no ho fa tot sóc jo que no edito, no filmo, no tanco l'informatiu... només busco la informació, la redacto i poso veus en off. Però la majoria de la gent, les tres persones que sobretot tenen responsabilitats sobre l'informatiu, fan de tot.

Com trieu els continguts que surten cada dia a l'informatiu?

Consultant tot el que són notes de premsa... No podem negar que encara que sigui una capçalera que no pertany al nostre grup, hi ha una sèrie de diaris, alguns gratuïts, per mi no tant de referència, però la capçalera de la comarca és El 9 Nou que marca una mica l'actualitat de la comarca perquè fa més l'anàlisi. TV3 es mira La Vanguardia cada dia, El País, l'ABC... i, a partir d'aquí, estableix els criteris que seguirà aquell dia l'informatiu. Però també mirem webs. Nosaltres tenim de referència molt Naciódigital/Osona.com que és, juntament amb El 9 Nou, els que marquen una mica l'agenda de la informació. Però llavors clar, una tele local és petita però coneguda per tots i tothom té interès a sortir-hi i, per tant, ens fan arribar moltes informacions, moltes convocatòries... llavors seguim un criteri de rellevància d'aquelles coses i es trien les que es consideren més importants.

Com es decideix quins avisos es van a cobrir i quins no?

Hem de tenir en compte que això no és Barcelona i tampoc són tants avisos com perquè molt sovint haguem de decidir, però sí que passa. Mira, gairebé et diria que intentem fer "encaje de bolillos" perquè mira, per exemple, sense anar més lluny, aquest dijous ens coincidí una roda de premsa sobre el POUM. Vic s'ha trobat que quan va fer el POUM, que va costar uns diners i que va costar la implicació de moltes persones, aquest POUM va ser impugnat, va quedar encallat, perquè hi havia una cosa que des de l'ACA no es va trobar correcte i aquell POUM no servia. Ara s'ha aconseguit desencallar-lo i es faran tota una sèrie d'accions que impliquen a tots els partits polítics representats a l'Ajuntament. Doncs, casualitats de la vida, que ahir quan es presentava aquest desencallament del POUM, Esquerra Republicana havia convocat una altra roda de premsa per parlar d'un altre gran tema de ciutat com és el "Porta a porta". Nosaltres no som tanta gent com per poder enviar dues ENG's a dos llocs. Llavors es parla amb ells i se'ls diu "escolteu, heu coincidit i són dues coses veritablement importants totes dues. Es pot compaginar de tal manera que puguem arribar a tot arreu?". Clar, és l'avantatge que té la tele local, la proximitat a l'hora d'informar i a l'hora de gestionar. Llavors bé, intentes fer això de parlar amb ells, que es canviïn d'hora, que no coincideixin i intentes

donar una cobertura una mica a tot. Home, és evident que dónes més rellevància a gran temes que no, per exemple, a concerts de cant coral en un teatre d'Oristà, que també de tant en tant els has de donar importància. Et guies una mica pels criteris d'importància i pel nombre de persones a les que afecten els temes. És evident que els grans temes afectarien al conjunt de la comarca, les 175.000 persones que podem ser. En canvi hi ha d'altres temes que no tant. Però t'he de dir, en defensa d'això, que també s'ha de dir que a la gent, les coses que passen als pobles petits, no sé perquè, també els importen. A vegades quan fas un Cap i Casal dedicat a un poble com Orís, que no sé quants habitants deu tenir però no més de 500, a la gent de Vic li interessa, no sé el motiu, però com que se'ls senten propers, interessa. I fins i tot té més audiència que potser una altra cosa. Ens guiem una mica per això, pel paràmetre d'importància i pel nombre de persones que afecta un tema.

En cas de no poder anar a cobrir un avís, d'on es treu la informació? I les imatges?

Pactant. Nosaltres ho tenim fàcil. Això que diem, aquí ens coneixem tots. Jo tinc un telèfon mòbil on hi ha els telèfons de tots els alcaldes i tots els alcaldes tenen interès en què a Canal Taronja tinguem els seus telèfons, és normal. Encara que hi hagi més d'una tele local, a ells tant els agrada sortir a una com a l'altra i se la senten seva, se la senten propera. Poden ser privades, però tenen vocació pública i tenen una responsabilitat pública. Si una cosa coincideix i en un moment determinat no s'hi pot anar, ja ens posem d'acord. Dilluns per exemple coincideix la gran trobada de cardenals a l'Atlàntida, aquí a Vic, i a la mateixa hora es presenta "L'anella verda" de Vic que fa una sèrie de canvis que també són importants perquè és el pulmó verd de la ciutat. Doncs es truca a la cap de premsa i se li diu que no podem ser a tres llocs alhora i com ho fem. I et diu... doncs que podem quedar amb el regidor tal dia perquè ens ho expliqui expressament per nosaltres. Aquí hem de dir i donar les gràcies a la bona predisposició dels polítics perquè també hem d'entendre que el polític local també és molt diferent del polític genèric. Jo, si ve el conseller Rull, no li puc demanar que canviï la seva agenda a la ciutat; però en el Regidor de Medi ambient de Vic sí que li puc demanar i ho farà de gust.

Com es decideix a quina notícia es posen talls/inserts i a quines no?

Podem posar talls sobretot a les que anem a rodes de premsa, és més fàcil. Solen ser les que tenen talls. Les que no tens roda de premsa o que t'has hagut de basar en imatges d'arxiu o en imatges genèriques perquè encara no han passat -moltes vegades fem prèvies d'esdeveniments que encara no han passat- ho fas una mica com pots. I a vegades el que fas és pensar qui hi ha al darrera de tot això, la telefones i quedes en un lloc o el fas venir un moment a la tele i li fas uns talls de veu. Però generalment els talls solen provenir de les rodes de premsa.

**S'indica d'alguna manera que la informació no ha estat escrita per vosaltres?
S'informa de la font d'on s'ha tret la informació?**

Sí, actualment sí. És més, estem intentant ser molt estrictes en això perquè clar, si nosaltres volem que es preservi la nostra identitat, els altres també ho han de preservar. T'he de dir que depèn de quines fonts, és a dir, si nosaltres fem servir una informació que surt a Naciódigital ho hem de citar, i de fet ja tenim un conveni: ells poden agafar una notícia de vídeo nostre perquè els agradaria que sortís a la seva pàgina web, posen que és de Canal Taronja. Si nosaltres un dia fem servir una cosa que s'ha dit a Osona.com, citem que és d'osona.com. Amb elter.net de Manlleu, per exemple, no tenim conveni, però sempre que agafem alguna cosa d'ells, citem la font. Però per exemple, coses que no citem la font, si és de l'Agència Catalana de Notícies, que potser algun dia ens diran que s'ha de fer però de moment no, com que som socis, paguem una quota, no ho citem. Si la font és la Universitat de Vic, tampoc perquè és una cosa que ve de l'Ajuntament. Si la font és la nota de premsa de l'Ajuntament de Vic, tampoc. Distingim una mica entre les coses que són institucionals que paguem entre tots, de les coses que són privades i que tenen dret a que es respecti aquesta privacitat.

I pel que fa a les imatges, també sempre s'indica amb un chyron si són d'arxiu o, en el cas d'una fotografia o vídeo d'internet, a qui pertany.

Es contrasta aquesta informació amb diferents punts de vista?

Algunes sí i algunes no, hem de ser sincers. Si l'Ajuntament de Vic ens passa una nota sobre el ple i ja ens especifica què ha dit cada partit, hi ha vegades que no tens la possibilitat, per qüestions d'àudio o el que sigui de posar un tall de veu del regidor, però ja se suposa que la cap de premsa no és només de l'equip de govern, és la cap de premsa de tots. Llavors, jo he de confiar en la bona voluntat i la bona predisposició de les persones que estan treballant en llocs així i m'he de creure que és la versió de tots. Ara, sí que t'he de dir que hi ha notícies que a vegades ens les hem saltat per no crear conflictes i perquè no podem disposar de les dues bandes. Nosaltres, des de Canal Taronja i com a ordre explícita del propietari del grup, tenim molt clar que hem de ser un organisme de convivència, no d'enfrontament. O sigui, és molt difícil que Canal Taronja aparegui a les notícies per haver creat un conflicte, de fet crec que no ha passat mai, almenys a Osona, d'haver creat un conflicte entre dos polítics. I si ha passat i algú es pot haver sentit ofès -com una vegada va passar en unes tertúlies-, es demana a la part que es considera que ha comès el greuge que es disculpi públicament. Llavors clar, jo sempre dic el mateix, quan hi ha conflictes com el d'un partit polític que es va dividir, Plataforma per Catalunya, que hi va haver una secessió, que es van discutir entre ells i hi va haver molts problemes, en aquest tema vam ser molt rigorosos a l'hora de posar totes les parts i totes les opinions perquè són enfrontaments molt directes. Això sí, quan es va veure que la cosa era molt candent i que estaven utilitzant els mitjans per enfrontar-se directament, arriba un moment que ho parem. Jo no sé què fan els altres, però nosaltres ho parem, i ens cenyim estrictament a sentències judicials. Si no hi ha una sentència judicial que digui qui és culpable de què, nosaltres no ens parlem. De judicis en parlem molt poc i quan en parlem, sempre és perquè ja s'estan celebrant o ja hi ha una sentència en ferm.

No feu especulacions?

Intentem que no, vull pensar que no. També és molt important destacar que nosaltres intentem no parlar de segons quins successos. Hi ha televisions que es desvien per anar a filmar accidents. No hi ha cap codi ètic de l'empresa que digui que no es van a filmar accidents, que no es fa sang, etc. però jo penso

que és un codi moral que està implícit en tots nosaltres perquè la comarca és molt petita i tothom és el pare de, l'avi de o el tiet de.

Parlant de codi ètic, aquí al Canal Taronja n'hi ha un d'escrit?

No que jo sàpiga. És una cosa moral penso. A més, com que es treballa en equip, sempre es pot preguntar. Clar, pensem que això no és una gran empresa, és una empresa petita i hi ha molta comunicació entre nosaltres, molta, més n'hi hauria d'haver! Però hi és. Llavors el codi ètic ja és una cosa que es queda impregnat entre nosaltres. Ja parlem de “vigila amb això, alerta amb allò”. I, a part, nosaltres no tenim gent de fora de la comarca treballant aquí i per tant tothom porta a l'ADN el tarannà de l'empresa i de la comarca i tothom sap que hi ha temes que són escabrosos de tractar i ens ho pensem dues vegades abans de tractar-los. Jo crec que el que comença aquí ja ho sap, no he necessitat mai dir-li a algú que vigili amb alguna cosa. En tot cas, si mai us he hagut d'advertir a algú, ha sigut algú que ha vingut de fora com a becari, però mai ningú d'aquí.

I algú del carrer us ha trucat per dir-vos que l'heu tractat malament o alguna cosa per l'estil?

En la meva època a Canal Taronja, que és des del 2007, no. Almenys a mi no em consta. Sí que una vegada en Josep Anglada se'ns va queixar perquè no el vam treure en un tall de veu en el ple, però això ja és més una qüestió política. Allò que dèiem abans. Aquest va ser en aquell moment en què l'enfrontament ja havia arribat a un punt en què es volia utilitzar als mitjans com a canó de batalla, i això és en el que no ens podem convertir. Nosaltres no som el quart poder, els grans mitjans potser sí, però nosaltres no perquè nosaltres hem de conviure cada dia amb les persones que són les nostres fonts d'informació. Per tant, quan una cosa ja arriba a un nivell que veus que t'estan intentant utilitzar (que tothom ho intenta però per fins socials) per una rendita política, aquí nosaltres no podem entrar. A vegades el ple de Vic és dur i s'ha proferit insults a la sortida, hi ha hagut discussions... crec que poques vegades nosaltres hem tret una mala paraula per la tele, molt poques. No és la nostra funció.

I, si es tracta d'una informació que ve d'una causa anterior, es contextualitza?

Jo crec que sí. La frase “recordin que” la diem molt. “Recordin que va passar això, va passar allò...”. No tornes a fer tot el *rotllo* però ho dius. També he de dir, com a crítica a nosaltres, a la gent del món del periodisme, que sempre considerem que els temes polítics i aquestes coses són els que més importen a la societat perquè són els que més ens agrada treballar a nosaltres. Però jo que també vaig a la perruqueria i també vaig al súper i em moc pel carrer, veig que a l'hora de la veritat, quan em trobo algú que em parla d'una notícia de l'informatiu, més aviat em parla d'allò més simple que de la notícia política a la que no li ha donat ni la més mínima importància. A la societat, en realitat, no li preocupen les mateixes coses que als periodistes. I això és una cosa que ens hauríem de fer mirar.

Teniu un temps/llargada màxima i mínima per les notícies? I per l'informatiu complet?

Per l'informatiu complet són uns 25 minuts, més o menys, perquè amb les teles locals hem de pensar molt en les desconexions de publicitat i ens quadren els programes.

I pel que fa a les notícies, mai hi ha hagut un mínim o un màxim perquè penso que no s'ha de fer. Altra cosa és quan els nostres companys de Manresa i d'Igualada que estan connectats a la Xarxa i tenen uns temps bàsics. Quan és per tot Catalunya i més a l'engròs, tot sol tenir uns temps bàsics. Però en el nostre cas, han de quedar clares segons quines informacions i són vitals com perquè se'ls pugui dedicar més temps i d'altres es poden abordar de forma més breu.

Què canviaries del Canal Taronja per poder treballar més còmodament, per poder elaborar els informatius sense haver de córrer?

A mi m'agrada la forma de treballar de Canal Taronja i la forma com arriba al públic. M'agrada el que tinc però, per exemple, la cosa que més greu em sap i que més vegades m'ha tret la son és el fet que aquí passa gent molt vàlida de la comarca que aprenen moltíssim, que s'adapten molt bé a l'equip i no poder-

los donar una oportunitat de feina i poder engrandir l'equip. No per res, perquè hi fossin, perquè no puc dir res dolent, gairebé de ningú, de les persones que han passat per aquí i de manera molt especial la gent de la comarca. Nosaltres, si una persona no és d'Osona, no la solem agafar i si, a més a més, no has estat amb nosaltres entenent la nostra filosofia i el *pack* que creem entre nosaltres, difícilment treballarà aquí. Tots han sigut becaris d'aquí. Per tant, el que em sap greu és tenir persones molt vàlides que van passant per aquí, que te les acabes estimant i no poder-te'ls quedar tots. A mi m'agradaria això, poder-me'ls quedar tots, perquè els veig súper vàlids, i poder treballar tots sense tant estrès i poder repartir més bé les feines i fer-los partícips i quedar-me'ls. Però penso que, com que som una tele petita, som molt conscients de les eines que tenim. Per exemple, quan arriba algun becari nou i comencen amb fantasies i coses, tots en mirem perquè sabem el que tenim i el que podem fer. Però penso que, amb molts pocs recursos, fem grans coses. I el que més valoro és que tinc 5 persones treballant aquí molt implicades i és fantàstic. A vegades jo, que sóc la directora, quedo al marge, i això m'omple d'orgull perquè els meus propis treballadors s'han avisat que la tele no va bé, s'ha restablert la continuïtat, s'han fet totes les coses i jo no me n'he ni adonat quan, en teoria, seria feina meva. Però s'ho creuen tant, que solucionen el problemes. I a mi això... és "el orgullo padre". Jo no sé si passa a les altres teles però aquí sí, i això és el que més m'omple d'orgull.

Annex 2. Transcripció del focus group

Grup de discussió (dissabte, 16 / 4 / 16)

Fonts:

Heu trobat a faltar talls de veu a la notícia?

En cas que n'hi hagi, els heu trobat útils per entendre la informació?

S'ha especificat qui parlava en cada moment mitjançant la veu en off? Ha quedat clar?

Context:

S'ha contextualitzat la notícia? S'ha explicat la causa del fet?

S'ha aprofundit suficient en la informació que es dóna?

Imatges:

Les imatges us han ajudat a entendre la notícia o us han confós?

Hauríeu posat altres imatges diferents?

Hauríeu afegit algun gràfic per il·lustrar la notícia?

Contrastació:

La informació conté el punt de vista de diverses fonts?

Amb qui més hauríeu contrastat aquesta informació?

Llargada:

Heu entès la notícia en conjunt?

Se us ha fet pesada?

Trobeu que s'hauria de resumir?

Proposta de millora:

Com milloraries aquesta notícia?

PARTICIPANTS:

Gemma Fontseca, 21 anys, estudiant de 4t de Periodisme.

Maria Font, 22 anys, Infermera i estudiant de Màster d'Infermeria

Rosa Maria Boeck, 53 anys, Mestra de Primària

Guillem Solà, 20 anys, estudiant d'Enginyeria de sistemes de Telecomunicacions

Pere Oms, 52 anys, transportista autònom

Lourdes Boeck, 49 anys, Professora de Secundària

PRESENTACIONS:

Marina: Va. Abans que res, necessito que cada un em dieu el vostre nom, l'edat i què estúdieu o de què trebal·leu. "Valen"? Un per un.

Comencem per la Gemma.

Ge: El meu nom és Gemma Fontseca. Tinc 21 anys i estic a punt d'acabar Periodisme.

M: Jo em dic Maria Font, tinc 22 anys i sóc Infermera.

RM: Jo sóc la Rosa Maria, sóc Mestra de Primària i tinc... 53 encara, sí, 53.

Gu: Jo sóc en Guillem Solà. Tinc 20 anys i estudio Enginyeria en Sistemes de Telecomunicacions a l'Autònoma.

P: Jo sóc Pere Oms Soler. Sóc autònom. Tinc 52 anys. Sóc transportista.

L: Jo sóc la Lourdes. Sóc Llicenciada en Història de l'Art i treballo com a Professora a l'ESO.

Marina: Val. Perfecte. Doncs, ara us poso la primera notícia. Aquesta és la més llarga, eh? Però així ja ens la traiem de sobre. I... a partir d'aquí, us faré les preguntes.

Notícia 1: Pressupost de Vic

Fonts:

Marina: “Valen”. És molt llarga, ja ho sé eh? Perdoneu, però... “Vale”, hem vist una notícia amb uns quants talls. N’heu trobat a faltar algun altre, encara? D’algú... d’algun partit que no hagi sortit?

L: Ai! No he passat llista

Marina: O n’heu tingut prou amb els que hi havia?

RM: Els de Capgirem ja han sortit, els d’Esquerra també, l’Anglada també.

Ge: El PSC?

RM: L’alcaldessa.

Marina: El PSC no hi és.

RM: Ah! El PSC, potser falta; és veritat

Gu: Els socialistes no han sortit.

Marina: “Bueno”, socialistes... hi és amb en Dòniga però ell no diu res en aquest cas.

Ge: És molt completa, no? Se senten moltes veus.

Marina: “Bueno”

M: Sí, moltes.

Marina: Els heu trobat útils, per acabar d’entendre tota la notícia en conjunt, els talls que han sortit?

L: Jo he trobat que, el mateix que deia la veu en off, deien ells; per tant,... no sé si calia repetir el mateix.

RM: Potser una mica repetitiu. El que passa que, clar, llavors sents exactament com ho diuen. La veu en off potser era com el resum... o la idea...

M: Ha fet allargar una mica la... notícia.

RM: Sí.

Marina: “Vale”.

Marina: I... en els talls, sabeu qui ha parlat en cada moment? S’ha especificat en la veu en off? Perquè en aquest cas us he posat la notícia sense chyron,

o sigui, sense el nom de qui parla. Heu “sapigut” en cada moment qui parlava?

L: Sí.

Ge: Sí.

Gu: Sí, jo volia comentar això... que trobava a faltar els chyrons però la veu en off ja ho deia, qui parlava i... per molt que no el coneguis ja se suposa que, si has escoltat, si has seguit la notícia des del principi, ja saps quina... qui parlava i de qui és el tall.

Ge: Però també les imatges: si veus “Governem-nos”, que portaven a la samarreta, ja saps el qui està parlant, no?

M: També pot ser útil, eh? que ho posin a sota.

Marina: Hi és, eh? El que passa és que us poso la notícia sense ni un chyron, ni el titular del principi, ni els noms amb el càrrec de cada un...

RM: Aquell que anava sortint... n’ha sortit un, per això...

Marina: Això és el que surt del programa. És el titular de la notícia però “bueno”, en teoria no és el que compta, diguéssim.

RM: Clar, jo al principi, la primera part, quan s’anava sentint la notícia... parlaven d’això, d’això i d’això altre; i *fulanito* ha dit no-sé-què i *menganito*... les panoràmiques eren “buuuuum” i llavors sí, que hi ha hagut un moment que he pensat “Ostres, aquí potser caldria... veure cada un; però, clar, ja ha sortit a la segona part. Perquè llavors sí que es veia: Fulanito deia que no-sé-què i llavors ja s’ha vist i ja s’ha sentit que parlava.

Context:

Marina: La notícia s’ha contextualitzat bé? Heu entès d’on venia tot el pressupost, diguéssim, tot el rebombori del pressupost de Vic?

L: Jo he trobat... Jo l’he trobada llarguíssima

Gu: Jo també.

L: Hi ha un punt en el que, com a notícia, l’he trobada molt llarga perquè... ha arribat un punt que ja no sabia què havia passat al principi i realment, no recordo de què venia el rebombori.

Gu: A part d’això,...

RM: Jo ara que m’ho preguntes... tampoc

Gu: ...la notícia era molt llarga però, almenys, no era... o sigui, no s'anava repetint la informació ...

L: Ah no, és clar!

Gu: ...només pel fet d'allargar-la. El que passa que crec que hi havia molta informació...

L: Massa

Gu: ...massa informació...

L: Sí

Gu: ...i, és aquest punt que arribes que dius: "Ostres, no sé de què estaven parlant"

L: Ara ja no me'n recordo

Gu:... escoltes i dius "Vale", ara parla aquest...l'Anna Erra, en aquest cas, explicant els pressupostos i això; el de la CUP també després parlava de perquè s'abstenien i això, però ja havies perdut l'interès.

Ge: I potser algunes infografies que t'ajudessin a entendre, perquè eren moltes xifres, no? Deu milions per no-sé-què...

L: Sí. Hi havia molts números.

M: Sí.

P: Amb les xifres et perds.

L: Sí. Hi havia molts números, això també és cert.

Ge: I potser alguna imatge "amb plan" quan deia: La Biblioteca... no sé...; clar, si s'hagués pogut posar alguna imatge de recurs de la Biblioteca, perquè tot "el rato" era panoràmica...

L: El mateix, la mateixa gent.

P: Les xifres en un cantó amb els valors, després "hasta" veus més...

RM: Sí.

Gu: Que fos una mica més visual.

P: Arriba un punt... dinou mil, trenta mil, ... no tens temps.

Gu: No et fas a l'idea.

P: En canvi si ho llegeixes, et fas més l'idea.

Gu: Sí.

Mar: "Vale". Se m'esteu avançant, eh?

Marina: Per tant, penseu que s'ha aprofundit prou en la informació que es donava?

Gu: S'ha aprofundit...

RM: Aprofundit, sí.

Gu: ...però potser massa.

M: Massa, potser.

L: Sí, és el que dèiem, massa potser.

M: Potser massa.

Ge: Que per un informatiu sorprèn la durada d'aquesta peça, no?

L: Sí.

Imatges:

Marina: Parlant de les imatges. Les imatges que heu vist us han ajudat per entendre la notícia o us han confós en algun moment?

Gu: Confondre no, però en aquest cas tampoc era que ajudessin ni que et dificultessin per entendre la notícia. Com deia en Pere, si haguessin... s'haguessin afegit això, infografies amb els números escrits o els pressupostos i les diferències que hi ha hagut i això, que és més visual que no pas anar sentint els números.

P: Clar, perquè després pots comparar: "Ostres, 30 d'aquí amb els 19. En canvi si et diuen 30, després et diuen 40, després 19..."

RM: Ja no te'n recordes.

P: ... pels valors de cadascú. I cadascú fa: "Jo hi ficaria més pressupost aquí, menys allà..." Clar, això és la política.

RM: Sí.

M: Potser hauria sigut més útil no tantes ...

Gu: No tantes imatges de l'Ajuntament.

M: ...imatges del ple...

RM: Panoràmiques del ple.

M: ...i més dels números.

P: Sí, perquè jo crec que un pot estar parlant igual, expressant-se i pot sortir... "bueno" ... pot sortir escrit i no "té pas que" sortir ell; si no surt, ... com que

un cop l'has visualitzat, ja saps qui és. Un cop l'has vist, el que parla, ja saps qui és; no el "tens pas que" mirar tota l'hora, a ell mateix.

Contrastació:

Marina: "Vale". Hi ha hagut prou punts de vista a la informació per saber què pensa cada un?

L: Síii.

M: Tots, tots.

Gu: Sí.

Ge: Correcte...

Gu: Sí, perquè han sortit tots.

L: perquè han sortit tots, no?

Ge: ... o massa i tot; potser més esquemàticament o...

M: Potser no feia falta tots.

Ge: Esquerra s'ha oposat "pa-pa"... ja està, saps? Perquè a vegades dius: Ara què diuen els d'Esquerra? Ara l'Anglada... saps? "Bueno"...

L: Molt específic tot, no? Molt especificat cada un dels punts de vista.

RM: O potser llavors sobrava un tros de la primera part on s'explicava tot; que després ens ho han tornat a explicar amb paraules d'ells, o sigui, de cada un. Potser la primera part podia haver sigut més la introducció i llavors "pam"! anar de dret a cada un, a veure què deien.

Ge: Potser els talls eren massa llargs. A vegades estaven: "Mmmm" que anaven com pensant i dius "Mm, més ràpid, més ràpid".

RM: Sí.

Ge: Per mi, eh? La meva opinió, eh? Més "pam".

Marina: Hauríeu contrastat la informació amb algú més? Amb alguna altra font hauríeu parlat, que no siguin partits polítics, per exemple?

L: No home, aquest tema... no.

RM: Aquest tema, no.

L: Aquest tema no es podia contrastar. Aquest tema... són ells els que han de decidir els pressupostos.

Ge: Si fos alguna entitat concreta... després potser sí, saps?

Llargada:

Marina: Per tant, heu entès la notícia en conjunt?

RM: Síii.

Marina: Em sabríeu resumir què s'ha dit, diguéssim?

RM: De memòria, no, però...

L: Que no s'aprovaran els pressupostos per culpa de... que no hi estan a favor. Clar, resumir la notícia és pràcticament el títol, no? de la notícia.

RM: Tota l'oposició hi ha votat en contra.

L: ...en contra. Clar, et quedes amb el final. Et quedes amb... El que més t'interessa a tu és, a veure, ara m'has explicat tot això però, "aviam", els aproven o no?

RM: Què passa?

L: Què passa? Llavors et quedes amb el que t'interessa saber. En aquest cas com a vigatà, en el cas "de que" ...t'interessa saber si tiraran endavant i els perquè potser els obviaries més.

Ge: I perquè estan tan malament Esquerra i CiU i llavors al Parlament, sí. Si és que el primer cop que ho veus, dius "Què està passant, que pactin amb Capgirem" i no ...?

L: I no amb els altres, eh?

Ge: Sí, no s'entén gaire.

Marina: I per tant, trobaríeu que s'hauria de resumir, no? Com ho faríeu per resumir?

RM: Jo, és això que et deia ara, "bueno" que et deia abans: la primera part l'he trobat com molt llarga i ho ha explicat bastant tot, resumit eh? Però allò "Aquest ha dit això, aquest ha dit allò, "no-sé-què, no-sé-quantos", tants milions per aquí, tants per allà. Potser la primera part, aquella que feia tanta panoràmica de molt en general, i si interessa més, anar a parlar amb la gent; o al revés. És que, és clar, hi ha com dues parts, no? una que s'explica, tot en general i la que parlen. I, no sé... potser es podria fer o l'una o l'altra. Si interessa, pel tipus de notícia, que se senti parlar a cada un... interessa més això? potser la primera part hauria d'haver sigut una mica més resumida...

L: Més curta.

RM: ... i deixar que parlessin ells i ho expliquessin ells.

Gu: Jo, per escurçar, hagués retallat (ha, ha, ha) una mica els números perquè si no s'hi posen... anant al que he dit abans, si no fiques els números, de veu tampoc és gaire útil perquè no te'n fas a la idea, doncs, ... "lo" que t'interessa és saber si s'han aprovat els pressupostos o no. Com a ciutadà, a tu t'és igual si són 10 milions, 11 milions, si són 10 amunt, 10 avall, si han negociat per això,... t'és igual. A tu t'interessa saber si s'han aprovat o si no.

RM: O potser només explicar si hi ha alguna xifra molt diferent de la del curs passat. De dir "Oita, l'any passat hi havia 2 "en aquí" i en canvi, aquest any, 4...

Gu: Fer la comparativa.

RM: ...s'ha doblat, per exemple. Potser alguna cosa molt concreta.

P: Sí, perquè d'entrada deien que era -ara no me'n recordo exacte- deien que era un ...

Gu: 1,8, em sembla.

P: ...1,8% o 1,5% , doncs després, més o "menos" veus amb les xifres que pots tenir d'estadística...

RM: una comparativa, eh?

P: ...de comparativa. Veus? Aquí sí, la relació d'aquest tant per cent. I dius "Osti, aquí! Què passa aquí?! Aquí s'han passat molt, s'han desfasat molt aquí de "casi" bé, jo què sé -per dir algo- el doble i l'any passat només això". Coses que et fan pensar.

Ge: O dir-ho més simple: s'ha doblat, s'ha augmentat o ha disminuït.

P: I perquè aquí, ara, aquest any hi ha "menos" pressupost, per exemple, que l'any passat o... perquè tanta diferència.

L: Si hi ha una partida diferent...

P: I després sí, pots demanar per saber les raons; que de fet, no ho saps.

M: Dir les coses més importants i ...

Gu: El que interessa a la gent que et mira.

M: ...explicar el que s'ha aprovat, perquè s'ha aprovat i...

RM: El que és més diferent, clar.

M: ...algun nom, algun punt important a destacar de l'any passat o interessant per a la gent, i prou, ja està.

Proposta de millora:

Marina: Per tant, si poguéssiu millorar la notícia, a part de treure talls i xifres, què més hi faríeu?

L: Potser posar allò que dèiem, no? El nom de la persona a sota, que ja has dit que no l'hi havies posat.

Marina: En teoria, ja hi és, eh?

L: Sí, sí, però que això ajuda molt i llavors potser ja no cal anar dient: “El d'aquesta que és d'aquest partit...” Llavors ja no cal dir-ho sinó dir: “El partit tal...” i llavors ja veus el nom. O el càrrec -alcaldessa- per qui no la conegui.

Ge: Més imatges d'arxiu per variar una mica perquè, a vegades, potser no cansa tant. Tant la imatge del ple... almenys a mi, em cansa.

L: Sí, hi ha hagut un parell de moments o tres que la càmera feia un ...

RM: Sí, un “flas-flas”.

L: ... “flas-flas” i llavors ens ensenyaven les pintures del sostre que tampoc no... dius “bueno” tampoc no cal, no?

Marina: “Vale”.

RM: La Biblioteca. Imatges de la Biblioteca.

Marina: O sigui, imatges de “lo” que es parla, diguéssim.

Gu: Imatges del que es parlava perquè tu dintre el Ple... dintre el Ple no t'interessa saber què passa dintre.

RM: El CAP, la Biblioteca,... “bueno” dic el CAP... dic la Biblioteca perquè me'n recordo...

L: Sí, ha sortit, sí, sí.

RM: ... però no sé...la següent imatge d'un CAP, d'una Biblioteca, d'un parc, no sé...

Gu: No, perquè el que passa en un Ple ja se sap, vull dir,... al principi de la notícia potser sí perquè la gent... si no has llegit el titular o ... el primer que mires tu a la tele és la imatge, no el titular. Oita!, parlen del Ple de Vic, ja ho tens. Després quan... si parlen d'això... si parlen del CAP, si parlen d'una Biblioteca doncs... imatges del CAP, de la Biblioteca o d'alguna altra cosa que tingui relació amb els pressupostos. Per exemple, unes obres que estiguin parades perquè... l'any passat es van retallar i no s'han pogut avançar.

Ge: I potser les imatges de cadascú: sortien l'Anglada parlant i la meitat d'ell (de la persona del costat). Potser podia estar més enfocat, no? Parlant l'Anglada, només la imatge de l'Anglada, penso. Perquè potser...

RM: Estava de costat, és veritat.

Ge: Sí, això i a més que sortís jo i la Maria tallada. I a mi, això... no... Com a TV3 que de seguida fan allò... que li miren els ulls o la boca, "Bueno"...

L: Sí.

M: I ensenyar-li els ulls una vegada que... és més important que...

Marina: "Vale", sí que no heu entès la notícia perquè els pressupostos s'aproven...

P: Sí, jo ho he sentit...

Gu: Sí.

Marina: ...perquè Capgirem s'absté.

L: Ah, val.

Marina: O sigui, si Capgirem votés en contra... llavors per això...

L: Ah, és clar, s'han abstingut.

Marina: ... en Ballana estava tan emprenyat.

Gu: Sí, sí.

RM: Jo, quan t'he sentit a dir (mirant a la Lourdes) "No s'han aprovat" he pensat: "Merda, jo he entès que sí"

Gu: Jo també.

M: Sí.

L: No... a sota quan posava "No s'aproven els pressupostos perquè la CUP hi vota en contra", eh? aquell titular...

RM: Aquell chyron que anava sortint per allà al mig.

L: Anava sortint per allà al mig i dius...

Gu: No, allò és del programa; no és res de la notícia.

Marina: No, o sigui, és el títol de la notícia que s'ha parlat aquí, va sortint en el programa però no és el titular que surt en directe.

P: Però, veus? Al principi, jo he entès que es tiraven endavant perquè ens ho posava; però després, com que han sortit tots els que...

RM: Els que han dit que no.

P: ... no hi estaven d'acord...

L: Van sortint tots els altres.

P: Després... ostres! Sí o no? Després ja dubtes. En canvi, al final... és quan es “té que” aclarir.

RM: Jo, amb el d'Esquerra; quan ha parlat aquell d'Esquerra, el Ballana, em sembla que és... “Clar, amb l'abstenció de Capgirem...; que són les engrunes...; que un sí tranquil...; que no-sé-què...” Semblava que era el que ho deixava també una mica més clar. Els altres anaven més a dir No , No , No.

P: No, perquè els últims que hem vist...

Gu: Els últims són els que deien que no.

P: ...són els que deien no, no, no.

L: Exacte! L'Anglada mateix ha dit “Ja es veu que aquests pressupostos no agraden perquè els quatre grups de l'oposició voten en contra”.

RM: I només era l'abstenció de Capgirem.

L: Exacte! Que tampoc hi ha votat a favor, per tant... La idea que els pressupostos no s'aproven per unanimitat... Clar, sí, s'aproven, però no hi ha una majoria.

Marina: Sí, sí, és això. “Vale”, doncs passem a la següent, ja.

L: Totes són de política?

Marina: Sí.

Notícia 2: Carles Mundó

Fonts:

Marina: Val doncs. Les preguntes són les mateixes per totes, eh? Ho sento, però... és el que he de fer.

RM: També han faltat cares, eh? doncs. Perquè algunes han sortit, les primeres, i les altres, no i... ja no me'n recordo quina cara feien.

L: Ha, ha!

Marina: Primer de tot: heu trobat a faltar talls de veu en aquesta notícia?

Gu: Talls de veu, jo crec que no calia.

L: No.

RM: No. Jo... en aquesta, no.

M: No.

Ge: No.

P: No.

Marina: Val.

RM: No, perquè només era una llista, no? de gent...

Gu: Vaja, tampoc és interessant que el sr. Raúl Romeva surti com a...

RM: "Sí, sí, estic molt content"

Gu: ... com a Conseller d'Afers Exteriors, clar, què dirà? Què ha de dir? Un tall... si li treus un tall d'algun personatge... no hagués set interessant.

Context:

Marina: S'ha contextualitzat la notícia, en aquest cas? S'ha explicat tot, en context, diguéssim?

L: Sí, no? En context sí; estava ben situada. Home, de fet, era una notícia molt concreta comparada amb l'altra.

Marina: I... s'ha aprofundit suficient en la informació que s'ha donat?

RM: Sí.

P: Quan ha recalcat algun, potser més que altres.

RM: Només era una llista.

L: Perquè s'ha quedat molt al final amb aquest de Gurb.

Gu: S'ha recalcat molt.

M: Ha dit molt més ...

L: I ha dit moltes coses d'aquest de Gurb perquè, és clar, és el de casa nostra.

RM: Clar! Evidentment.

P: I dels altres no tant però, és clar, és el Canal Taronja, suposo que és el que toca.

L: Ha dit tot el que ha fet aquest noi mentre era regidor a Gurb.

RM: És una notícia diguem-ne, d'àmbit de país però clar, com a Canal Taronja...

M: Representa que aquest ens toca més a nosaltres...

RM: Clar, és d'aquí...

P: A casa, tira més.

M: ...perquè és de la comarca.

RM: ...se n'havia de parlar més. Veus? Aquest potser sí que li podien haver demanat "algo"; ja que era el d'aquí.

M: Una opinió...

Ge: Aconseguir algunes imatges...

L: Un tall de veu amb aquest de Gurb.

RM: Sí, veus. Ara hi penso.

Ge: Perquè aquestes fotografies posades aquí... això no...

L: Sí, eren com molt lletges aquestes fotos, eh? Eren com d'arxiu també, eh?

Imatges:

Marina: Les imatges us han ajudat a entendre la notícia?

RM: Sííí!

L: Home! Les imatges, sí, clar que sí!

Ge: Però hi havia persones que no sortien. Per exemple, deien ...

Gu: Hi ha persones que no han sortit.

RM: Veus? És el que he dit jo. M'han faltat cares de gent.

Gu: Jo recordo el punt que es parlava del Rull i veies el Rull amb en Mas i la seva dona. I, mentrestant, se'n deien dos o tres consellers més , que no han sortit.

RM: I no han sortit.

P: Sí. I després, per exemple, la Monell (Munté) quan entrava i caminava un bon tros acompanyada i després n'han dit una altre...

Gu: També n'han dit un altre i no ha sortit.

P: ...i després l'altre sí que l'han lligat amb l'altre però...clar, això suposo que...

RM: Ha faltat alguna cara.

Ge: El perfil d'imatges: entrant, sortint tota l'estona. Potser variar una mica: un "assentat", els altres... no? He trobat a faltar una mica. Entrant, sortint, Romeva, pim-pam...

RM: Ha donat la imatge del moviment aquell, per això. A mi m'ha agradat, veus, això.

Ge: Sí?

RM: En aquest sentit, a mi m'ha agradat això. Dóna la imatge de ... hi ha canvis aquí, eh? Pim-pam, pim-pam... allò... moviment. "Bueno", a mi m'ha agradat això. M'han faltat cares però m'ha agradat això.

L: Que es mou.

RM: Sí.

Marina: Hauríeu posat algunes imatges diferents, en algun moment?

L: Potser aquestes que dèiem...

Gu: Algun pla general del Palau. Jo hagués posat un pla general del Palau de la Generalitat des de fora.

RM: De fora...

L: No, del Parlament vols dir.

RM: Del Parlament.

L: Del Parlament.

Gu: Ai! Del Parlament.

L: Algunes cares.

Gu: Sí, sí.

Marina: I d'en Mundó?

RM: D'en Mundó, això que dèiem...

Gu: Clar, unes imatges...

RM: ...potser un tall de veu...

Marina: Però d'imatges...

Gu: ...amb viu que no fossin la fotografia...

RM: Ah! imatges, no.

Gu: Clar, sortia la imatge estàtica que era una fotografia...

L: Sí, clar, sobtava.

Gu: Hauria sigut interessant veure la situació en el Parlament.

RM: A dintre, clar, ...a dintre no s'ha vist... a dintre al Parlament.

L: Clar, s'ha vist que aquestes imatges ja estaven fetes i llavors això, està sobreposat molt... això, que ha quedat una miqueta... enganxat.

Marina: Clar, aquesta notícia es va fer abans que es fes l'adjudicació dels consellers, diguéssim. O sigui, quan es va saber que un osonenc seria entre els consellers, vam fer la notícia. Aquestes imatges no són de quan hi havia el nou govern; o sigui, eren imatges del govern en funcions, o no sé què eren.

L: Sí, sí.

Marina: Clar, era abans. O sigui, en Mundó no hi era.

RM: "Bueno" era just després de la votació que va sortir en Puigdemont.

L: Sí, aquestes imatges eren de la votació.

Marina: Sí, però, vull dir que encara no havien fet l'acte de jurament de...

RM: Ja...

L: Encara no s'havia format el nou govern.

Marina: Per tant, en Mundó no hi era, en el Parlament.

RM: Clar.

Marina: O sigui, s'haurien hagut d'anar a buscar imatges en un altre lloc.

P: Per això no es veia.

L: Clar. De quan ell era regidor a Gurb, per exemple.

Gu: Per exemple.

L: Clar, com que es parla de quan havia set regidor a Gurb a part de moltes altres coses i de què havia treballat... doncs, "bueno" potser sí, una imatge de quan ell feia de regidor a Gurb.

Marina: "Vale". Gràfics, en aquest cas, per la notícia...?

Tots: No.

L: No calia.

Gu: Ah! Jo hagués afegit alguna...quan s'explica ... quan es feia tota la distribució dels consellers, doncs alguna de... del tipus: la fotografia i el nom a sota.

M: Amb el càrrec a dalt.

Gu: Amb el càrrec a dalt, exacte.

Marina: Com un arbre genealògic d'aquells que fan...

Tots: Sí.

Gu: Però no caldria fer un arbre, tampoc.

RM: "Bueno" sense arbre però...

L: "Bueno" però, per veure la situació...fins i tot.

M: Res, ensenyant la cara, el nom i el càrrec que ocuparà.

L: ...que ocuparà.

Ge: I també de quin partit vénen, si són independents...

P: Sí, perquè et queden...et queden els tres primers... en la política, en general. Et queda el d'Economia, el de... "bueno"...

L: Els que coneixes més.

P: I després...

Gu: Sí.

P: ...comences a dubtar: i el de... no sé... el Cultural qui és? El d'Indústria qui és? Aquest o l'altre? "Bueno", això és normal.

RM: I els mestres estem amb una Meritxell perquè com que n'hi ha tres; però jo no em recordo mai quina és la meva Meritxell.

P: Sí, saps que és una Meritxell però el cognom no el saps perquè potser...

RM: Em sembla que és la Ruiz. Clar, n'hi ha tres.

Ge: També si hi ha paritat, quantes dones hi ha, quants homes. A vegades,... sempre ho comenten molt, aquestes notícies. Un govern encapçalat molt femení, molt masculí...

Contrastació:

Marina: "Valen". La informació conté diversos punts de vista? O només n'hi ha un?

L: No.

Gu: Només n'hi ha un. Vull dir, és el que és i...

L: És objectiva.

RM: Clar, és que és informació i prou.

L: Aquesta és objectiva.

Llargada:

Marina: Heu entès la notícia en conjunt?

Tots: Sí.

Marina: I se us ha fet pesada?

Tots: No.

Gu: Aquesta no.

M: L'altra més però aquesta, no.

RM: Clar, venint de l'altra... aquesta...

P: No, perquè hi havia més moviment.

RM: Sí, exacte.

L: Més varietat d'imatge, una notícia més curta

Marina: I l'hauríeu resumit d'alguna manera? La resumiríeu aquesta notícia o no? O tal qual?

Tots: No.

RM: No, no es pot pas treure res d'aquesta.

Ge: Què ha durat? Un minut i mig o...

Marina: Dos.

L: Home potser...

P: I la primera?

Marina: Sis, set.

L: No, però potser tota la informació del nou conseller de Gurb sí que arriba un punt que ja... potser tantes coses que ha fet aquest noi... O sigui, si ell es posa en política és perquè ha estat regidor. No per tota la resta que ha fet. Em sembla que ha explicat...

Gu: Centrar-te amb la part de política.

L: Exacte! Em sembla que ha explicat...

M: Que ha fet un màster

L: Sí. Ha explicat tots els estudis i... no sé si... què més ha treballat,...

RM: "Bueno" de fet és osonenc, eh?

P: Però és el que diem... sent una cadena d'aquí, de la comarca...

L: Però jo he trobat excessiu la informació d'aquesta persona fora del seu context polític.

Ge: Si fos un premi a la seva trajectòria o "algo", no? però...

L: Exacte! O com quan presentes a una persona, no? que ha de fer algun discurs o que ha guanyat un premi. Potser centrar-se més en els seus càrrecs, que ha ocupat, polítics, fins ara.

Proposta de millora:

Marina: Per tant, com a proposta de millora, faríeu això de centrar-vos més en la part política d'en Mundó, alguna altra... les imatges?

RM: Això que deien també ells de les fotos amb el nom. Que també lliga una mica amb “lo” que deia abans en Pere de l'altra notícia: que si ho veus, sembla que et queda més.

P: Sí, et queda més, almenys a mi.

L: La imatge...

RM: La foto i el nom amb el càrrec i fins i tot amb el partit, que deia la Gemma i... potser sí.

Ge: I potser no s'entenen gaire les imatges de l'Artur Mas. Què fa l'Artur Mas amb la seva dona aquí?

RM: Mira, també ho he pensat això. Veus, ara jo me n'havia oblidat de dir-ho.

Ge: No s'ha mencionat aquí, a la notícia, què fa.

RM: I surt... sí. Jo l'he trobat... que sobra.

L: No l'han mencionat en cap moment.

RM: Sobrava la... No sobra ell però sobrava la imatge.

Ge: I tota l'estona en Puigdemont saludant allà... tampoc no m'ha agradat.

Marina: “Vale”. Doncs passem ja, a l'última.

Ge: Com ens passem eh? criticant. Hem dit coses bones eh? també.

L: Què t'estimes més, què et critiquem molt o que et critiquem poc?

Marina: Ja està bé, ja està bé que critiqueu molt.

Notícia 3: Pla de barris Torelló

Fonts:

Marina: “Valen”. Heu trobat a faltar talls de veu a la notícia?

L: Algú. Algú del barri.

Ge: (assenteix amb el cap)

RM: Que opinés.

L: Algú que opinés.

M: Sí, l'opinió

L: L'opinió d'algú vivint en aquest barri sobretot que es destaca el nucli antic, no, han dit? Que feien la majoria de les rehabilitacions. Sí. En aquí sí. És... la gent, els "de a pie".

Gu: Què diu la gent del carrer.

L: Si, sí.

P: Què opinen.

L: Que es gastin els diners fent això. Si és necessari, si no és necessari.

Marina: I algú del consistori?

Gu: També.

Ge: Sí. Les dues veus, estarien bé, potser...

L: Les dues bandes.

Gu: Per fer el contrast: a veure què pensa l'un, què pensa l'altre...

L: Sí.

Gu: ...perquè... també és això, clar: algú pot estar molt content perquè li arreglen el barri però els del consistori et poden dir "Sí, però, ens hi hem de gastar molts diners..." o el que sigui.

L: Però... i dir el pressupost que val, clar.

RM: I algú d'algun altre barri que potser no li tocarà i també s'estan esperant que arreglin no-sé-què i no-sé-quantos. Clar, segur que no es fa mai bé a gust de tothom.

Context:

Marina: S'ha contextualitzat la notícia?

RM - L - Gu - M: Sí.

RM: Vaja, jo ho he entès. No sóc de Torelló i ho he entès.

L: Exacte!

Marina: O sigui, heu entès d'on venia el Pla de Barris, per què es feia, com es feia, on es feia?

L: Sí.

Marina: Tot?

L: Sí, em sembla que ha quedat molt...

RM: Sí.

Marina: Per tant, heu trobat que s'ha aprofundit més o faltaria "algo", encara?

RM - L: No.

M: Jo crec que bé.

L: La informació l'he trobada molt justa, adequada perquè s'entén. S'entén d'on ve.

Gu: I sense ser del poble que ja, de per sí, jo crec que t'interessa menys, tampoc es feia pesada com per dir "m'és igual el que passi a Torelló" perquè jo no sóc de Torelló però...

RM: Era molt concreta, no?

Gu: Sí, doncs tenies el just per dir "no sóc de Torelló però... mira a Torelló es fa això, això i això altre".

M: I sent de fora de Torelló també te'n pots...

RM: ...saber-ho.

Gu:...saber "lo" just sense entrar molt...

Ge: I també ajuda la teva manera de locutar, Marina. No és per quedar bé però tens com una entonació que vas posant molt èmfasi i no es fa pesat. Perquè a vegades, escoltes persones que són molt monòtones...

L: Sí.

Ge: ... i crec que ajuda molt...

RM: Sí, la veu també, clar. Quan vas sentint la veu en off arriba un moment que vas sentint "naninonanà-naninonanà" i a la segona estrofa, ja desconnectes.

Ge: Sí, la fa molt bé.

RM: I sí, l'entonació també hi ajuda.

Imatges:

Marina: Les imatges que heu vist us han ajudat per entendre la notícia o us han confós?

L: Ni ajudat, ni confós.

Gu: Ni ajudat, ni confós.

RM: Ni...

L: Ens han ajudat perquè hem vist que era Torelló, el poble, el coneixem...

P: I es veia el casc antic, que estava bastant detectat el casc antic, però “bueno”...

M: Clar, veure el casc antic...

L: Però ...

P: Bé, bé.

L: ...molt repetitives.

Ge: Sí.

Gu: Hi havia imatges repetides.

L: S’ha vist dues vegades el Cirviànum, dues vegades la Casa de la Vila, aquell noi passejant amb la samarreta verda i...

RM: Que travessava la plaça, sí.

L: ... la furgoneta del SEUR i, es parlava molt de reconstruir i d’adequar façanes i es veien carrers. Doncs, una façana d’aquestes que es reconstruirà...

P: Sí, un pla, un pla d’una façana que s’hagués de reconstruir.

L: ...doncs, en el moment en què dius o que la veu en off està dient “hi ha una partida per... sobretot per façanes” doncs, ostres! A veure? Ensenya’m

RM: Quina façana...

L: ...una... una “X” una d’aquestes que jo digui: “Doncs mira, sí, està caient a trossos”.

RM: Sí, es veia més terra no pas edificis.

L: Llavors entenem que, segons les imatges, jo he entès que es reconstruirà el Cirviànum, la façana de la Casa de la Vila. Això sí, perquè són les que han sortit. Però han sortit dues vegades i no n’ha sortit cap més. Llavors dius “ah! reconstruirem aquesta i aquesta”. Llavors han sortit molts carrers...

RM: Sí, es veia molt carrer i poc edifici.

L: ...i poc edifici que és el que semblava que anava la partida, eh? de diners.

Ge: I també deia coses d’alguna reunió. També estaria bé algunes persones parlant, com discutint o amb fulls... una mica per canviar de plànol, no? Tot tant carrer...

L: Sí, eh? Tot molt, molt carrer. Això sí. Jo, les imatges les he trobat repetitives i poc concretes amb el que s’estava dient.

P: I en aquest cas, el titular ha sortit set o vuit vegades.

Marina: És el programa.

L - Gu: No, això del titular, res.

Ge: Sembla que s'hagin muntat les imatges a part i la veu en off una mica posada a sobre, ràpid.

L: Clar, perquè, la veu en off es posa a sobre de les imatges que tens?

RM: És una mica al revés.

Marina: No. Es posa la veu en off i llavors s'agafen les imatges.

L: Ah, val!

RM: Dius aquesta notícia em dura tres minuts.

M: Per això es repeteix, doncs.

RM: Necessito tres minuts d'imatges. Ostres! Només tinc dos minuts i mig!

L: Doncs llavors el que s'ha de fer és, aquest mig minut, és anar a buscar la imatge que necessites.

Gu: Les imatges de les façanes es podia haver,... en comptes d'aquestes repetides...

L: Exacte!

Gu: ...anar a buscar les imatges de façanes de cases que s'hagin d'arreglar.

L: Exacte! I la persona que viu en aquell barri ...què en pensa.

Gu: Sí, la gent que se'n beneficia, a veure què en pensa.

L: Hi faltava això. I fins i tot la persona que viu en una casa que s'haurà de rehabilitar, que... has de pagar? No has de pagar? Et tocarà el rebre? Hi ha molta subvenció?

P: N'hi ha poca?

L: Faltava això. S'entén la notícia, perquè ja t'ho hem dit al principi però "bueno"... penso que per completar i treure alguna imatge d'aquestes repetitives, buscar una de més concreta.

M: Potser ensenyar el mapa de la zona que es vol arreglar.

L: Aha! També és veritat.

RM: També.

Gu: També.

Ge: Alguna infografia, no? Com diu la Maria.

L: Sí.

RM: Clar. Un mapa de Torelló i marcar el barri.

L: Clar, la radiografia, eh? (*perquè la Maria és infermera*)

RM: Sí, la radiografia, eh?

M: Sí, sí.

Ge: Sembla molt que sigui, tot el que diu l'Ajuntament, explicat aquí. Hi faltaria això, una aportació personal, de persones.

Contrastació:

Marina: Per tant, trobeu a faltar punts de vista, no?

Tots: Sí.

L: Opinions. Sobretot de la gent, eh? Perquè aquesta era...

Gu: És a qui afecta.

L: Exacte! Malgrat és un pressupost que surt de la política o de l'Ajuntament i d'un Pla que s'ha aprovat però, és clar, és la gent la que se'n veurà beneficiada o ... no sabem. Beneficiada, si es fa, sí; però potser afectada perquè també hauran de...

Gu: També has d'estar uns dies amb la casa...la façana que te l'estan arreglant...

L: Clar, clar!

P: També depèn de la subvenció...

L: Clar, de les subvencions: hauré de pagar, no hauré de pagar...

M: Quan es farà?

Llargada:

Marina: Per tant, en conjunt, heu entès la notícia?

Tots: Sí.

L: La notícia l'hem entesa. La completariem, em sembla, pel que vaig veient; però, l'hem entesa.

Marina: "Valen". No se us ha fet pesada, en aquest cas?

Tots: No.

Marina: Per tant, no s'ha de resumir

Proposta de millora:

Marina: I... les millores serien: posar imatges de les façanes que es rehabiliten, algun mapa i parlar amb algú.

L: Opinions.

Marina: I ja està, no?

L: Canviar, “bueno”... treure imatges repetides que ja serien, evidentment, aquestes que t’estem suggerint: el plànol, el tall de veu,...

RM: La façana.

L: La façana més concreta.

Marina: “Vale”. Doncs, ja estariem. Aquesta era l’última.

Annex 3: Codis Deontològics

Declaració de principis de la professió periodística a Catalunya criteris

1. Observar sempre una clara distinció entre els fets i opinions o interpretacions, evitant tota confusió o distorsió deliberada d'ambdues coses, així com la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.
2. Difondre únicament informacions fonamentades, evitant en tot cas afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades, així com la utilització d'expressions o qualificatius injuriosos.
3. Rectificar amb diligència i amb tractament adequat a la circumstància, les informacions -i les opinions que se'n derivin- que s'hagin demostrat falses i que, per tal motiu, resultin perjudicials per als drets o interessos legítims de les persones i/o organismes afectats, sense eludir, si calgués, la disculpa, amb independència d'allò que les lleis disposin al respecte.
4. Utilitzar mètodes dignes per a obtenir informació o imatges, sense recórrer a procediments il·lícits.
5. Respectar l'off the record quan aquest hagi estat expressament invocat, d'acord amb la pràctica usual d'aquesta norma en una societat lliure.
6. Reconèixer a les persones individuals i/o jurídiques el seu dret a no proporcionar informació ni respondre preguntes, sense perjudici del deure dels periodistes a atendre el dret dels ciutadans a la informació. Aquest dret protegeix molt especialment l'estricta confidencialitat sobre la salut o la malaltia d'una persona com a nucli de la seva privacitat, malgrat la curiositat que pugui haver-hi en el cas de personatges coneguts públicament, fins i tot més enllà de la seva mort. Pel que fa a assumptes relacionats amb les administracions públiques, el dret fonamental a la informació ha de prevaler sempre per damunt de qualsevol restricció que vulneri injustificadament el principi de la transparència informativa a la que estan obligades.

7. No acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers per promoure, orientar, influir o haver publicat informacions o opinions. En tot cas, no s'ha de simultaniejar l'exercici de l'activitat periodística amb altres activitats professionals incompatibles amb la deontologia de la informació, com la publicitat, les relacions públiques i les assessories d'imatge, ja sigui en l'àmbit de les institucions o organismes públics, com en entitats privades.
8. No utilitzar mai en profit propi informacions privilegiades obtingudes de forma confidencial com a periodistes en exercici de la seva funció informativa.
9. Respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge, especialment en situacions de vulnerabilitat i malaltia i en casos o esdeveniments que generin situacions d'afllicció o dolor, evitant la intromissió gratuïta i les especulacions innecessàries sobre els seus sentiments i circumstàncies, especialment quan les persones afectades ho explicitin.
10. Observar escrupolosament el principi de presumpció d'innocència en les informacions i opinions relatives a causes o procediments penals en curs.
11. Tractar amb especial cura tota informació que afecti a menors, evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes (excepte en supòsit d'homicidi), testimonis o inculpats en causes criminals, sobretot en assumptes d'especial transcendència social, com és el cas dels delictes sexuals. També s'evitarà identificar contra la seva voluntat les persones pròximes o parents innocents d'acusats o convictes en procediments penals.
12. Actuar amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences, extracció social i cultural i malaltia, així com incitar a l'ús de la violència, evitant expressions o testimonis vexatoris o lesius per a la condició personal dels individus i la seva integritat física i moral.

Annex 1 - Sobre manipulació d'imatges

En Fotoperiodisme no estan permeses manipulacions que suposin alteració de la informació visual enregistrada originàriament per l'objectiu de la càmera i que recull el suport, és a dir, afegir, eliminar, desplaçar o modificar qualsevol element de la imatge original. (La inclusió d'aquest annex va ser proposada pel IV Congrés de Periodistes de Catalunya).

Annex 2 - Recomanació sobre fotoil·lustració

Recomanació que es doni prioritat a la regulació d'aquesta activitat, a fi de poder-ne fer esment en el Codi Deontològic. (Aquesta recomanació va ser feta pel IV Congrés de Periodistes de Catalunya).

Annex 3 - Recomanació sobre internet

Que es determini l'acceptació per part dels mitjans de comunicació de l'arbitratge del CIC en documents Web signats per periodistes i difosos a través d'Internet. Que s'iniciï un debat per veure si es pot aconseguir un consens sobre els diversos problemes que es poden presentar en la redacció d'un Codi Ètic d'Internet, entre els quals hi figuren els aspectes relacionats amb la publicitat, els links hipertextuals, el comerç electrònic, la manipulació d'imatges, el copyright i la privacitat quan puguin afectar la imparcialitat, l'exactitud i la credibilitat de les notícies a través de la xarxa. (Aquesta recomanació va ser feta pel IV Congrés de Periodistes de Catalunya).

Annex 4 - Recomanació sobre el criteri 7è del codi deontològic

L'exercici de la professió periodística és, per principi, èticament incompatible amb el desenvolupament simultani d'activitats o serveis retribuïts en l'àmbit de la publicitat o la propaganda comercial i en qualsevol de les seves manifestacions i suports. Aquest principi és extensible a la prestació de serveis d'imatge, consultoria o assessoria, entitats o organismes privats i públics, excepte en casos justificats d'assumpes de la pròpia funció periodística quan no hi hagi ànim de lucre ni es faci en canvi de la percepció de retribucions. No obstant, queda admesa la participació dels periodistes en activitats i campanyes divulgatives o informatives en institucions i organitzacions socials sense finalitats lucratives. Les noves fórmules de patrocini d'espais informatius, especialment en l'àmbit d'informació de serveis, des del punt de vista de l'ètica periodística no constitueixen per elles mateixes una pràctica recusable. En qualsevol cas, no es poden presentar subreptíciament les diferents modalitats de patrocini i d'informació comercial (publireportatge), com si fossin materials informatius de les redaccions ni es poden encobrir sense que puguin ser clarament diferenciades pels lectors i les audiències. La percepció de

retribucions o gratificacions de tercers és èticament reprovable quan està relacionada amb l'exercici de l'activitat periodística en els mitjans informatius, especialment en casos verificables d'influència i/o relació entre la remuneració o gratificació percebuda i l'acte informatiu vinculat a l'interessat, ja sigui com actor o inductor. La pràctica d'acceptar obsequis i regals és a criteri dels mitjans i dels propis professionals, establint les condicions i circumstàncies en que es puguin ultrapassar els límits d'una cortesia raonable, convertint-se en un factor de mediatització o distorsió del treball professional. La participació retribuïda dels periodistes en iniciatives o actes promoguts per particulars, entitats o organismes públics i privats (seminaris, conferències, presentacions, debats, etc.) aliens als mitjans en què treballen, pot contravenir els principis de l'ètica professional quan derivi en l'àmbit de la propaganda, la promoció o publicitat d'interessos de tercers, ja sigui de forma manifesta o subreptícia, o quan s'infringeixin normes exigibles de lleialtat professional i laboral. (Aquesta recomanació va ser feta pel IV Congrés de Periodistes de Catalunya).

Annex 5- Recomanacions per a la cobertura de conflictes armats o bèl·lics

1. Donar veu a tots els actors i promoure la comprensió entre les parts implicades. Afavorir el diàleg
2. No deshumanitzar cap part; cal parlar de les víctimes i també dels victimaris.
3. Evitar el llenguatge de les parts combatents i dels seus aliats. Exposar els enganys de qualsevol d'aquestes.
4. Mostrar els grups que en la base treballen per la pau, no només els dirigents. En particular, els esforços de la societat civil, que atén les víctimes físicament, materialment i emocionalment.
5. Explorar els conflictes en la seva complexitat i tractar la violència i els seus efectes tan visibles com invisibles, però també ocupar-se de les causes diverses que els han generat.
6. Els mitjans han d'evitar el sensacionalisme i també impedir l'emissió sense control de missatges en línia que siguin bel·licistes, xenòfobs, racistes i sexistes.

7. Informar dels conflictes encara que no hi hagi violència pot ajudar a prevenir-la.
8. No abandonar la cobertura després de l'alto el foc i ocupar-se de la resolució, la reconstrucció i la reconciliació.
9. Aprofitar les similituds entre els conflictes perquè les experiències constructives ajudin els que encara no han trobat un camí de resolució.
10. Cal fer esment sempre de les fonts de la informació, particularment quan representen actors enfrontats, i tenir en compte que terceres fonts enriqueixen la visió del conflicte. En cas d'informacions fetes sota censura o imposicions, cal fer-ho saber als receptors.

Principis Internacionals d'Ètica Professional del Periodisme de la UNESCO

Els Principis Internacionals d'Ètica Professional del Periodisme de la UNESCO es van aprovar en la Conferència General de la UNESCO al novembre de 1983. És el primer document que aborda la problemàtica de la deontologia professional periodística i la declaració més important, a nivell mundial, sobre normes deontològiques o Estatut del periodista. Els Principis Internacionals d'Ètica Professional del Periodisme de la UNESCO estableixen, per primera vegada, quins són els drets i els deures als quals han de sotmetre's els periodistes.

Deures

1. Relacionat amb el Principi sobre el dret dels ciutadans a accedir a una informació verídica, el periodista té el deure d'adherir-se a la realitat objectiva.
2. En relació també al mateix Principi, el periodista té el deure d'afavorir l'accés dels ciutadans a la informació i la participació d'aquests en els mitjans de comunicació. Aquest deure inclou l'obligació de la correcció i la rectificació de la informació i el dret a rèplica.
3. El periodista té l'obligació de mantenir un alt nivell d'integritat. Això implica que el professional no ha d'acceptar remuneracions il·lícites, de cap manera, ni promoure interessos privats que vagin contra el bé comú.

4. Haurà de respectar sempre el dret a la vida privada i a la dignitat humana.
5. El periodista té l'obligació de respectar la propietat intel·lectual i abstenir-se de realitzar qualsevol tipus de plagi.
6. Els periodistes hauran de respectar, al seu torn, els valors universals i la diversitat cultural.
7. No promoure la guerra i promocionar una nova forma de comunicació i informació.

Drets

1. El periodista té el dret de negar-se a treballar en contra de les seves conviccions personals i morals.
2. Els periodistes tenen el dret de no revelar les seves font d'informació.
3. Tenen, a més, el dret de no participació en la presa de decisions en el mitjà de comunicació en el qual treballen.

Resolució 1.003 del Consell d'Europa

L'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa va aprovar, al juliol de 1993, la Resolució 1.003 sobre Ètica del Periodisme. És un dels documents més complets sobre deontologia professional periodística i té un caràcter vinculant, sobretot, a conseqüència de l'Organisme que el promulga.

Deures

1. El periodista té el deure d'obtenir la informació que publica per mitjans legals i ètics.
2. El deure informar de manera veraç.
3. El deure de rectificar aquelles informacions que siguin falses o errònies.
4. A més, el periodista té l'obligació de ser totalment independent a l'hora d'informar.
5. Relacionat amb aquest deure, s'explicita en aquest document que el periodista no ha de tenir cap tipus de relació, que respongui a interessos privats, amb les autoritats públiques i les altes esferes econòmiques.

6. Per primera vegada, s'exigeix que el periodista ha de comptar amb una formació adient per a exercir la seva professió.
7. El periodista ha de respectar el dret a la vida privada, la presumpció d'innocència i els drets dels menors d'edat.
8. Té, a més, l'obligació de no promoure la guerra, defensar la democràcia, la dignitat humana i la igualtat entre persones.
9. El periodista haurà d'informar també sobre tots els assumptes relacionats amb la "*cosa pública*", pel bé dels ciutadans.

Drets

1. El periodista té dret a la llibertat d'expressió.
2. La llibertat d'informar sense haver de sotmetre's a cap tipus de pressió interna.
3. Té dret a sotmetre's a la clàusula de consciència i al secret professional.
4. A més, els periodistes tenen dret a un salari digne, condicions de treball adequades i el dret a accedir als recursos i mitjans necessaris per a exercir la seva professió.

Declaració de Principis sobre la Conducta dels Periodistes de la FIP

La Federació Internacional de Periodistes (FIP) és la més important associació de periodistes del món. Està formada per sindicats i associacions de professionals de més de cent països. Els periodistes espanyols estan representats en la FIP per la Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya (FAPE). La FIP va desenvolupar, ja en 1954, la Declaració de Deures dels Periodistes que està considerada com la primera norma deontològica internacional important per a la professió periodística. Aquesta Declaració es va substituir, en 1986, per aquesta Declaració de Principis sobre la Conducta dels Periodistes, també coneguda com Declaració de la FIP.

Deures

1. El periodista no ha de mai d'obtenir informació de manera il·lícita.
2. El periodista ha de respectar la veritat i reconèixer el dret dels ciutadans a conèixer aquesta informació.

3. Els periodistes tenen l'obligació d'informar sobre fets d'origen conegut.
4. Tenen, a més, l'obligació de no eliminar informacions que són essencials per als ciutadans.
5. No han de distorsionar la informació que ofereixen de manera intencionada.
6. Els periodistes han de rectificar totes les informacions que siguin errònies, incompletes o perjudicials.
7. No han d'acceptar, sota cap concepte, gratificacions per oferir un tipus d'informació concreta.
8. Han de publicar sempre informació objectiva i imparcial.
9. Han de respectar els drets a l'honor, a la no discriminació i a la propietat intel·lectual i promoure la igualtat.

Drets

1. Dret a la llibertat d'investigació.
2. Dret a publicar informacions veraces i honestes.
3. Dret a la crítica i al comentari.

Codi Deontològic de la Professi3 Periodística de la FAPE

El Codi Deontol3gic de la Professi3 Periodística de la FAPE es va aprovar en la seva Assemblea Extraordinària de Sevilla en 1993. És el document sobre deontologia professional periodística més important d'Espanya.

Deures

1. Obtenir de manera lícita la informació que es publiqui.
2. No publicar informacions que s'han aconseguit off de record.
3. Respectar el dret de les persones físiques i jurídiques a no transmetre cap tipus d'informació.
4. Respectar sempre la veritat, evitar publicar informacions falses i no eludir informacions essencials en les seves publicacions.
5. El periodista ha de separar, en les seves publicacions, la informació de les opinions i de la publicitat, per a evitar confusions en els ciutadans.
6. Han de publicar-se sempre informacions veraces.

7. Els periodistes han de contrastar les fonts d'informació i respectar el dret a rèplica.
8. Tenen l'obligació, a més, de corregir les informacions falses o errònies.
9. Es reconeix l'obligació del periodista a posseir una formació professional adient.
10. Han de respectar els drets de la personalitat, la propietat intel·lectual i els drets dels menors d'edat.
11. Han de respectar els valors de cada comunitat evitant la discriminació.
12. Els periodistes han d'evitar publicar informacions que incitin a la violència, accions inhumanes i/o degradants.

Drets

1. Es reconeix el dret a la investigació.
2. El dret a publicar tot tipus d'informacions, sempre basant-se en l'honestedat.
3. El periodista és lliure per a fer crítiques i difondre opinions sobre un assumpte concret.
4. Els periodistes tenen el dret a desenvolupar la seva professió amb total independència.
5. Tenen el dret de gaudir d'unes condicions dignes de treball.
6. Poden atendre's a la clàusula de consciència i al secret professional.
7. Tenen dret a accedir lliurement a la informació relativa als organismes públics.
8. Els periodistes, a més, podran mostrar-se contraris als monopolis o oligopolis informatius.
9. Tenen el dret a ser protegits, ja sigui pel mig de comunicació en què treballen o per les organitzacions periodístiques o institucionals competents, de pressions que puguin impedir-li el lliure exercici del seu treball.